

บทที่ 5

ปัญหาการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการลักลอบ ค้ำน้ำมันเถื่อนในเขตต่อเนื่องของประเทศไทย

เขตต่อเนื่องเป็นเขตทางทะเลเขตหนึ่งของประเทศไทยที่มีปัญหาการลักลอบค้ำน้ำมันเถื่อนเกิดขึ้น การดำเนินการปกป้องผลประโยชน์ของประเทศไทยอันเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการลักลอบค้ำน้ำมันเถื่อนที่เกิดขึ้นนั้น มีข้อจำกัดหลาย ๆ ประการไม่ว่าจะเป็นเรื่องข้อจำกัดเกี่ยวกับสภาพปัญหาทางตัวบทกฎหมาย และสภาพปัญหาจากการบังคับใช้กฎหมายเพื่อป้องกันและปราบปรามการลักลอบค้ำน้ำมันเถื่อน ซึ่งในบทนี้ผู้เขียนจะแสดงให้เห็นถึงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น อันเป็นข้อจำกัดอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ ตลอดจนอำนาจในทางกฎหมายที่จะใช้ป้องกันและปราบปรามการลักลอบค้ำน้ำมันเถื่อน อีกทั้งจะแสดงให้เห็นถึงแนวทาง ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในหลาย ๆ ทาง ไม่ว่าจะเป็นการเสนอร่างกฎหมายต่าง ๆ เพื่อให้มีผลใช้บังคับกับการกระทำความผิดในเขตต่อเนื่อง และแนวทางปฏิบัติหลายแนวทางในการใช้การป้องกันมิให้เกิดปัญหาการลักลอบค้ำน้ำมันเถื่อนเกิดขึ้นได้โดยง่าย และเพื่อให้การปกป้องผลประโยชน์ของประเทศไทยสามารถกระทำได้อย่างดีและมีประสิทธิภาพมากที่สุด

5.1 สภาพปัญหาทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ไม่อาจบังคับใช้ได้ภายในเขตต่อเนื่อง

จากปัญหาการลักลอบค้ำน้ำมันเถื่อนในเขตทางทะเลของประเทศไทยที่ส่งผลกระทบในหลาย ๆ ด้าน โดยเฉพาะทางด้านเศรษฐกิจและการพัฒนาประเทศ รัฐบาลได้มีความพยายามในหลาย ๆ ด้าน แต่ก็ยังไม่สามารถแก้ปัญหาได้อย่างเต็มที่เนื่องมาจากข้อจำกัดของกฎหมายที่ไม่สามารถดำเนินการป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดในเขตทางทะเลของประเทศไทยอันได้แก่ เขตต่อเนื่องและเขตเศรษฐกิจจำเพาะของประเทศไทย ซึ่งกฎหมายที่เกี่ยวข้องที่มีใช้บังคับอยู่ภายในปัจจุบันที่ระบุถึงความผิด มีขอบเขตในการบังคับใช้เพียงเฉพาะภายในอาณาเขตของประเทศไทยเท่านั้น จึงมีผลให้รัฐบาลไม่สามารถดำเนินการตามกฎหมายกับผู้ลักลอบค้ำน้ำมันเถื่อนที่กระทำการในเขตต่อเนื่องและเขตเศรษฐกิจจำเพาะของประเทศไทยได้ จะเห็นได้

จากกรณีเมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่พบการกระทำความผิดในเขตทางทะเลดังกล่าว แต่ก็ไม่สามารถดำเนินการตามกฎหมายได้เนื่องจากอยู่ภายนอกอาณาเขตของประเทศไทยประการหนึ่ง และอยู่ภายนอกเขตอำนาจตามกฎหมายที่ให้อำนาจไว้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่อีกประการหนึ่ง จึงมีผลให้พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่สามารถดำเนินการใด ๆ ได้ตามกฎหมาย ซึ่งผู้กระทำความผิดได้อาศัยช่องว่างของกฎหมายที่ใช้บังคับไปไม่ถึงดังกล่าวนี้ ดำเนินการลักลอบค้ำน้ำมันเถื่อนกันอย่างมากมาย และไม่เกรงกลัวกฎหมาย

อนึ่งกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่นั้นมีขอบเขตที่จำกัด กล่าวคือกฎหมายจะรองรับอำนาจในการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอยู่ในอาณาเขตของประเทศไทย อันได้แก่ ดินแดนทางบก น่านน้ำภายในทะเลอาณาเขตเท่านั้น แต่ในกรณีของเขตต่อเนื่องซึ่งเป็นเขตทางทะเลของประเทศไทย ที่อยู่ติดหรือประชิดขอบด้านนอกของทะเลอาณาเขตซึ่งมีระยะความกว้าง 24 ไมล์ ทะเลนับจากเส้นฐานของประเทศไทยที่ได้ประกาศ โดยเป็นเขตทางทะเลของประเทศไทยเขตหนึ่ง ที่ประกาศจัดตั้งเขตต่อเนื่องเมื่อวันที่ 18 สิงหาคม พ.ศ.2538 ซึ่งการประกาศเขตต่อเนื่องเท่ากับการยืนยันสิทธิของประเทศไทยเหนือเขตดังกล่าวตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศ แต่ในเขตต่อเนื่องดังกล่าวนั้นยังไม่มีตัวบทกฎหมายใด ๆ เลยอันจะสามารถรักษาและคุ้มครองสิทธิและผลประโยชน์ของประเทศไทยในเรื่องที่เกี่ยวกับการคลัง การศุลกากร การสาธารณสุข การเข้าเมืองไว้ได้เลย ดังนั้นในกรณีการลักลอบค้ำน้ำมันเถื่อน ผู้ดำเนินการลักลอบจึงไม่เกรงกลัวกฎหมายและยังคงกระทำความผิดที่เกี่ยวกับการศุลกากรต่อไป ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่สามารถดำเนินการตามกฎหมายใด ๆ ได้เลย ถึงแม้ว่าจะมีการประกาศจัดตั้งเขตต่อเนื่องของประเทศไทยแล้วก็ตาม แต่การขาดตัวบทกฎหมายรองรับการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ ย่อมมีผลให้พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่กล้าปฏิบัติงานเนื่องจากไม่ทราบขอบเขตแห่งกฎหมาย หรือขอบเขตแห่งอำนาจของตนว่ามีอยู่แค่นั้นเพียงใดในการปฏิบัติงาน อีกทั้งยังไม่สามารถที่จะคุ้มครองการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ว่าเป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมาย

การขาดตัวบทกฎหมายรองรับการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวนี้ ย่อมส่งผลให้การปกป้องคุ้มครองผลประโยชน์ของรัฐอันเกี่ยวกับการคลัง การศุลกากร การสาธารณสุข การเข้าเมืองไม่ได้รับการคุ้มครองอย่างเต็มที่ ในปัญหาการลักลอบค้ำน้ำมันเถื่อนผู้ดำเนินการลักลอบเองก็ไม่เกรงกลัวกฎหมาย ซึ่งจะเห็นได้จากการขยายวงกว้างมากขึ้นจนรัฐสูญเสียรายได้จำนวนมาก โดยที่กฎหมายภายในที่มีใช้บังคับอยู่ในเรื่องดังกล่าว อาทิเช่น พ.ร.บ. ศุลกากร พ.ศ.

2469 พรบ.ให้อำนาจทหารเรือปราบปรามการกระทำความผิดบางอย่างทางทะเล พ.ศ.2490
 พรบ. เพิ่มอำนาจตำรวจในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางน้ำ พ.ศ.2496
 มีขอบเขตการบังคับใช้ภายในดินแดนและทะเลอาณาเขตเท่านั้น ทำให้ปัญหาการลักลอบค้าน้ำมัน
 เกือบเพิ่มจำนวนและลุกลามเป็นวงกว้างมากขึ้น

ในแง่ของหลักการในทางกฎหมายระหว่างประเทศ ขอบเขตของการออกและการ
 บังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่ส่วนใหญ่ของรัฐ มักจะเป็นการใช้เขตอำนาจภายในอาณาเขตของตนเป็น
 สำคัญ อันได้แก่ ดินแดนและทะเลอาณาเขตของตน โดยในอาณาเขตของรัฐนั้นรัฐย่อมออก
 กฎหมายมาบังคับใช้ได้ ซึ่งโดยหลักการแล้วการออกกฎหมายจะใช้บังคับภายในอาณาเขตของตน
 เป็นสำคัญ ส่วนการบังคับใช้กฎหมายก็เช่นเดียวกันเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารก็ต้องบังคับการให้เป็น
 ไปตามกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ภายในขอบเขตของอาณาเขตของตนเท่านั้น ในกรณีที่มีการบังคับ
 ใช้กฎหมายนอกอาณาเขตรัฐตนโดยเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหาร หรือโดยปราศจากกฎหมายรองรับก็เท่า
 กับการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบด้วยกฎหมาย และปราศจากอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย และ
 อาจเป็นการละเมิดสิทธิของรัฐอื่นที่มีความหลักกฎหมายระหว่างประเทศได้¹

จากการขาดตัวบทกฎหมายรองรับการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ในเขตต่อ
 เนื่องทำให้การปกป้องคุ้มครอง ผลประโยชน์ของรัฐใน 4 เรื่องมิได้รับการคุ้มครองโดยเจ้าหน้าที่
 ของรัฐ เนื่องจากความไม่มีตัวบทกฎหมายให้สามารถบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายได้ เนื่อง
 จากกฎหมายที่มีอยู่มีขอบเขตการใช้บังคับอยู่ภายในขอบเขตแห่งดินแดนทางบก ห้วงอากาศ
 เหนือดินแดน แม่น้ำลำคลองทะเลสาบ น่านน้ำภายใน ทะเลอาณาเขต และห้วงอากาศเหนือเขต
 แดนดังกล่าว ซึ่งเป็นเขตที่ประเทศไทยมีอำนาจอธิปไตยเหนืออาณาเขตของประเทศไทย โดยเป็น
 อำนาจอธิปไตยอย่างสมบูรณ์เต็มที่แต่เพียงผู้เดียว และประเทศไทยสามารถใช้อำนาจอธิปไตย
 ดังกล่าวได้โดยปราศจากเงื่อนไขใด ๆ และปราศจากการแทรกแซงจากรัฐใด ๆ

¹คมวัชร เอียงอ่อง, “เขตอำนาจศาลไทยเหนือคดีแพ่งและพาณิชย์ที่มีองค์ประกอบ
 พัวพันต่างประเทศ”, (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539), หน้า 21-22.

แต่ในกรณีของเขตต่อเนื่อง ถึงแม้ว่าเขตต่อเนื่องจะเป็นเขตทางทะเลของประเทศไทยก็ตาม แต่ก็หาได้อยู่ในความหมายของคำจำกัดความคำว่า ราชอาณาจักร หรือน่านน้ำไทย หรือ เขตน่านน้ำไทยไม่ อีกทั้งตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีเมือง ได้ยอมรับการใช้ อำนาจอธิปไตยเฉพาะภายในขอบเขตแห่งดินแดนทางบก น่านน้ำภายใน แม่น้ำลำคลอง และ ทะเลอาณาเขตเท่านั้นซึ่งไม่รวมถึงเขตต่อเนื่อง และเขตเศรษฐกิจจำเพาะ อีกทั้งเขตต่อเนื่องเอง ก็เป็นเขตทางทะเลที่รัฐชายฝั่งมีเพียงสิทธิในการปกป้องคุ้มครองผลประโยชน์บางประการของรัฐ ชายฝั่งที่มีในดินแดนและทะเลอาณาเขต รวมทั้งการลงโทษต่อการละเมิดสิทธิของรัฐชายฝั่ง ดังกล่าว

ในพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย ก็ได้ให้คำจำกัดความคำว่าน่านน้ำไทย ตามมาตรา 3 ว่าจะต้องเป็นน่านน้ำที่อยู่ภายใต้อำนาจอธิปไตยของประเทศไทยเท่านั้น ดังนั้น ในกรณีของเขตต่อเนื่องหรือแม้แต่เขตเศรษฐกิจจำเพาะ เขตไหล่ทวีป ของประเทศไทยซึ่งเป็น เขตทางทะเลของประเทศไทยและอยู่นอกอาณาเขตของประเทศไทยนั้น เป็นเขตที่อำนาจ อธิปไตยไม่สามารถครอบคลุมไปถึงเขตดังกล่าวได้ ซึ่งมีผลให้กฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในขอบ เขตของอาณาเขตของประเทศไทย ไม่สามารถใช้บังคับได้ถึงภายในบริเวณเขตต่อเนื่องได้ด้วย อันเนื่องมาจากการจำกัดขอบเขตของการใช้อำนาจอธิปไตยที่จำกัดการใช้เฉพาะภายในดินแดน และทะเลอาณาเขตเท่านั้น กฎหมายทั้งหลายที่ใช้บังคับภายในดินแดนและทะเลอาณาเขต อันเกี่ยวข้องกับการค้า การศุลกากร การสาธารณสุข การเข้าเมือง จึงต้องจำกัดการบังคับใช้อยู่ ภายในเฉพาะอาณาเขตของประเทศไทยเท่านั้น แต่ไม่รวมถึงการบังคับใช้ภายในเขตต่อเนื่อง เขตเศรษฐกิจจำเพาะและเขตไหล่ทวีปด้วย

แต่อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าเขตต่อเนื่องจะอยู่นอกขอบเขตแห่งการใช้อำนาจ อธิปไตยของรัฐ แต่กฎหมายระหว่างประเทศก็ได้วางขอบเขตของกฎหมายที่จะใช้บังคับในเขตต่อ เนื่องไว้ เนื่องจากเขตต่อเนื่องนั้นกฎหมายระหว่างประเทศได้ยอมรับให้มีการใช้เขตอำนาจเหนือ เขตต่อเนื่องได้ รวมทั้งการออกกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายได้ แต่ในเขตต่อเนื่องของ ประเทศไทยยังขาดตัวบทกฎหมายรองรับการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ในเรื่องที่เกี่ยวข้อง กับผลประโยชน์ 4 ประการ ซึ่งอาจจะมีผลทำให้การปฏิบัติงานในกรณีดังกล่าวเป็นไปโดยมิชอบ ด้วยกฎหมาย และอาจก่อให้เกิดความรับผิดชอบในทางระหว่างประเทศได้

ในขอบเขตของการออกและการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายในเรื่องต่าง ๆ ส่วนใหญ่มักจะกระทำการภายในอาณาเขตของประเทศไทย หรือภายในราชอาณาจักรเท่านั้น ซึ่งคำว่าราชอาณาจักรนั้นจะหมายถึงอาณาเขตทางทะเลหรือเขตทางทะเลของประเทศไทยหรือไม่ แค่นั้นเพียงได้นั้น หากพิจารณาตามมาตรา 3(1) แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2480 ได้ให้คำจำกัดความคำว่า เขตน่านน้ำไทยไว้ดังนี้

“เขตน่านน้ำไทย ให้มีความหมายรวมถึงเขตแห่งราชอาณาจักรและอากาศเหนือราชอาณาจักร”

จากคำจำกัดความดังกล่าวจะเห็นได้ว่าคำว่าอาณาเขตของประเทศไทยหรือราชอาณาจักรไทย มีความหมายถึงขอบเขตแห่งดินแดนจำนวนแค่นั้นอย่างไร ไม่มีตัวบทกฎหมายใดได้ระบุหรือให้คำจำกัดความคำว่าราชอาณาจักรเอาไว้ แต่อย่างไรก็ตามท่านอาจารย์ จิตติ ดิงศภัทย์ ก็ได้ให้คำจำกัดความคำว่าราชอาณาจักรเอาไว้ดังนี้

“ราชอาณาจักร หมายถึง พื้นดิน อากาศเหนือพื้นดิน เขตพื้นน้ำ อากาศเหนือพื้นน้ำ ซึ่งเป็นเขตของประเทศไทย แต่ไม่รวมถึงสถานทูตไทยในต่างประเทศ”²

ตามความหมายในคำจำกัดความคำว่า ราชอาณาจักรดังกล่าวนี้จะหมายถึงดินแดนทางบก ห้วงอากาศเหนือดินแดน พื้นน้ำทะเลสาบ แม่น้ำลำคลอง น่านน้ำภายในทะเลอาณาเขตตลอดจนห้วงอากาศเหนือบริเวณพื้นที่ดังกล่าว ซึ่งประกอบกันเข้าเป็นอาณาเขตของประเทศไทยหรือราชอาณาจักรไทย โดยที่อาณาเขตของประเทศไทยเป็นเขตที่ประเทศไทยมีอำนาจอธิปไตยสมบูรณ์เต็มที่ และประเทศไทยสามารถใช้อำนาจอธิปไตยของตนเองได้ในรูปแบบการใช้เขตอำนาจรัฐเหนือดินแดนและเหนือบุคคล ซึ่งการใช้เขตอำนาจดังกล่าวมีที่มาจากอำนาจอธิปไตย ซึ่งเป็นการใช้อำนาจอย่างเต็มที่แต่เพียงผู้เดียว และเป็นการใช้โดยปราศจากเงื่อนไขใด ๆ³

²จิตติ ดิงศภัทย์, กฎหมายอาญาภาค 1, (กรุงเทพมหานคร: สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตสภา, 2525), หน้า 93.

³ชุมพร บัจจุสานนท์, เอกสารประกอบการสอนวิชาทฤษฎีและกระบวนการวิธีของกฎหมายระหว่างประเทศ, (กรุงเทพมหานคร: คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536), หน้า 1.

อย่างไรก็ตามหากพิจารณาถึงมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ.2456 ซึ่งได้ให้คำจำกัดความคำว่า น่านน้ำไทยไว้ดังนี้

“น่านน้ำไทย หมายถึง บรรดาน่านน้ำที่อยู่ภายใต้อำนาจอธิปไตยของประเทศไทย”

จากคำจำกัดความดังกล่าวจะเห็นได้ว่าบรรดาน่านน้ำที่อยู่ภายใต้อำนาจอธิปไตยของประเทศไทย ได้แก่ น่านน้ำภายในและทะเลอาณาเขตของประเทศไทยเท่านั้น ซึ่งเป็นเขตที่ประเทศไทยสามารถมีและใช้อำนาจอธิปไตยได้อย่างสมบูรณ์เต็มที่แต่เพียงผู้เดียว และเป็นการใช้โดยปราศจากเงื่อนไข เกี่ยวกับการออกกฎหมายและการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายฉบับที่มีการใช้บังคับอยู่

กล่าวโดยสรุปก็คือขอบเขตของการออกและการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายที่ใช้บังคับภายในอาณาเขตของประเทศไทย หรือภายในราชอาณาจักรไทยก็คือ การออกและการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายภายในขอบเขตแห่งดินแดนทางบก ห้วงอากาศเหนือดินแดน แม่น้ำลำคลอง ทะเลสาบ น่านน้ำภายใน ทะเลอาณาเขต และห้วงอากาศเหนือเขตแดนดังกล่าว ซึ่งเป็นเขตที่ประเทศไทยมีอำนาจอธิปไตยเหนืออาณาเขตของประเทศไทย

แต่ในกรณีของเขตต่อเนื่อง ถึงแม้ว่าเขตต่อเนื่องจะเป็นเขตทางทะเลของประเทศไทยก็ตาม แต่ก็หาได้อยู่ในความหมายของคำจำกัดความคำว่า ราชอาณาจักร หรือน่านน้ำไทย หรือเขตน่านน้ำไทยไม่ อีกทั้งตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีเมืองได้ยอมรับการใช้อำนาจอธิปไตยภายในขอบเขตแห่งดินแดนทางบก น่านน้ำภายใน แม่น้ำลำคลอง และทะเลอาณาเขตเท่านั้น ซึ่งไม่รวมถึงเขตต่อเนื่อง และเขตเศรษฐกิจจำเพาะ อีกทั้งเขตต่อเนื่องเองก็เป็นเขตทางทะเลที่รัฐชายฝั่งมีเพียงสิทธิในการปกป้องคุ้มครองผลประโยชน์บางประการของรัฐชายฝั่งที่มีในดินแดนและทะเลอาณาเขต และลงโทษต่อการละเมิดผลประโยชน์ของรัฐชายฝั่งดังกล่าวได้ และในพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย ก็ได้ให้คำจำกัดความคำว่าน่านน้ำไทย ตามมาตรา 3 ว่าจะต้องเป็นน่านน้ำที่อยู่ภายใต้อำนาจอธิปไตยของประเทศไทยเท่านั้น ดังนั้นในกรณีของเขตต่อเนื่องหรือแม้แต่เขตเศรษฐกิจจำเพาะ เขตไหล่ทวีปของประเทศไทย ซึ่งเป็นเขตทางทะเลที่ตั้งอยู่ภายนอกอาณาเขตของประเทศไทย และเป็นเขตที่อำนาจอธิปไตยไม่สามารถครอบคลุมไปถึงเขตดังกล่าวได้ ซึ่งมีผลให้กฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ภายในขอบเขตของอาณาเขตของประเทศไทย ไม่สามารถใช้บังคับได้ถึงภายในบริเวณเขตต่อเนื่อง ซึ่งมีที่มาจากการจำกัดขอบเขตของการใช้

อำนาจอธิปไตยที่จำกัดเฉพาะดินแดนและทะเลอาณาเขตเท่านั้น กฎหมายทั้งหลายที่ใช้บังคับภายในดินแดนและทะเลอาณาเขตอันเกี่ยวข้องกับ การคลัง การศุลกากร การสาธารณสุข การเข้าเมือง จึงต้องจำกัดการบังคับใช้อยู่เฉพาะภายในอาณาเขตของประเทศไทยเท่านั้น แต่ไม่รวมถึงการบังคับใช้ภายในเขตต่อเนื่อง เขตเศรษฐกิจจำเพาะ เขตไหล่ทวีปด้วย

แต่อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าเขตต่อเนื่อง จะอยู่ภายนอกขอบเขตแห่งการใช้อำนาจอธิปไตยของรัฐ แต่กฎหมายระหว่างประเทศก็ได้วางขอบเขตของกฎหมายที่จะใช้บังคับในเขตต่อเนื่องไว้ เนื่องจากเขตต่อเนื่องเป็นเขตทางทะเลที่กฎหมายระหว่างประเทศได้ยอมรับการใช้เขตอำนาจเหนือเขตต่อเนื่อง โดยที่กฎหมายของรัฐชายฝั่งที่จะใช้บังคับภายในเขตต่อเนื่องนั้น จะมีลักษณะเฉพาะและแตกต่างจากกฎหมายที่ใช้บังคับภายในอาณาเขตของรัฐกล่าวคือ กฎหมายระหว่างประเทศได้จำกัดขอบเขตการใช้เขตอำนาจไว้ในระดับของการควบคุมและป้องกันต่อการกระทำผิดเกี่ยวกับผลประโยชน์ของรัฐชายฝั่ง 4 ประการเท่านั้น แต่ไม่รวมถึงการขยายการบังคับใช้กฎหมายในเรื่องดังกล่าวออกไปใช้บังคับเหนือเขตต่อเนื่อง การออกกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายของรัฐชายฝั่งจึงอยู่ภายใต้พันธกรณีระหว่างประเทศตามข้อบทที่ 24 แห่งอนุสัญญาเจนีวาว่าด้วยทะเลอาณาเขตและเขตต่อเนื่อง ค.ศ.1958 และข้อบทที่ 33 แห่งอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ.1982 ดังนั้นการออกกฎหมายมาใช้บังคับภายในเขตต่อเนื่องจึงต้องมีลักษณะเฉพาะหรือจำกัดสิทธิและจะมีลักษณะขัดกับพันธกรณีระหว่างประเทศไม่ได้

จากการวิเคราะห์ถึงสภาพปัญหาทางกฎหมายที่มีขอบเขตการบังคับใช้ที่จำกัดในเบื้องต้น จะเห็นได้ว่าขอบเขตของการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการลักลอบค้ำน้ำมันเถื่อนในเขตทางทะเลของประเทศไทย มีขอบเขตการบังคับใช้เฉพาะภายในอาณาเขตของประเทศไทยเท่านั้น แต่การบังคับใช้ของกฎหมายดังกล่าวจะไม่รวมถึงการบังคับใช้ภายในเขตต่อเนื่องด้วย แต่อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าขอบเขตของการบังคับใช้จะจำกัดเฉพาะภายในอาณาเขตของประเทศไทยก็ตาม แต่บทบัญญัติในกฎหมายศุลกากรที่เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการลักลอบค้ำน้ำมันเถื่อนที่มีอยู่ก็เป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง กล่าวคือมีบทกฎหมายที่เหมาะสมต่อกรณีการป้องกันต่อการกระทำผิดหรือไม่แค่นั้นเพียงใด กฎหมายดังกล่าวที่มีอยู่มีข้อนำสังเกตเช่นใดบ้างมีความเหมาะสมต่อกรณีของเขตต่อเนื่องหรือไม่ รวมถึงสภาพปัญหาทางตัวบทกฎหมายเองที่มีข้อจำกัดในการบังคับใช้ว่าสามารถใช้บังคับได้แค่นั้นเพียงใด ซึ่งในส่วนของขอบเขตการวิเคราะห์ดังกล่าวผู้เขียนจะเน้นถึงมาตรการป้องกันการลักลอบหนีศุลกากร ตลอดจนตัว

บทกฎหมายที่ให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานในปัจจุบันว่ามีขอบเขตจำกัดเพียงใด รวมทั้งความเหมาะสมของการบังคับใช้ในอาณาเขตของประเทศไทย และเขตต่อเนื่องของประเทศไทย

5.1.1 พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.2469

ภาษีศุลกากรเป็นเรื่องเกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลเป็นเงินหรือทรัพย์สินที่รัฐบาลเรียกเก็บจากการที่ผู้นำเข้านำสินค้าเข้ามา หรือผู้ส่งออกส่งสินค้าไปยังต่างประเทศ หรือเป็นการนำสินค้าผ่านเข้าหรือออกจากเขตแดนหนึ่งไปยังอีกเขตแดนหนึ่ง¹ ในการจัดเก็บภาษีศุลกากรตลอดจนวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับพิธีการทางศุลกากรเพื่อการนำสินค้าเข้าหรือออกไปนอกดินแดน จำต้องอาศัยตัวบทกฎหมายอันเกี่ยวกับการศุลกากรเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาเป็นหลัก และใช้เป็นแนวทางที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ซึ่งตัวกฎหมายศุลกากรที่ใช้บังคับอยู่คือพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.2469

กฎหมายศุลกากร หมายถึง “ตัวบทซึ่งกำหนดอำนาจหน้าที่ของศุลกากรและความรับผิดชอบของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการนำของเข้าและการส่งของออก รวมทั้งหลักปฏิบัติทั่วไปตลอดจนฐานความผิดต่าง ๆ และโทษ”²

กฎหมายศุลกากรเป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับภาษีอากรแขนงหนึ่งซึ่งถือว่าเป็นกฎหมายมหาชนในทางเศรษฐกิจ เนื้อหาในบทบัญญัติของกฎหมายศุลกากรนั้นส่วนใหญ่เป็นการกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับเอกชน โดยที่รัฐสามารถดำเนินการควบคุมเกี่ยวกับการนำเข้าและส่งออกตลอดจน ดำเนินการจัดเก็บภาษีอากรของรัฐจากการดำเนินกิจกรรมดังกล่าว ในการจัดเก็บภาษีอากรการค้าดังกล่าวจำต้องอาศัยตัวบทกฎหมายที่มีลักษณะมีอำนาจบังคับเหนือเอกชน โดยมีการกำหนดถึงความผิดตลอดจนบทลงโทษในทางอาญาไว้หลายมาตรา³ เพื่อให้เกิด

¹ กฤษฎา ทองธรรมชาติ, ความรู้ทั่วไปว่าด้วยกฎหมายเกี่ยวกับกศุลกากร, (กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดี, 2536), หน้า 1.

² มานิต วิทยาเต็ม, ภาษีและกฎหมายศุลกากร, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์บูรพาศิลป์, 2532), หน้า 6.

³ กฤษฎา ทองธรรมชาติ, ความรู้ทั่วไปว่าด้วยกฎหมายเกี่ยวกับกศุลกากร, หน้า 12-13.

ความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการดำเนินการดังกล่าว ตลอดจนกำหนดวิธีการป้องกันต่อการไม่ปฏิบัติตามข้อบทกฎหมายศุลกากรที่มีและใช้อยู่

พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.2469 เป็นกฎหมายที่มุ่งควบคุมแก่การนำเข้าและส่งออกหรือเกี่ยวกับการค้าใด ๆ ข้ามแดนแห่งเขตแดนทางบก เช่นเดียวกันกับการค้าทางทะเล โดยมีการกำหนดถึงวิธีปฏิบัติการบังคับการตามกฎหมายตลอดจนกำหนดโทษต่าง ๆ เพื่อใช้ในการลงโทษต่อการฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติดังกล่าว โดยที่กฎหมายศุลกากรกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังทำหน้าที่ในการรักษาการให้เป็นไปตามกฎหมาย และให้มีอำนาจในการออกกฎกระทรวง กำหนดวันหยุดและเวลาราชการศุลกากร กำหนดอัตราค่าธรรมเนียม ค่าภาระติดพัน ค่าใบอนุญาต ค่าแบบพิมพ์ ค่าเดินทาง และกิจการอื่น ๆ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.2469

คณะกรรมการวินิจฉัยอากรศุลกากร ถือว่าเป็นคณะกรรมการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติฉบับนี้โดยมีอำนาจดำเนินการได้ดังนี้คือ

1. กำหนดขอบเขตในการใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่
2. กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ และระยะเวลาในการตรวจสอบและประเมินภาษีอากร
3. วินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับภาษีอากรที่กรมศุลกากรขอความเห็น
4. ให้คำปรึกษาหรือเสนอแนะแก่รัฐมนตรีในการจัดเก็บภาษีอากร

อำนาจของคณะกรรมการวินิจฉัยอากรศุลกากร ตามข้อ 1 ที่ระบุให้มีอำนาจในการกำหนดขอบเขตในการใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่นั้น ถือว่ามีส่วนสำคัญที่จะกำหนดขอบเขตการใช้อำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ว่ามีแค่ไหนเพียงใดที่สามารถทำได้ เนื่องจากบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับการป้องกันและตรวจของหนีศุลกากรนั้นเป็นบทบัญญัติที่มีความสำคัญต่อการป้องกันการกระทำผิด การกำหนดขอบเขตการใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวจะเป็นตัวช่วยให้พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมต่อกรณีปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสมที่สุด

อย่างไรก็ตามความสำคัญในส่วนของการใช้อำนาจดังกล่าวนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นตัวจักรที่สำคัญที่จะดำเนินการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายได้นั้น ย่อมต้องอาศัยตัวบท

กฎหมายรองรับการปฏิบัติงานหรือรองรับการบังคับใช้กฎหมายศุลกากร เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่และเกิดผลสำเร็จมากที่สุด ซึ่งในการพิจารณาด้วยทฤษฎีความหมายที่เกี่ยวกับการตรวจและการป้องกันการลักลอบหนีศุลกากรนั้น มีส่วนที่เกี่ยวกับการป้องกันในหลาย ๆ มาตรการ และในหลาย ๆ วิธีซึ่งในส่วนของ พรบ.ศุลกากร พ.ศ.2469 สามารถแยกพิจารณาได้เป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

5.1.1.1 อำนาจตามกฎหมายมีไม่ถึงในเขตต่อเนื่อง

หากพิจารณาถึงคำว่า “เขตน่านน้ำไทย” ตามความหมายในพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 8) พ.ศ.2480 มาตรา 3(1) ได้ให้คำจำกัดความดังนี้

“เขตน่านน้ำไทย” ให้มีความหมายรวมถึงเขตแห่งราชอาณาจักรและอากาศเหนือราชอาณาจักร”

จากคำจำกัดความในความหมายดังกล่าวจะเห็นได้ว่า เขตน่านน้ำไทยมีความหมายถึงบริเวณที่เป็นเขตที่เป็นราชอาณาจักรไทย และห้วงอากาศเหนือราชอาณาจักรไทยเท่านั้น ซึ่งหากพิจารณาตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีเมืองแล้วอาณาเขตของประเทศไทยหรือราชอาณาจักรไทยจึงหมายถึง เขตแดนทางบก แม่น้ำลำคลอง ทะเลสาบ น่านน้ำภายในทะเลอาณาเขต และห้วงอากาศเหนือบริเวณดังกล่าวทั้งหลาย รวมตัวกันประกอบกันเป็นอาณาเขตของประเทศไทย หรือตามกฎหมายไทยที่กำหนดว่าเป็นราชอาณาจักรไทย และโดยที่กฎหมายศุลกากรซึ่งเป็นกฎหมายที่มุ่งควบคุมเกี่ยวกับการนำของเข้าและการส่งของออก หรือเกี่ยวกับการประกอบการค้าใด ๆ อันเกี่ยวกับการข้ามแดนจากประเทศหนึ่งไปยังอีกประเทศหนึ่ง ทั้งที่เกี่ยวกับกิจการค้าทั้งทางบกและการค้าทางทะเลต่าง ๆ นั้น กฎหมายศุลกากรฉบับต่าง ๆ ที่มีและใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันจึงมีขอบเขตการบังคับใช้ภายในอาณาเขตของประเทศไทยหรือภายในราชอาณาจักรไทยตามความหมายของกฎหมายไทยเท่านั้น เนื่องจากการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อันเกี่ยวกับการศุลกากรจึงมุ่งหมายให้มีบทบังคับเฉพาะการดำเนินการใด ๆ ภายในขอบเขตแต่ละเขตต่าง ๆ กัน แต่โดยส่วนรวมแล้วไม่อาจใช้บังคับออกไปนอกเหนืออาณาเขตของประเทศไทยได้ ดังนั้นในกรณีข้อบทต่าง ๆ ของพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.2469 ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการตรวจและการป้องกันการลักลอบหนีศุลกากร จึงมีขอบเขตการบังคับใช้ไม่ถึงในเขตทางทะเลต่าง ๆ ของประเทศไทย อาทิเช่น เขตต่อเนื่อง เขตเศรษฐกิจจำเพาะ เขตไหล่ทวีปด้วย

อย่างไรก็ดีข้อบทในกฎหมายศุลกากรต่าง ๆ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการตรวจและการป้องกันการหนีศุลกากรที่มีขอบเขตการบังคับเฉพาะในอาณาเขตของประเทศไทยนั้นสามารถแยกพิจารณาเป็นกรณีได้ดังนี้

1) การตรวจ การตรวจค้น

มาตรา 14 ได้มีการกำหนดให้อำนาจหน้าที่แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ศุลกากรในการเปิดหีบห่อใด ๆ ก็ตาม เพื่อทำการตรวจดูสิ่งของในหีบห่อดังกล่าวในเวลาใด ๆ ก็ได้ และให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าว ในการเก็บตัวอย่างสิ่งของในหีบห่อดังกล่าวไปเพื่อทำการตรวจ หรือสอบหรือตราค่า หรือเพื่อประโยชน์อย่างใด ๆ ก็ได้

ข้อสังเกต ตามมาตรา 14 นี้ได้กำหนดว่า “เมื่อของผ่านศุลกากร หรืออยู่ในท่ากับการตรวจตราของศุลกากรด้วยประการใด ๆ ก็ดี” คำว่าเมื่อของผ่านศุลกากร น่าจะหมายถึงของที่ได้เข้ามาถึงเขตท่าเรือเรียบร้อยแล้วและอยู่ในการตรวจดูสิ่งของใด ๆ โดยเจ้าหน้าที่ศุลกากรและให้อำนาจแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ศุลกากรในการตรวจ หีบห่อใด ๆ ก็ได้ซึ่งหมายถึงอำนาจในการตรวจหีบห่อที่มีอยู่และใช้บังคับอยู่ภายในบริเวณเขตท่าเรือ ประการหนึ่ง อีกประการหนึ่งคำว่า “เมื่อของ...อยู่ในความกำกับตรวจตราของศุลกากรด้วยประการใด ๆ ก็ดี” น่าจะหมายถึงของที่ต้องอยู่ในการตรวจตราของศุลกากร ด้วยประการใด ๆ ก็ได้ อาทิเช่นการตรวจค้นของพนักงานศุลกากรตามความหมายในมาตรา 15 ซึ่งก็หมายถึงการตรวจค้นใด ๆ ในพระราชอาณาเขตเกี่ยวกับหีบห่อสิ่งของต่าง ๆ โดยสรุปแล้วการตรวจค้นในมาตรา 14 นี้กำหนดให้ทำการตรวจค้นได้ในเขตท่าและอยู่ภายในพระราชอาณาเขตของประเทศไทย และในมาตรา 14 ไม่ได้กำหนดโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนไว้จึงต้องใช้โทษปรับ ตามมาตรา 119 โดยปรับเป็นเงินไม่เกินห้าพันบาทแก่ผู้ทำการฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติตามมาตรา 14

มาตรา 15 ได้มีการกำหนดให้อำนาจพนักงานศุลกากรขึ้นไปบนเรือลำใด ๆ ก็ได้ภายในพระราชอาณาเขต และอยู่บนเรือนั้นได้ตลอดเวลาที่ทำการบรรทุกสินค้าขึ้นหรือลงและอาจทำการตรวจสอบ เอกสารใด ๆ เกี่ยวกับสินค้าในเรือหรือแม้แต่ตรวจค้น ตรวจสอบสินค้าใด ๆ ในเรือหรือทำเครื่องหมายประทับตราสินค้าในเรือได้

ข้อสังเกต ตามมาตรานี้ได้ให้อำนาจพนักงานศุลกากรในการตรวจค้นเรือลำใด ๆ ก็ได้แต่ต้องอยู่ภายในพระราชอาณาเขตเท่านั้น หากอยู่นอกพระราชอาณาเขตพนักงานศุลกากรไม่อาจขึ้นบนเรือลำใด ๆ เพื่อตรวจค้นตรวจสอบเอกสารหรือสินค้าใด ๆ ได้เลย และใน

มาตรานี้ยังได้มีการกำหนดโทษปรับแก่นายเรือที่ไม่ปฏิบัติตามมาตรานี้เป็นเงินจำนวนไม่เกิน 10,000 บาท แสดงให้เห็นว่ากฎหมายต้องการกำหนดให้เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบนายเรือที่จะต้องมีหน้าที่สอดส่องดูแลสินค้าในเรือ ตลอดจนรักษาเครื่องหมาย ตราประทับ ดวงตรา ฎญแจ ให้อยู่ในความเรียบร้อยและถูกต้องตามภาระหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย

มาตรา 17 ได้มีการกำหนดให้พนักงานศุลกากรมีอำนาจในการตรวจค้น ทัณฑ์ของบุคคลโดยสาร รวมทั้งมีอำนาจในการกักเก็บทัณฑ์ของบุคคลโดยสารดังกล่าวที่ได้ตรวจค้น ไว้ได้ถ้าหากปรากฏว่าทัณฑ์ดังกล่าวเป็นของที่ยังไม่ได้เสียค่าภาษี ของต้องจำกัดของต้องห้าม

ข้อสังเกต ตามมาตรานี้ได้ระบุว่า “พนักงานศุลกากรอาจตรวจค้นทัณฑ์ของบุคคลโดยสาร แล้วปล่อยผ่านภาษีได้” ข้อความดังกล่าวแสดงถึงในช่วงเวลาของการใช้อำนาจในการตรวจค้นทัณฑ์ของบุคคลโดยสารอยู่เพราะกฎหมายใช้คำว่า “แล้วปล่อยผ่านภาษีได้” แสดงถึงอำนาจในการตรวจสอบภาษีและอำนาจในการปล่อยภาษีที่จะต้องกระทำในเขตท่าหรือเขตแดนที่อยู่ในอาณาเขตของประเทศไทยเท่านั้น ข้อบทตามมาตรานี้จึงมุ่งหมายบังคับการเฉพาะภายในอาณาเขตของประเทศไทยเท่านั้น สำหรับผู้ที่ฝ่าฝืนมาตรา 17 นี้กฎหมายไม่ได้กำหนดโทษเอาไว้ จึงต้องใช้โทษปรับตามมาตรา 119 สำหรับผู้ฝ่าฝืนดังกล่าวเป็นจำนวนเงินไม่เกิน 5,000 บาท

มาตรา 18 ได้กำหนดให้อำนาจแก่พนักงานศุลกากร ในการตรวจค้น บุคคลใด ๆ ในเรือลำใด ๆ ก็ตามในเขตท่า หรือตรวจบุคคลใด ๆ ที่ขึ้นจากเรือและมีเหตุสงสัยว่า บุคคลนั้นมีของพาไปกับบุคคลนั้นเกี่ยวกับของที่ยังไม่เสียค่าภาษี ของต้องห้าม ของต้องจำกัด จึงให้อำนาจแก่พนักงานศุลกากรในการตรวจค้น บุคคลดังกล่าวได้ และยังได้กำหนดถึงวิธีการ ตรวจค้นบุคคลดังกล่าวว่าต้องทำการตรวจต่อหน้าพนักงานศุลกากรผู้ใหญ่ อีกทั้งพนักงาน ศุลกากรดังกล่าวที่นำบุคคลมาเพื่อตรวจจะต้องวินิจฉัยว่ามีเหตุอันควรสงสัยในพฤติการณ์เพียง พอหรือไม่ และควรจะให้ตรวจค้นบุคคลนั้นหรือไม่

ข้อสังเกต ตามมาตรานี้ได้กำหนดให้พนักงานศุลกากรตรวจค้นบุคคลใด ๆ ก็ตามที่อยู่ภายในเรือลำใด ๆ ที่จะต้องอยู่ในเขตท่าหรือบุคคลที่ขึ้นจากเรือลำใด ๆ ที่อยู่ในเขตท่า ดังกล่าว แสดงให้เห็นว่ากฎหมายมาตรานี้ใช้บังคับกับกรณีการตรวจค้นบุคคลที่อยู่ในเขตท่าเรือที่ ต่าง ๆ ของประเทศไทย ซึ่งเป็นท่าเรือที่อยู่ภายในอาณาเขตของประเทศไทยเท่านั้น ไม่ใช่บังคับ ออกไปภายนอกอาณาเขต อย่างไรก็ตามในกรณีที่บุคคลที่ต้องสงสัยว่าจะกระทำความผิดไม่ยอม ให้อำนาจพนักงานศุลกากรตรวจค้นบุคคลนั้นหรือไม่ยอมปฏิบัติตาม ก็จะมีโทษปรับตามมาตรา 119 เนื่องจากมาตรา 18

ไม่ได้ระบุโทษแก่ผู้ฝ่าฝืนไว้จึงต้องนำมาตรา 119 มาใช้บังคับโดยปรับเป็นจำนวนเงินไม่เกิน 5,000 บาท

อย่างไรก็ตามตามมาตรา 18 นี้ยังมีบทบัญญัติในลักษณะการป้องกันไม่ให้พนักงานศุลกากรใช้อำนาจได้ตามอำเภอใจ ในการตรวจค้นบุคคลใด ๆ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย โดยการตรวจค้นดังกล่าว พนักงานศุลกากรดังกล่าวมีหน้าที่จะต้องวินิจฉัยว่ามีเหตุอันควรสงสัยเพียงพอหรือไม่ในการจะตรวจค้นและควรจะให้ตรวจค้นหรือไม่ และถ้าพนักงานศุลกากรทำการตรวจค้นบุคคลใด ๆ โดยไม่มีเหตุอันควรพนักงานศุลกากรผู้นั้นจะต้องได้รับการลงโทษ โดยการปรับไม่เกิน 1,000 บาท

มาตรา 19 ได้กำหนดให้อำนาจพนักงานศุลกากรสั่งให้หยุดรถเกวียน ยานพาหนะอื่นใด เพื่อทำการตรวจค้นได้ว่ามีของลักลอบหนีศุลกากรหรือไม่ แต่ต้องมีเหตุอันควรสงสัยว่า รถ เกวียน หรือยานพาหนะดังกล่าว กำลังกระทำความผิดกับเรือ คลังสินค้า ทำเนียบท่าเรือทางน้ำ ทางพรหมแดน

ข้อสังเกต ตามมาตรานี้กำหนดให้อำนาจพนักงานศุลกากรในการตรวจค้นรถ เกวียน ยานพาหนะใด ๆ ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดอยู่กับเรือ ท่าเรือโรงเก็บสินค้า ซึ่งตามมาตรานี้อำนาจตรวจค้นดังกล่าวจึงเป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับภายในดินแดนทางบกซึ่งอยู่ภายในขอบเขตของอาณาเขตของประเทศไทยเท่านั้น ในกรณีที่ผู้ฝ่าฝืนไม่ยอมปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานศุลกากรในการออกคำสั่งเพื่อหยุด รถ เกวียน หรือยานพาหนะอย่างใด หรือไม่ยอมให้ตรวจค้นดังกล่าว ผู้ฝ่าฝืนต้องได้รับโทษปรับไม่เกิน 5,000 บาท

2) การบัญญัติกฎหมายในลักษณะการป้องกัน

มาตรา 15 ทวิ ได้มีการบัญญัติกฎหมายในลักษณะการห้ามบุคคลใด ๆ ขึ้นไปบนเรือเดินทางต่างประเทศ ในขณะที่อยู่ในราชอาณาจักร โดยไม่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่แต่มาตรา 15 ทวิ ไม่ใช้บังคับเกี่ยวกับนายเรือ ลูกเรือ ผู้โดยสาร ตลอดจนผู้ที่มีหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่บนเรือเดินทางต่างประเทศดังกล่าว

ข้อสังเกต ตามมาตรานี้เป็นบทบัญญัติในลักษณะการห้าม หรือเป็นบทบัญญัติที่ออกมาในลักษณะการป้องกันต่อการกระทำความผิดที่อาจจะเกิดขึ้นได้ โดยบุคคลใด ๆ ที่ขึ้นไปบนเรือเดินทางต่างประเทศและอาจนำสินค้าหลีกเลี่ยงการเสียค่าภาษีติดตัวเข้ามาในอาณาเขตของประเทศไทยโดยไม่เสียภาษีได้ โดยมาตราดังกล่าวนี้มุ่งหมายเฉพาะการใช้บังคับกับ

เรือเดินทางต่างประเทศที่อยู่ในอาณาเขตของประเทศไทย หรือราชอาณาจักรไทยตามความในทบเท่านั้น แต่มีใช้บังคับกับกรณีเรือเดินทางต่างประเทศขณะที่อยู่ภายนอกอาณาเขตของประเทศไทย ในกรณีที่มีผู้ฝ่าฝืนบทบัญญัติตามมาตรา 15 ทวิ ผู้ฝ่าฝืนต้องได้รับโทษตามกฎหมาย คือ ปรับไม่เกิน 5,000 บาท

มาตรา 21 ได้กำหนดหน้าที่ให้เรือทุกลำที่มาถึงเขตท่าต้องหยุดลอยลำที่ด่านตรวจและต้องให้ความสะดวกทุกอย่างแก่พนักงานศุลกากรในการเข้าไปบนเรือ ตลอดจนกำหนดหน้าที่นายเรือให้มีหน้าที่ต้องตอบคำถามใด ๆ ของพนักงานศุลกากรเกี่ยวกับเรือ คนประจำเรือลูกเรือคนโดยสาร การเดินทาง สินค้าในเรือ ตลอดจนอาวุธปืน วัตถุระเบิดฯ และกำหนดหน้าที่นายเรือต้องประพฤติ หรือปฏิบัติตนให้อยู่ในสภาพแก่พนักงานศุลกากร ตลอดจนกำหนดห้ามมิให้เรือสว่างลำตัวนตรวจไปโดยไม่มีพนักงานศุลกากรอยู่บนเรือ

ข้อสังเกต ตามมาตรา 21 นี้เป็นการบัญญัติกฎหมายในลักษณะการป้องกันต่อการกระทำความผิดที่อาจเกิดขึ้นได้ จึงต้องกำหนดหน้าที่ของนายเรือในการปฏิบัติตนต่าง ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด ตลอดจนปฏิบัติตามคำสั่งต่าง ๆ ของพนักงานศุลกากรที่ได้สั่งให้ปฏิบัติตามบทบัญญัตินี้ ซึ่งเป็นบทบัญญัติในลักษณะการกำหนดหน้าที่นายเรือที่ต้องปฏิบัติตาม อีกทั้งตามความในมาตรานี้เป็นบทบัญญัติในลักษณะการบัญญัติเกี่ยวกับการป้องกัน ที่ใช้บังคับกับเรือทุกลำที่มาถึงเขตท่าที่จะต้องปฏิบัติตาม ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับกับเรือที่มาถึงเขตท่าที่อยู่ในอาณาเขตของประเทศไทยเท่านั้น ในกรณีที่นายเรือฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานศุลกากร หรือแม้แต่การละเลยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานศุลกากร จะต้องได้รับโทษปรับเป็นเงินไม่เกิน 10,000 บาท

มาตรา 22 กำหนดให้เรือลำใด ๆ ที่จะออกไปจากท่า จะต้องมีการมีพนักงานศุลกากรกำกับไปกับเรือจนถึงด่านตรวจ และส่งพนักงานขึ้น

ข้อสังเกต ตามความในมาตรา 22 นี้เป็นบทบัญญัติในการกำหนดหน้าที่ที่นายเรือจะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย โดยกฎหมายระบุให้ต้องมีพนักงานศุลกากรกำกับเรือไปจนถึงด่านตรวจ ซึ่งตามความในมาตรานี้แสดงให้เห็นถึงการบังคับใช้กฎหมายที่มีต่อเรือที่อยู่ในท่าไปจนตลอดถึงด่านตรวจที่จะต้องมีการปฏิบัติตามความในมาตรา 22 ในกรณีที่นายเรือฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานศุลกากร หรือออกจากท่าเรือไปโดยไม่ได้รับความยินยอม

จากพนักงานศุลกากร หรือไม่ให้ความสะดวกแก่พนักงานศุลกากร นายเรือมีความผิดต้องได้รับโทษปรับเป็นเงินไม่เกิน 10,000 บาท

มาตรา 28 กำหนดถึงเรือลำใดที่อยู่ในเขตท่าและมีสินค้าอยู่ในเรือ และปรากฏว่าในภายหลังเรือลำดังกล่าวเบ็ดตัวลอยขึ้น และนายเรือไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าเป็นการขนสินค้าขึ้นโดยชอบด้วยกฎหมาย

ข้อสังเกต มาตรานี้เป็นข้อกำหนดบทบัญญัติในลักษณะการป้องกันเกี่ยวกับการลักลอบขนสินค้าขึ้นจากเรือ โดยเป็นการกระทำที่มีชอบด้วยกฎหมายเพื่อการหลีกเลี่ยงการชำระค่าภาษีอากรที่ต้องจ่ายแก่รัฐ ซึ่งในการบัญญัติกฎหมายเพื่อใช้บังคับแก่กรณีดังกล่าวนี้เป็น การบัญญัติกฎหมายในลักษณะการป้องกันต่อการกระทำความผิดของเรือที่อยู่ในเขตท่าเรือ ซึ่งเป็นเขตที่อยู่และมีการบังคับใช้กฎหมายภายในบริเวณอาณาเขตของประเทศไทยเท่านั้น ในกรณี ที่นายเรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดในมาตรานี้ นายเรือจะต้องได้รับโทษปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือจะได้รับตัวเรือนั้นไว้ก็ได้

มาตรา 29 ได้กำหนดถึงลักษณะการห้ามหรือการป้องกันต่อการกระทำความผิดที่เกี่ยวกับการลักลอบหนีศุลกากร โดยการดัดแปลงทำที่ปิดบังหรือพรางหรือเครื่องกลอุบายใด ๆ บนเรือลำใด ๆ

ข้อสังเกต ตามความในมาตราดังกล่าวนี้เป็นบทบัญญัติในลักษณะการห้ามหรือป้องกันต่อการดัดแปลงหรือทำที่พราง หรือทำกลอุบายใด ๆ บนเรือโดยมีวัตถุประสงค์ลักลอบหนีศุลกากรโดยเฉพาะ โดยที่บทบัญญัติในมาตราที่เกี่ยวกับการดัดแปลงเพื่อลักลอบหนีศุลกากรนี้ เป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับภายในเขตท่าเรือ ตลอดจนถึงภายในทะเลอาณาเขตของประเทศไทยด้วย เนื่องจากการลักลอบหนีศุลกากรตามความในมาตรา 27 เป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับเฉพาะภายในบริเวณดินแดนและทะเลอาณาเขตของประเทศไทย การลงโทษต่อการดัดแปลงหรือพรางหรือทำกลอุบายใด ๆ บนเรือเพื่อลักลอบหนีศุลกากรจึงใช้บังคับในดินแดนและทะเลอาณาเขตด้วยเช่นกัน และในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่านายเรือ ละเลยไม่ระวังป้องกันหรือเกี่ยวข้องรู้เห็นเป็นใจในการสร้าง ทำ วาง หรือใช้ที่เครื่องกลอุบายใด ๆ ต้องได้รับโทษปรับเป็นเงินไม่เกิน 50,000 บาท

มาตรา 30 กำหนดถึงการห้ามหรือในลักษณะการป้องกันมิให้เรือลำใดมี
ของเป็นทียบท้อซึ่งมีขนาดหรือลักษณะขัดต่อบทพระราชบัญญัติศุลกากร

ข้อสังเกต ตามความในมาตรานี้อยู่ในขั้นตอนการตรวจของทียบท้อ และมี
การบัญญัติห้ามมิให้มีทียบท้อที่มีขนาดหรือลักษณะที่ผิดไปจากพระราชบัญญัติศุลกากรกำหนดซึ่ง
มีขอบเขตการบังคับใช้ภายในอาณาเขตของประเทศไทย ในกรณีที่ทำกรตรวจพบว่ามีของหรือ
มีทียบท้อที่มีขนาดหรือลักษณะที่ขัดกับกฎหมาย นายเรือจะต้องมีความผิดโดยถูกลงโทษโดยการ
ปรับเป็นเงินไม่เกิน 50,000 บาท และให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจริบของเช่นนั้นได้

3) การจับกุมผู้กระทำความผิด

มาตรา 20 ได้มีการบัญญัติกฎหมายในลักษณะการให้อำนาจแก่พนักงาน
เจ้าหน้าที่ในการจับกุมผู้ใดที่ได้กระทำความผิด หรือพยายามจะกระทำความผิด ใช้ ช่วย ยุงให้ผู้
อื่นกระทำความผิดตามกฎหมายศุลกากร โดยการจับกุมไม่จำเป็นต้องมีหมายจับใด ๆ และกำหนด
หน้าที่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการจับนั้นให้นำส่งสถานีตำรวจพร้อมของกลางที่เกี่ยวกับการกระทำ
ความผิด และยังมีการบัญญัติให้อำนาจแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการจับกุมบุคคลที่ต้องสงสัยว่าได้
มีการกระทำความผิดดังที่กล่าวมาแล้วด้วย

ข้อสังเกต อำนาจในการจับกุมผู้กระทำความผิด หรือพยายามกระทำความ
ผิดหรือเป็นผู้ใช้ ช่วยเหลือ ยุงให้ผู้อื่นกระทำความผิดต่อบทบัญญัติต่าง ๆ อันเกี่ยวกับกฎหมาย
ศุลกากรนี้เป็นอำนาจในการจับกุมที่มีตามพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.2469 ซึ่งมีขอบเขตการ
บังคับใช้ภายในอาณาเขตของประเทศไทยเท่านั้น ดังนั้นอำนาจในการจับกุมบุคคลผู้ที่ได้กระทำ
ความผิด หรือต้องสงสัยว่าได้กระทำความผิดจะต้องเป็นการกระทำความผิดตามกฎหมาย
ศุลกากรและเป็นการกระทำความผิดภายในอาณาเขตของประเทศไทย สำหรับผู้ขัดขืนการจับกุม
ดังกล่าวมาตรา 20 ไม่มีการกำหนดโทษเอาไว้จึงต้องใช้โทษตามมาตรา 119 ในการลงโทษกับ
บุคคลผู้ที่กระทำความผิดโดยการขัดขืนการจับกุม โดยปรับเป็นเงินไม่เกิน 5,000 บาท

มาตรา 23 ได้มีการบัญญัติให้อำนาจจับกุมเรือโดยสามารถใช้กำลังกับเรือที่
จะต้องถูกตรวจหรือถูกยึดตามกฎหมายศุลกากร แต่ไม่หยุดลอยลำเมื่อได้รับคำสั่งให้หยุดลอยลำ
เพื่อตรวจโดยสามารถไล่ติดตามและสามารถยิงเรือลำดังกล่าวที่ขัดขืนได้

ข้อสังเกต อำนาจในการจับกุมเรือที่จะถูกยึดหรือตรวจตามพระราชบัญญัติ
นี้ตลอดจนอำนาจในการไล่ติดตามเรือจนถึงการยิงเรือเพื่อให้เรือหยุดและจับกุม เป็นการใช้

อำนาจที่ต่อเนื่องจากการใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ในการตรวจเรือหรือมีอำนาจในการยึดเรือตามกฎหมายศุลกากรที่ใช้บังคับภายในทะเลอาณาเขต แต่เมื่อมีการขัดขืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ ในการสั่งให้หยุดลอยลำเพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ตรวจค้นหรือยึดตามกฎหมายศุลกากร พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถใช้อำนาจในการไล่ตามเรือตลอดจนยิงเรือเพื่อให้ได้มาซึ่งการจับกุมและยึดเรือได้ถึงแม้ว่าจะออกไปภายนอกทะเลอาณาเขตของประเทศไทยก็ตาม

แต่อย่างไรก็ตามการใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่เช่นว่านั้นจะต้องเป็นการใช้อำนาจในลักษณะที่ต่อเนื่องมาจากการใช้อำนาจในการตรวจ หรือยึดเรือภายในทะเลอาณาเขตตามกฎหมายศุลกากรที่ใช้บังคับภายในอาณาเขตของประเทศไทยก่อน และสามารถติดตามเรือตลอดจนยิงเรือที่ขัดขืนการจับกุมได้ถึงแม้ว่าจะอยู่ภายนอกทะเลอาณาเขต แต่ก็มิได้หมายความว่าอำนาจในการตรวจค้นเรือตลอดจนการไล่ตามเรือการยิงเรือ ตามมาตรา 23 นี้จะใช้บังคับนอกอาณาเขตของประเทศไทยไม่ เพียงแต่พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถไล่ตามเรือตลอดจนใช้กำลังตามที่จำเป็นเพื่อให้ได้มาซึ่งการจับกุมและลงโทษนั้น จะต้องเป็นการใช้อำนาจในลักษณะที่ต่อเนื่องจากการใช้อำนาจในอาณาเขตของประเทศไทยเท่านั้น ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนมาตรา 23 และในมาตรา 23 ไม่ได้มีการบัญญัติความผิดไว้ ดังนั้นนายเรือต้องได้รับโทษปรับตามมาตรา 119 เป็นจำนวนเงินไม่เกิน 5,000 บาทด้วย

4) การยึด

มาตรา 24 ได้มีการกำหนดให้อำนาจพนักงานศุลกากร พนักงานฝ่ายปกครอง ตำรวจ มีอำนาจในการยึด สิ่งใด ๆ อันพึงจะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ในเวลาใด ๆ และสถานที่ใด ๆ ก็ได้

มาตรา 25 ได้มีการกำหนดถึงสิ่งของที่ยึดไว้ในมาตรา 24 ให้ต้องส่งมอบให้อยู่ในความรักษาของพนักงานเจ้าหน้าที่ศุลกากร ถ้าไม่มีก็ให้ส่งไว้ในการรักษาของอำเภอที่ใกล้ที่สุด

มาตรา 26 ได้มีการกำหนดเพิ่มเติมให้มีการเก็บรักษาของไว้ได้ที่สถานีตำรวจหรือศาลในกรณีที่ยกกลางเป็นสิ่งที่ตำรวจใช้ฟ้อง

ข้อสังเกต ข้อความตามมาตรา 24 มาตรา 25 มาตรา 26 เป็นการกำหนดถึงการใช้อำนาจในการยึดตลอดจนวิธีปฏิบัติในการเก็บรักษาของที่ต่อเนื่องกัน ในการยึดของใด ๆ อันพึงจะต้องริบนั้น จะต้องเป็นของที่พนักงานฝ่ายปกครอง พนักงานศุลกากร ตำรวจสามารถยึดในเวลาใด ๆ และ ณ ที่ใด ๆ ก็ได้ แต่คำว่า ณ ที่ใด ๆ ตามความในมาตรานี้จะต้องหมายถึงภายในอาณาเขตของประเทศไทยเท่านั้นโดยที่ข้อกฎหมายดังกล่าวนี้ไม่รวมถึงการยึดสิ่งใด ๆ ที่อยู่นอกอาณาเขตของประเทศไทย เนื่องจากเมื่ออยู่นอกอาณาเขตของประเทศไทย ความรับผิดชอบตามกฎหมายศุลกากรก็ไม่อาจมีได้ สำหรับผู้ที่ขัดขืนการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานศุลกากรฝ่ายปกครองหรือตำรวจ โดยการขัดขวางการยึดสิ่งของใด ๆ ก็ตามผู้นั้นต้องได้รับโทษตามมาตรา 119 โดยมีโทษปรับเป็นเงินไม่เกิน 5,000 บาท

5) การริบเรือ

มาตรา 32 ได้มีการกำหนดถึงอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการริบเรือที่มีระวางบรรทุกไม่เกิน 250 ตัน รถเกวียน ยานพาหนะ หีบ ภาชนะอื่นใด ที่ใช้ในการย้ายถอน ช้อนเร้น ชนของ ที่ยังไม่เสียค่าภาษี ของต้องห้าม ของต้องจำกัด ตลอดจนริบบรรดาสิ่งของต้องห้ามต้องจำกัดหรือของที่ยังไม่ได้เสียค่าภาษีที่รวมอยู่ในเรือ เกวียน รถ ยานพาหนะ หีบ หรือภาชนะอื่นใดนั้นไปด้วย

มาตรา 33 ได้มีการบัญญัติข้อความต่อมาจากมาตรา 32 ในกรณีที่เป็นเรือที่มีระวางบรรทุกเกิน 250 ตัน และมีความผิดฐานลักลอบหนีศุลกากรเกิดขึ้นเกี่ยวกับเรือดังกล่าวและนายเรือพิสูจน์ไม่ได้ว่าได้กระทำการป้องกันความผิด หรือสืบค้นเพื่อป้องกันแล้วนายเรือต้องรับผิด

ข้อสังเกต อำนาจตามกฎหมายศุลกากรตามความในมาตรา 32 นี้ได้ให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ในการริบเรือที่มีระวางต่ำกว่า 250 ตัน รถ เกวียน ยานพาหนะฯ ที่ถือว่าได้ใช้ในการกระทำความผิดได้ ตลอดจนถึงสิ่งของที่เป็นสิ่งที่ผิดกฎหมายศุลกากรก็ให้บริบูรณ์ซึ่งอำนาจในการริบตามมาตราดังกล่าวนี้เป็นอำนาจริบที่ใช้บังคับกับการกระทำความผิดที่เกี่ยวกับการขนย้าย ถอนของต้องห้าม ของต้องจำกัด ของที่ยังไม่เสียค่าภาษี ซึ่งเป็นความผิดตามกฎหมายศุลกากรที่มีและใช้บังคับอยู่ภายในอาณาเขตของประเทศไทย หากอยู่นอกอาณาเขตของประเทศไทย หน้าที่ที่จะต้องเสียค่าภาษีอากรยังไม่เกิดขึ้นสิ่งของต่าง ๆ จึงยังไม่ถือว่าเป็นของที่ยังไม่เสียค่าภาษี ดังนั้นการที่จะริบของที่ยังไม่เข้าข่ายว่าเป็นของที่ยังไม่เสียค่าภาษีจึงกระทำมิได้

เนื่องจากกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่นั้นอยู่ในขอบเขตของอาณาเขตของประเทศไทยเท่านั้น อย่างไรก็ตามในกรณีที่เรือที่ใช้ในการกระทำความผิดหรือเกิดการลักลอบหนีศุลกากรเกิดขึ้นกับเรือซึ่งมีระวางบรรทุกมากกว่า 250 ตัน กฎหมายศุลกากรไม่อนุญาตให้รับเรือลำดังกล่าวได้ตั้งนั้นนายเรือจึงต้องมีความรับผิดชอบโดยตกลงโทษปรับเป็นเงินไม่เกิน 50,000 บาท ในกรณีที่นายเรือไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าตนได้ป้องกันอย่างเต็มวิสัยแล้ว

6) อำนาจในการเก็บกักของ

มาตรา 16 กำหนดให้อำนาจแก่พนักงานศุลกากรสามารถถอน ขนไป และเก็บไว้ในที่มั่นคงซึ่งของใด ๆ ที่ศุลกากรยังมีได้ตรวจมอบไปโดยชอบ

ข้อสังเกต อำนาจตามกฎหมายมาตรานี้ที่ให้อำนาจแก่พนักงานศุลกากรในการมีอำนาจเก็บกักของที่ยังไม่ได้ตรวจมอบโดยชอบนั้น เป็นอำนาจตามกฎหมายที่มีขอบเขตการบังคับใช้ภายในอาณาเขตของประเทศไทยเท่านั้น เนื่องจากตามมาตรานี้อยู่ในเรื่องเกี่ยวกับการตรวจของและปล่อยของของศุลกากร การกำหนดมาตรานี้โดยการให้อำนาจพนักงานศุลกากรในการกักของไว้ชั่วคราวก็เพื่อป้องกันการลักลอบหนีศุลกากรของผู้ที่นำเข้า โดยอาจขนย้ายของที่ยังไม่ได้ตรวจมอบไปโดยชอบเพื่อหลีกเลี่ยงการแอบขนย้ายสิ่งของเพื่อการหนีศุลกากรได้ ในกรณีที่ผู้ใดที่ขัดขืนไม่ยอมให้พนักงานศุลกากรเก็บกักของบุคคลผู้นั้นจะต้องได้รับโทษปรับ ตามมาตรา 119 โดยปรับเป็นเงินไม่เกิน 5,000 บาท

จากการพิจารณาที่ผ่านมาในเบื้องต้นของพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.2469 ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการตรวจและการป้องกันการลักลอบหนีศุลกากรนั้น บทบัญญัติในเรื่องต่าง ๆ อาทิเช่น เรื่องเกี่ยวกับอำนาจในการตรวจค้น การบัญญัติกฎหมายในลักษณะการป้องกัน อำนาจในการยึด อำนาจในการริบ อำนาจในการจับกุม อำนาจในการเก็บกักของของพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานศุลกากร พนักงานฝ่ายปกครอง ตำรวจ มีขอบเขตการบังคับใช้ในสถานที่ต่าง ๆ กัน และอยู่ในขอบเขตแห่งอาณาเขตของประเทศไทยมิได้ขยายการบังคับออกไปใช้บังคับภายนอกอาณาเขตของประเทศไทย หรือออกไปใช้ในเขตต่อเนื่องแต่ประการใด ดังนั้นในการบังคับใช้กฎหมายกับกรณีการลักลอบค่าน้ำมันเถื่อนที่อยู่ในเขตต่อเนื่องของประเทศไทยจึงไม่อาจใช้บังคับต่อกรณีปัญหาดังกล่าวได้ เนื่องจากกฎหมายศุลกากรมีข้อจำกัดหรือมีขอบเขตในการบังคับใช้กฎหมายในส่วนที่เป็นอาณาเขตของประเทศไทย อันได้แก่ ในดินแดนทางบก และทะเลอาณาเขตของประเทศไทยเท่านั้น

5.1.1.2 ปัญหาการดำเนินงานของกรมศุลกากร

ปัญหาการปราบปรามการลักลอบค่าน้ำมันเดือนในเขตต่อเนื่องของประเทศไทย ที่มีอยู่ในปัจจุบัน นอกจากจะมีปัญหาในทางตัวบทกฎหมายเกี่ยวกับการไม่มีตัวบทกฎหมายใด ๆ ที่จะมีและใช้บังคับได้ภายในเขตต่อเนื่อง เพื่อใช้ในการป้องกันต่อการกระทำความผิดที่อาจเกิดขึ้นภายในเขตต่อเนื่อง ตามที่วิเคราะห์ถึงปัญหาสภาพบังคับที่จำกัดของพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.2469 ที่มีขอบเขตการบังคับใช้เฉพาะภายในอาณาเขตของประเทศไทยเท่านั้นในเบื้องต้น แต่ในการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายศุลกากรโดยพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ก็ยังประสบปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในหลาย ๆ กรณีในการดำเนินงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ศุลกากรที่ทำให้การป้องกันและปราบปรามการลักลอบค่าน้ำมันเดือนจึงมีผลทำให้การป้องกันและปราบปรามการลักลอบค่าน้ำมันเดือนยังไม่บรรลุผลเท่าที่ควร

ในการดำเนินการป้องกันและปราบปราม เพื่อตรวจและป้องกันการลักลอบหนีศุลกากร ตามพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.2469 นั้น หน่วยงานที่รับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับความผิดตามกฎหมายศุลกากรได้แก่ กองป้องกันและปราบปราม กรมศุลกากร ซึ่งมีหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดต่อกฎหมายศุลกากรและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการศุลกากร หรือการนำของเข้ามาในหรือส่งของออกไปนอกราชอาณาจักร รวมตลอดถึงมีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายอื่นมอบหมายไว้ หรือแต่งตั้งเป็นพิเศษเพื่อป้องกันและปราบปรามควบคุม ตรวจสอบเรือเดินต่างประเทศ เรือลำเลียง เรือค้าชายฝั่ง เรือประมง เรือเดินทะเลอื่น ๆ ตลอดจนยานพาหนะอื่นที่ใช้ขนส่งสินค้าหรือคนโดยสารเข้าในหรือออกนอกราชอาณาจักร ตรวจสอบบุคคลยานพาหนะทั่วไปหรือสถานที่ใด ๆ เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าใช้ขนส่งหรือเก็บ หรือชุกซ่อนของลักลอบหนีศุลกากร หรือพยานหลักฐานที่จะพิสูจน์ความผิดภายในบังคับแห่งกฎหมายที่มีอยู่ สืบสวน ศึกษา และติดตามความเคลื่อนไหวต่าง ๆ เกี่ยวกับการศุลกากรทุกด้าน ตลอดจนการสอดส่องพฤติกรรมของบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบความเคลื่อนไหวของตลาดการค้า แหล่ง หรือช่องทางการทุจริต และการดำเนินงานของผู้ทุจริตรวมทั้งการแลกเปลี่ยนข่าวสารกับศุลกากร หรือหน่วยงานอื่นทั้งในและต่างประเทศ จัดทำทะเบียนประวัติเกี่ยวกับการกระทำความผิด พิจารณากำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามการรั่วไหลในการจัดเก็บภาษีอากร และการทุจริตเกี่ยวกับศุลกากรที่วราชอาณาจักร ตลอดจนสนับสนุนการสื่อสารให้กับทุกหน่วยงานของกรมศุลกากร

อย่างไรก็ตามการลักลอบค้ำน้ำมันเถื่อนในเขตทางทะเลของประเทศไทย หน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงในการป้องกันและปราบปรามการลักลอบค้ำน้ำมันเถื่อนในเขตน่านน้ำไทยได้แก่ฝ่ายปราบปรามทางทะเล ซึ่งเป็นฝ่ายหนึ่งที่อยู่ในกองป้องกันและปราบปราม กรมศุลกากร มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามต่อการกระทำความผิดตามกฎหมายศุลกากรทางทะเล จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน¹ ถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ในฝ่ายปราบปรามทางทะเล พอจะสรุปถึงสภาพปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานได้ดังต่อไปนี้

1) ปัญหาจากการดำเนินการจับกุมผู้กระทำความผิดในทะเล

ปัญหาการดำเนินการจับกุมผู้กระทำความผิดในทะเล จะต้องเป็นลักษณะการกระทำความผิดซึ่งหน้า กล่าวคือ พนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องพบการกระทำความผิดในขณะที่มีการลักลอบขนถ่ายน้ำมันเถื่อนจากเรือลำหนึ่งไปยังเรืออีกลำหนึ่ง เจ้าหน้าที่จึงสามารถเข้าจับกุมได้ทันทีตามมาตรา 20 แต่ในทางปฏิบัติแล้วเจ้าหน้าที่มักไม่พบการกระทำความผิดซึ่งหน้าเนื่องจากเรือที่กระทำความผิด มักจะรู้ตัวก่อนที่เจ้าหน้าที่จะเดินทางไปถึงและแล่นเรือหนีการจับกุมและถึงแม้ว่ามาตรา 20 จะให้อำนาจแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการจับกุมผู้ที่พยายามกระทำความผิดได้ แต่ในทางปฏิบัติแล้วอาจเกิดปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการฟ้องร้อง อีกทั้งพยานหลักฐานอาจไม่รัดกุมทำให้การจับกุมดังกล่าวอาจถูกการดำเนินการฟ้องกลับได้

2) ปัญหาการรวบรวมพยานหลักฐานเกี่ยวกับสัญญาเช่าเรือภายหลังการดำเนินการจับกุม

ปัญหาการรวบรวมพยานหลักฐานภายหลังจากการดำเนินการจับกุม ก็เป็นปัญหาที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งที่ทางฝ่ายเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานประสบอยู่ กล่าวคือ การรวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ เพื่อใช้ในการดำเนินการตามกฎหมายต่าง ๆ รวมถึงการส่งฟ้องศาลดำเนินคดีมักจะทำได้ลำบาก เนื่องจากการอ้างถึงเอกสารบางประเภทที่จะต้องมีการพิสูจน์ถึงพยานหลักฐานดังกล่าว อาทิเช่น การรวบรวมพยานหลักฐานเกี่ยวกับสัญญาเช่าเรือ อีกทั้งการสืบพยานแวดล้อมต่าง ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลและพิสูจน์ถึงผู้ลักลอบค้ำน้ำมันเถื่อนเป็นผู้ที่ใช้เรือผิดประเภท

¹สัมภาษณ์ นิพัทธ์ นวาระสุทธิกุล, ผู้อำนวยการฝ่ายปราบปรามทางทะเล กองป้องกันและปราบปราม กรมศุลกากร, 14 ตุลาคม 2539.

อีกทั้งพิสูจน์ถึงว่ามีการเช่าเรือต่อจากกันจริงหรือไม่ เนื่องจากหลักฐานการเช่าเรืออาจทำให้เรือที่ใช้ในการกระทำความผิดไม่อาจถูกริบได้ ถ้าเจ้าของเรืออ้างว่าเป็นการเช่าเรือและไม่รู้เห็นด้วยกับการดัดแปลงเรือเพื่อใช้ในการกระทำความผิด ซึ่งในการพิสูจน์หลักฐานต่าง ๆ มักจะกระทำได้ลำบาก เนื่องจากความไม่ชำนาญเกี่ยวกับรายละเอียดของสัญญาการเช่าเรือ

3) ปัญหาการพิสูจน์เกี่ยวกับการดัดแปลงเรือเพื่อใช้ในการกระทำความผิด

ปัญหาจากการพิสูจน์และรวบรวมพยานหลักฐานในการดัดแปลงเรือเพื่อใช้ในการกระทำความผิดก็เช่นกัน ซึ่งปัญหาการพิสูจน์ว่าเรือนั้นได้มีการดัดแปลงเรือก่อนวันที่จะมีสัญญาการเช่าเรือเกิดขึ้นจริงหรือไม่อย่างไร หากมีการดัดแปลงเรือเกิดขึ้นก่อนวันที่จะมีสัญญาเช่าเรือ เรือนั้นก็อาจถูกริบได้ซึ่งเป็นปัญหาที่จะต้องพิสูจน์โดยผู้เชี่ยวชาญว่าการดัดแปลงเรือได้มีการกระทำมานานแล้วหรือไม่ ซึ่งกรมศุลกากรไม่มีผู้เชี่ยวชาญการพิสูจน์ปัญหาดังกล่าว ต้องให้ทางกรมเจ้าท่าพิสูจน์

4) ปัญหาการพิสูจน์เกี่ยวกับใบซื้อขายน้ำมัน

สำหรับปัญหาการพิสูจน์หลักฐานเกี่ยวกับใบซื้อขายน้ำมันว่าเป็นการซื้อขายน้ำมันมาจากภายในประเทศหรือไม่ ก็เป็นปัญหาสำคัญเช่นกันพนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องพิสูจน์ว่าเป็นใบซื้อขายหรือใบขนส่งจริงหรือไม่ และต้องมีการสอบข้อเท็จจริงว่ามีผู้ขายน้ำมันให้จริงหรือไม่ ซึ่งในการพิสูจน์ต้องมีการรวบรวมเอกสารต่าง ๆ เพื่อใช้ในการพิสูจน์โดยเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องโดยตรง

5) ปัญหาเรื่องการติดตามผลคดีในชั้นพนักงานสอบสวน

สำหรับปัญหาการติดตามผลคดีในชั้นพนักงานสอบสวนนั้น มักเกิดขึ้นจากความล่าช้าในการปฏิบัติงานตลอดจนพยานเอกสาร พยานแวดล้อมต่าง ๆ ต้องมีการสอบสวนทำสำนวนและส่งฟ้อง ซึ่งในการปฏิบัติงานพนักงานเจ้าหน้าที่ศุลกากรต้องคอยติดตามผลคดีและสอบถามกับพนักงานสอบสวนให้ดำเนินการโดยเร็ว เพื่อให้ศาลพิจารณาพิพากษาคดีโดยเร็วที่สุด

6) ปัญหาการสั่งไม่ฟ้องคดีโดยพนักงานอัยการ

ในปัญหาดังกล่าวเกี่ยวกับการจับกุมผู้กระทำความผิดและดำเนินการสั่งฟ้องในการพิจารณาสำนวนสั่งฟ้องหรือไม่ฟ้องโดยพนักงานอัยการนั้น ป้อยครั้งที่พนักงานอัยการ

สิ่งไม่พึงผู้กระทำความผิดมาจากเหตุผลหลาย ๆ ประการ ซึ่งอาจเกี่ยวกับพยานหลักฐานที่อ่อนหรือการพิสูจน์พยานหลักฐานไม่ชัดเจน หรือแม้แต่ปัญหาการทุจริตของพนักงานอัยการ การสิ่งไม่พึงผู้กระทำความผิด ทำให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานไม่มีกำลังใจที่จะปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มที่เนื่องจากคิดว่าเมื่อจับกุมมาได้ แต่ก็อาจถูกปล่อยหรือถูกไม่สิ่งฟ้องทำให้การปฏิบัติงานไม่ก่อให้เกิดประโยชน์แต่อย่างใด

5.1.2 พระราชบัญญัติให้อำนาจทหารเรือปราบปรามการกระทำความผิดบางอย่างทางทะเล พ.ศ.2490

ในความผิดเกี่ยวกับการลักลอบค้าน้ำมันเถื่อนในเขตน่านน้ำไทยเป็นความผิดตามมาตรา 27 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.2496 และนายทหารแห่งราชนาวิไทยซึ่งเป็นพนักงานศุลกากรตามคำจำกัดความในมาตรา 2 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.2496 ก็มีอำนาจที่จะดำเนินการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการลักลอบค้าน้ำมันเถื่อนในเขตน่านน้ำไทยได้ ซึ่งคำจำกัดความในมาตรา 2 ระบุไว้ดังนี้

“คำว่าพนักงานศุลกากร และพนักงานหมายความแลเกินความรวมไปถึงบุคคลใด ๆ ซึ่งรับราชการในกรมศุลกากร หรือนายทหารแห่งราชนาวิ หรือนายอำเภอ หรือผู้ช่วยนายอำเภอ ซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นพิเศษให้กระทำการแทนกรมศุลกากร”

ดังนั้นตามมาตรา 2 ที่ได้ระบุว่าพนักงานศุลกากรหมายความถึงนายทหารแห่งราชนาวิ ซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นพิเศษให้กระทำการแทนกรมศุลกากร และในกรณีของทหารเรือได้มีประกาศกระทรวงการคลังเรื่องแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ทหารเรือเป็นพนักงานศุลกากรลงวันที่ 18 เมษายน 2517 ประกอบกับกรมศุลกากรได้มีคำสั่งกรมศุลกากรที่ 93/2517 เรื่องแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ทหารเรือเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ลงวันที่ 3 พฤษภาคม 2517 โดยมีวัตถุประสงค์ให้เจ้าหน้าที่ทหารเรือได้ทำการป้องกันและปราบปรามการกระทำการลักลอบหนีศุลกากรทางทะเลและทางน้ำ รวมทั้งการตรวจค้นยึดจับกุมของที่ลักลอบดังกล่าว

อนึ่ง ในประกาศของกระทรวงการคลังเรื่องแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ทหารเรือเป็นพนักงานศุลกากร ก็เพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติตามความในมาตรา 2 ของพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 และตามมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 6) พ.ศ.2479 ที่ได้กำหนดให้ต้องมีการแต่งตั้งเป็นพิเศษให้เป็นพนักงานศุลกากร และให้มีอำนาจทำการแทนกรมศุลกากรได้

เมื่อนายทหารเรือได้รับการแต่งตั้งเป็นพนักงานศุลกากรหรือเจ้าพนักงานแล้ว กรมศุลกากรก็ได้แต่งตั้งพนักงานศุลกากรคือนายทหารแห่งราชนาวิก ให้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามความในมาตรา 2 โดยให้มีหน้าที่กระทำการเฉพาะตามหน้าที่ของตนโดยปกติ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการกระทำการลักลอบหนีศุลกากรทางน้ำและทางทะเล รวมทั้งการตรวจยึดและจับกุมผู้กระทำความผิดตามกฎหมายศุลกากร

อย่างไรก็ตาม เมื่อนายทหารแห่งราชนาวิกในฐานะที่เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายศุลกากร เพื่อรักษาการและป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดแล้ว พระราชบัญญัติให้อำนาจทหารเรือปราบปรามการกระทำความผิดบางอย่างทางทะเล พ.ศ.2490 ซึ่งเป็นกฎหมายที่ระบุอำนาจและหน้าที่ของทหารเรือในการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายต่าง ๆ อาทิ เช่น กฎหมายว่าด้วยการส่งออกป็นอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งสินค้ากฎหมายแร่ กฎหมายเกี่ยวกับการประมงฯ ก็เป็นกฎหมายที่ให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ทหารในการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายด้วย ซึ่งรวมถึงกฎหมายศุลกากรด้วยเช่นกัน ตลอดจนกำหนดวิธีปฏิบัติตามกฎหมายในการตรวจค้น จับกุม สอบสวน ยึดเรือ จับเรือฯ ที่กระทำความผิดในทะเลได้

อย่างไรก็ตามเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติให้อำนาจทหารเรือปราบปรามการกระทำความผิดบางอย่างทางทะเล พ.ศ.2490 ประกอบกับพระราชบัญญัติให้อำนาจทหารเรือปราบปรามการกระทำความผิดบางอย่างทางทะเล (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2534 มีดังต่อไปนี้

“เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้คือ เนื่องจากปรากฏว่าในปัจจุบันมีการลักลอบนำเข้ามาในหรือส่งออกป็นอกราชอาณาจักรซึ่งยาเสพติด โดยทางทะเลและทางลำน้ำซึ่งติดต่อกับต่างประเทศ หรือทางลำน้ำซึ่งออกไปสู่ทะเลได้และมีการลักลอบทำการประมงทางทะเลอยู่เสมอ เจ้าหน้าที่ทหารเรือตรวจพบก็ไม่มีอำนาจที่จะปราบปรามได้ เพราะเจ้าหน้าที่ทหารเรือมิได้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด หรือกฎหมายเกี่ยวกับการประมงทางทะเล เมื่อเจ้าหน้าที่ทหารเรือตรวจพบและดำเนินการจับกุม ก็ไม่มีอำนาจควบคุมตัวไว้สอบสวนและยึดเรือไว้ได้ ต้องนำส่งพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินการตามกฎหมายโดยทันที สมควรให้อำนาจทหารเรือปราบปรามการ

กระทำความผิดต่อกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดและกฎหมายเกี่ยวกับการประมงทางทะเลได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้”^๘

พระราชบัญญัติให้อำนาจทหารเรือปราบปรามการกระทำความผิดทางทะเล พ.ศ. 2490 มีเป้าหมายของกฎหมายในการให้อำนาจแก่ทหารเรือ ในการกระทำการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางน้ำและทางทะเลต่าง ๆ อันเกี่ยวกับการนำข้าวหรือสินค้าอื่นหรือยาเสพติดออกไปนอกหรือเข้ามาในราชอาณาจักร หรือการนำคนต่างด้าวเข้ามาในประเทศไทย โดยทางทะเลทางลำน้ำซึ่งติดต่อกับต่างประเทศ หรือทางลำน้ำซึ่งออกไปสู่ทะเลได้ รวมทั้งเกี่ยวกับการประมงทางทะเล ซึ่งตามพระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายฉบับนี้

พระราชบัญญัติให้อำนาจทหารเรือปราบปรามการกระทำความผิดบางอย่างทางทะเล พ.ศ. 2490 นั้นมีขอบเขตการบังคับใช้เฉพาะภายในดินแดนและทะเลอาณาเขตของประเทศไทยเท่านั้น เนื่องจากในการปฏิบัติงานในการป้องกันและปราบปรามการลักลอบค้ำน้ำมันเดือน ทหารเรือในฐานะของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายศุลกากร ก็ต้องยึดถือและปฏิบัติตามกฎหมายศุลกากรเป็นหลักที่ให้อำนาจไว้ ซึ่งกฎหมายศุลกากรเองก็มีขอบเขตที่จำกัดที่ใช้บังคับได้ภายในดินแดนและทะเลอาณาเขตเท่านั้น การปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติให้อำนาจทหารเรือปราบปรามการกระทำความผิดบางอย่างทางทะเล พ.ศ.2490 ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการศุลกากรจึงต้องดูกฎหมายศุลกากรประกอบกัน อย่างไรก็ตามขอบเขตการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติให้อำนาจทหารเรือปราบปรามการกระทำความผิดบางอย่างทางทะเล พ.ศ.2490 จะมีขอบเขตการบังคับแค่นี้ เพียงใดนั้นตลอดทั้งมีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานอย่างไรบ้างนั้นสามารถพิจารณาได้ดังต่อไปนี้

5.1.2.1 อำนาจตามกฎหมายมีไม่ถึงในเขตต่อเนื่อง

ในขอบเขตแห่งอำนาจตามกฎหมายที่มีไม่ถึงในเขตต่อเนื่องนั้น ต้องอาศัยการพิจารณาประกอบกับพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.2469 เนื่องจากปัญหาการลักลอบค้ำน้ำมัน

^๘“พระราชบัญญัติให้อำนาจทหารเรือปราบปรามการกระทำความผิดบางอย่างทางทะเล (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2534,” ราชกิจจานุเบกษา 108 (29 ธันวาคม 2534): 76.

เดือนเป็นเรื่องเกี่ยวกับการลักลอบหนีศุลกากรและเป็นการหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากร ตามกฎหมายศุลกากร การใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติในเรื่องต่าง ๆ จึงต้องดูพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.2469 ประกอบกัน

การพิจารณาดังขอบเขตแห่งอำนาจสามารถพิจารณาได้จากความในมาตรา 2 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.2469 ที่กำหนดให้นายทหารแห่งราชนาวิเป็นพนักงานศุลกากร และเป็นพนักงานตามกฎหมายศุลกากร ตามประกาศกระทรวงการคลัง วันที่ 18 เมษายน 2517 ซึ่งประกาศดังกล่าวเป็นการแต่งตั้งนายทหารแห่งราชนาวิ เป็นพิเศษให้กระทำการแทนกรมศุลกากร อีกทั้งนายทหารแห่งราชนาวิยังเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามความหมายในมาตราเดียวกันนี้ ในการกระทำหน้าที่โดยเฉพาะในกิจการตามหน้าที่ของตนโดยปกติ และในการป้องกันและปราบปรามการลักลอบหนีศุลกากรตามกฎหมายศุลกากร เมื่อนายทหารแห่งราชนาวิเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายศุลกากรแล้ว การใช้อำนาจตามความแห่งพระราชบัญญัติให้อำนาจทหารเรือปราบปรามการกระทำความผิดบางอย่างทางทะเล พ.ศ.2490 นั้น มีการใช้อำนาจในเรื่องดังต่อไปนี้

มาตรา 4 ได้มีการบัญญัติเกี่ยวกับ “เมื่อพบการกระทำความผิด หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำเกี่ยวกับการนำสินค้าอื่น อันได้แก่น้ำมันเดือนเข้ามาในราชอาณาจักรโดยทางทะเลทางลำน้ำซึ่งติดต่อกับต่างประเทศ หรือทางลำน้ำซึ่งออกไปสู่ทะเลได้ อันเป็นความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการส่งออกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า ให้เจ้าหน้าที่ทหารเรือมีอำนาจ” ตามความในมาตรา 4 เป็นเรื่องการให้อำนาจทหารเรือปฏิบัติตามกฎหมายศุลกากร ทหารเรือในฐานะของพนักงานศุลกากร และพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายศุลกากร จึงมีอำนาจที่ใช้ได้ตามขอบเขตแห่งกฎหมายศุลกากรใช้บังคับ กล่าวคือในการป้องกันและปราบปรามการลักลอบค้าน้ำมันเดือน หรือที่เกี่ยวกับการลักลอบหนีศุลกากร หรือการหลีกเลี่ยงค่าภาษีอากร ทหารเรือจึงมีอำนาจตามกฎหมายศุลกากรในการใช้บังคับเฉพาะภายในอาณาเขตของประเทศไทย อันได้แก่ ทะเลอาณาเขต และน่านน้ำภายในเท่านั้น แต่ไม่มีอำนาจใช้ในเขตทางทะเลอื่น ๆ ของประเทศไทยอาทิเช่น เขตต่อเนื่องหรือเขตเศรษฐกิจจำเพาะ หรือเขตไหล่ทวีปของประเทศไทย

ตามความในมาตรา 4 นี้ได้ให้อำนาจแก่ทหารเรือในการสืบสวน และสอบสวน และมีอำนาจทำการหรือสั่งการให้ทำการเฉพาะหน้าที่ที่จำเป็น

(1) ตรวจ ค้น และบังคับผู้ควบคุมเรือและคนประจำเรือหรือชนลิ่งของในเรือ เพื่อการตรวจค้น

(2) จับเรือ และบังคับผู้ควบคุมเรือและคนประจำเรือให้พ่วงเรือ หรือให้ทำการอื่นเพื่อให้เรื่อนั้นไปยังที่ซึ่งสะดวกแก่การตรวจค้น การสอบสวน หรือการดำเนินคดี

(3) ยึดเรือที่จับไว้จนกว่าจะมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องผู้ต้องหา หรือจนกว่าศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่นในกรณีที่ฟ้องผู้ต้องหา

(4) จับและควบคุมผู้ต้องหาว่ากระทำความผิดไว้ได้ไม่เกินเจ็ดวัน เมื่อพ้นกำหนดต้องปล่อยหรือส่งตัวให้พนักงานสอบสวนพร้อมด้วยสำนวนการสอบสวนเท่าที่จำเป็น”

ข้อสังเกต อำนาจต่าง ๆ ที่ทหารเรือมีอำนาจใช้ตามข้อ (1)-(4) นั้น เป็นอำนาจที่ใช้ร่วมกับพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.2469 ในฐานะของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายศุลกากร และเป็นการใช้อำนาจที่มาจากกฎหมายศุลกากรที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดในเรื่องที่เกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงการเสียค่าภาษี การหลบหนีศุลกากรฯ ที่เป็นความผิดที่ได้กระทำในดินแดนและทะเลอาณาเขตของประเทศไทยและเป็นการกระทำความผิดที่ได้ฝ่าฝืนกฎหมายศุลกากรที่มีและใช้บังคับอยู่ในดินแดนและทะเลอาณาเขตหรือภายในอาณาเขตของประเทศไทยเท่านั้น ซึ่งทหารเรือไม่สามารถใช้อำนาจตามกฎหมายดังกล่าวในข้อ (1)-(4) ได้ถ้าการกระทำความผิดเกี่ยวกับกฎหมายศุลกากรได้เกิดขึ้นภายนอกอาณาเขตของประเทศไทย อันเนื่องมาจากขอบเขตในการบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่ไม่สามารถบังคับใช้ได้ภายในเขตต่อเนื่อง

มาตรา 5 ได้มีการบัญญัติให้อำนาจเจ้าหน้าที่ทหารเรือในการออกคำสั่งหรือบังคับให้ผู้ควบคุมเรือและคนประจำเรือ หยุดเรือ หรือนำเรือไปยังที่ใด ๆ ถ้าไม่ปฏิบัติตามก็ให้มีอำนาจในการดำเนินการใด ๆ เพื่อบังคับให้ปฏิบัติตาม หรือนำเรือไปหรือเพื่อป้องกันการหลบหนี ซึ่งการปฏิบัติตามมาตรการต่าง ๆ นี้ก็เพื่อให้ได้มาซึ่งการปฏิบัติตามมาตรา 4 (1)-(4)

ในวรรคสองได้กำหนดถึงวิธีให้อาณัติสัญญาณอย่างไร ๆ ในการสั่งหรือบังคับให้หยุดเรือตามความในวรรคหนึ่ง ซึ่งเป็นไปตามประกาศกองทัพเรือโดยผู้บัญชาการทหารเรือ ตามประกาศกองทัพเรือที่ 7/2514 ลงวันที่ 27 กรกฎาคม พ.ศ.2514 เรื่อง อาณัติสัญญาณสำหรับสั่งแก่ผู้ควบคุมเรือ ซึ่งอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติให้อำนาจทหารเพื่อปราบปรามการกระทำความผิดบพอย่างทางทะเลพ.ศ.2490 ดังมีข้อความดังต่อไปนี้

อาณัติสัญญาณสำหรับให้หยุดเรือ

ในเวลากลางวัน

ข้อ 1 เรือตรวจของราชนาวี แสดงธงสากลอักษร แอล (L) ธงนี้มีลักษณะเป็นธงสีเหลี่ยมตาหมากรุกสีเหลืองสลัปดาห์ โดยส่วนบนเป็นสีเหลืองและสีดำ ส่วนล่างเป็นสีดำและสีเหลือง ขึ้นในที่ที่เห็นได้ชัดเจน หมายความว่าให้เรือลำนั้นหยุดทันที

ข้อ 2 ถ้าเรือลำนั้นไม่หยุด เรือตรวจจะยิงลูกสลุต หรือลูกปืนจริง 1 ถึง 2 นัดขึ้นท้องฟ้า เป็นการเตือนซ้ำอีกครั้ง

ข้อ 3 ถ้าเรือลำนั้นยังไม่หยุดอีก เรือตรวจจะยิงลูกปืนจริงไปทางหน้าเรือลำนั้น 1 ถึง 2 นัด

ในเวลากลางคืน

ข้อ 4 เรือตรวจของราชนาวี จะส่งประมวลสัญญาณสากล อักษร แอล (L) ด้วยโคมไฟ หรือไฟฉาย (วับ-วาบ-วับ-วับ) หลายครั้ง หรือยิงพลูสีแดง หมายความว่า ให้เรือลำนั้นหยุดทันที

ข้อ 5 ถ้าเรือลำนั้นไม่หยุด เรือตรวจจะยิงลูกสลุต และลูกปืนจริงตามที่กล่าวในข้อ 2 และข้อ 3 เป็นลำดับไป

อาณัติสัญญาณสำหรับให้นำเรือไปที่ใดที่หนึ่ง

ข้อ 6 เครื่องบินตรวจของราชนาวีจะบินเข้าหาเรือพร้อมกับส่งประมวลสัญญาณสากล อักษร แอล (L) ด้วยไฟฉาย (วับ-วาบ-วับ-วับ) หลายครั้ง และบินวนรอบ ๆ เรือในระยะต่ำ แล้วจะบินไปทางทิศใดทิศหนึ่ง ให้เรือลำนั้นแล่นตามไปในทิศนั้นทันที

ข้อ 7 ถ้าเรือลำนั้นไม่ปฏิบัติตาม เครื่องบินมาบินวนรอบ ๆ เรือและจะหึ่งทุ่นควัน หรือพลูส่องแสง หรือยิงจรวด หรือยิงปืนกลกราดไปทางหน้าเรือลำนั้นเป็นการเตือนซ้ำอีกครั้งหนึ่ง

ข้อสังเกต บทบัญญัติตามความในมาตรา 5 นี้ กำหนดให้อำนาจทหารเรือในการออกคำสั่งและบังคับผู้ควบคุมเรือให้หยุดเรือหรือนำเรือไปยังที่ใด ๆ ในกรณีที่ไม่ปฏิบัติตามก็ให้อำนาจดำเนินการใด ๆ เพื่อบังคับให้ปฏิบัติตาม คำว่า "อำนาจดำเนินการใด ๆ" หมายถึง

อำนาจแค่ไหนเพียงใด กฎหมายไม่ได้ระบุเอาไว้ อีกทั้งในประกาศของกองทัพเรือก็เป็นเพียงให้อำนาจในการออกคำสั่งในการหยุดเรือเท่านั้น ดังนั้นกรณีดังกล่าวน่าจะหมายถึงการมีอำนาจไล่ตามเรือเช่นว่านั้น รวมทั้งมีอำนาจที่จะยิงเรือลำดังกล่าวได้ หากเรือลำดังกล่าวได้รับคำสั่งให้หยุด อีกทั้งได้รับอาณัติสัญญาณเตือนทั้งหลายแล้ว ยังขัดขืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่ทหารเรือ

อย่างไรก็ตามอำนาจที่จะใช้ดังกล่าวนี้ในกรณีเกี่ยวกับการศุลกากรจึงเป็นอำนาจที่เกี่ยวข้องกับการศุลกากร กล่าวคือ มาตรา 5 ใช้คำว่าเพื่อปฏิบัติการตามมาตรา 4 ซึ่งในกรณีที่เป็นเรื่องการศุลกากร อำนาจที่ทหารเรือใช้ในการหยุดเรือก็เพื่อตรวจตามกฎหมายศุลกากร ดังนั้นในการตรวจหรือดำเนินการใด ๆ ตามกฎหมายศุลกากรจะต้องเป็นการกระทำความผิดที่ได้กระทำภายในอาณาเขตของประเทศไทยเท่านั้น ทหารเรือจึงจะมีอำนาจตามมาตรา 5 ในการใช้อำนาจตามมาตรา 4(1)-(4) ได้ แต่ในกรณีที่เรือได้รับคำสั่งให้หยุดแต่เรือลำดังกล่าวไม่ยอมปฏิบัติตามเจ้าหน้าที่ทหารเรือก็มีอำนาจในการไล่ตามเรือและยิงเรือเช่นว่านั้นได้ แม้จะอยู่นอกทะเลอาณาเขตก็ตาม แต่จะต้องเป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่ทหารเรือใช้อำนาจในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายศุลกากรที่มีอยู่ภายในอาณาเขตของประเทศไทย กล่าวคือ ได้พบการกระทำความผิดในทะเลอาณาเขตและไล่ตามเรือเช่นว่านั้นออกไปภายนอกตลอดจนยิงเรือหรือใช้คำสั่งตามที่จำเป็นแห่งพฤติการณ์เพื่อให้ได้มาซึ่งการจับกุมและลงโทษ ซึ่งในกรณีดังกล่าวนี้เป็นการใช้อำนาจที่ต่อเนื่องมาจากภายในทะเลอาณาเขตแต่ในกรณีที่จะทำการหยุดเรือหรือบังคับเรือที่อยู่ภายนอกทะเลอาณาเขตไม่สามารถทำได้เนื่องจากอยู่นอกขอบเขตการบังคับของกฎหมายดังกล่าว

มาตรา 6 ได้มีการกำหนดให้อำนาจเจ้าหน้าที่ทหารเรือ มีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ชั้นผู้ใหญ่ตามความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา **ข้อสังเกต** มาตรานี้เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ทหารเรือ เช่นเดียวกับพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นการใช้อำนาจที่เกี่ยวกับมาตรา 4 ที่มีขอบเขตการบังคับใช้ภายในขอบเขตของอาณาเขตของประเทศไทยเท่านั้น ดังนั้นการที่เจ้าหน้าที่ทหารเรือจะใช้อำนาจในฐานะพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ได้ก็จะต้องเป็นการใช้ภายในขอบเขตของอาณาเขตของประเทศไทยอันได้แก่ ดินแดน น่านน้ำภายใน ทะเลอาณาเขตเท่านั้น แต่ไม่สามารถใช้อำนาจของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ได้ภายนอกอาณาเขตของประเทศไทย อาทิเช่น ในเขตต่อเนื่อง หรือแม้แต่เขตเศรษฐกิจจำเพาะ อย่างไรก็ตามอำนาจ

ของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ที่เจ้าหน้าที่ทหารเรือจะใช้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2535 มีดังต่อไปนี้

- 1) มีอำนาจและหน้าที่ในการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน. (มาตรา 2(16))
- 2) มีอำนาจในการสืบสวนคดีอาญาได้เกี่ยวกับการแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐานตามอำนาจ และหน้าที่เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนและเพื่อที่จะทราบรายละเอียดแห่งความผิด (มาตรา 17 และมาตรา 2(10))
- 3) มีอำนาจสอบสวนความผิดอาญาซึ่งได้เกิด หรืออ้างหรือเชื่อได้ว่าเกิดภายในเขตอำนาจของตน หรือผู้ต้องหาที่มีที่อยู่หรือถูกจับภายในเขตอำนาจของตน (มาตรา 18)

มาตรา 7 ได้กำหนดให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ทหารเรือมีอำนาจและหน้าที่เช่นพนักงานสอบสวน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในกรณีที่เจ้าหน้าที่ทหารเรือทำการสอบสวนผู้กระทำความผิดตามมาตรา 4

ข้อสังเกต การใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ทหารเรือในการสอบสวนผู้กระทำความผิดตามมาตรา 4 นั้นจะต้องเป็นการใช้อำนาจที่เกี่ยวกับกฎหมายศุลกากรที่มีขอบเขตการบังคับใช้อยู่ในอาณาเขตของประเทศไทย ดังนั้นการดำเนินการสอบสวนตามความในมาตรา 7 จะต้องเป็นกรณีที่ผู้กระทำความผิดถูกจับกุมและถูกใช้อำนาจตามมาตรา 4 ซึ่งมีขอบเขตการบังคับใช้ภายในดินแดนและทะเลอาณาเขตเท่านั้น อย่างไรก็ตามอำนาจของเจ้าหน้าที่ทหารเรือจะใช้ในฐานะพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2535 มีดังต่อไปนี้

- 1) มีอำนาจและหน้าที่ทำการสอบสวน กล่าวคือมีอำนาจในการรวบรวมพยานหลักฐานและการดำเนินการทั้งหลาย เพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิด และเพื่อที่จะเอาตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องลงโทษ (มาตรา 2(6), (11))
- 2) มีอำนาจสอบสวนคดีอาญาทั้งปวง (มาตรา 121)
- 3) มีอำนาจรวบรวมหลักฐานทุกชนิด เพื่อให้ทราบข้อเท็จจริง และพฤติการณ์ต่าง ๆ อันเกี่ยวกับผู้ถูกกล่าวหาและเพื่อให้รู้ตัวผู้กระทำความผิดและพิสูจน์ให้เห็นผิด (มาตรา 131)
- 4) ตรวจผู้ต้องหา ตรวจสิ่งของอันอาจใช้เป็นพยานได้ ถ่ายภาพบันทึกรายละเอียดต่าง ๆ (มาตรา 132(1))

- 5) ค้นเพื่อหาลูกของซึ่งมีไว้เป็นความผิด หรือได้มาโดยการกระทำความผิด ได้ใช้หรือสงสัยว่าได้ใช้ในการกระทำความผิดที่อาจใช้เป็นพยานหลักฐานได้ (มาตรา 132(2))
- 6) หมายถึงบุคคลที่ครอบครองสิ่งของที่อาจใช้เป็นพยานหลักฐานได้ (มาตรา 132(3))
- 7) ยึดไว้ซึ่งสิ่งของที่ค้นพบตามข้อ 5), 6) (มาตรา 132(4))
- 8) มีอำนาจจะจับกุมหรือควบคุม หรือจัดการให้จับหรือควบคุมผู้ต้องหาหรือบุคคลใด ๆ ในระหว่างสอบสวนปรากฏว่าเป็นผู้กระทำความผิด (มาตรา 136)

มาตรา 8 ได้มีการกำหนดให้ผู้บัญชาการทหารเรือ ใช้อำนาจของอธิบดีกรมตำรวจหรือของข้าหลวงประจำจังหวัดแล้วแต่กรณี ในการแย่งคำสั่งไม่ฟ้องของพนักงานอัยการ ตามมาตรา 145 ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2535 ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ทหารเรือเป็นผู้ส่งสำนวนและมีความเห็นควรฟ้องไปยังพนักงานอัยการ

ข้อสังเกต ความในมาตรา 8 เป็นเรื่องของการส่งสำนวนการสอบสวนของเจ้าหน้าที่ทหารเรือเพื่อให้พนักงานอัยการดำเนินการฟ้องผู้ต้องหา ซึ่งเป็นอำนาจที่เจ้าหน้าที่ทหารเรือได้ใช้อำนาจหน้าที่ตามความในมาตรา 7 ในฐานะเป็นพนักงานสอบสวนต่อการกระทำความผิดที่เจ้าหน้าที่ทหารเรือเป็นผู้ดำเนินการจับกุมผู้ต้องหา และเจ้าหน้าที่ทหารเรือเป็นผู้ส่งสำนวนการสอบสวนและมีความเห็นว่าควรฟ้องไปยังพนักงานอัยการ แต่พนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้อง ตามมาตรา 145 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2535 ซึ่งตามมาตรา 8 จึงให้ผู้บัญชาการทหารเรือมีอำนาจและใช้อำนาจของอธิบดีกรมตำรวจหรือข้าหลวงประจำจังหวัดได้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัดในการแย่งคำสั่งไม่ฟ้องของพนักงานอัยการตามความในมาตรา 145 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ในการเสนอคำสั่งฟ้องเช่นว่านี้จะต้องเป็นการเสนอคำสั่งที่สืบเนื่องจากการจับกุมผู้กระทำความผิดที่ได้กระทำความผิดตามกฎหมายที่ได้กระทำภายในดินแดนและทะเลอาณาเขต หากเป็นการกระทำความผิดภายนอกดินแดน หรือทะเลอาณาเขตของประเทศไทย อำนาจการจับกุมสอบสวนและการสั่งฟ้องไปยังพนักงานอัยการก็ไม่มีอำนาจ

มาตรา 9 เป็นเรื่องของการมีให้ับระยะเวลาการควบคุมผู้ต้องหา โดยเจ้าหน้าที่ทหารเรือควบคุมผู้ต้องหารตามความในมาตรา 4 ต้องส่งให้พนักงานสอบสวนดำเนินการตาม

กฎหมายต่อไป ซึ่งระยะเวลาที่เจ้าหน้าที่ทหารเรือควบคุมผู้ต้องหา个月前ส่งตัวให้พนักงานสอบสวนมีให้รับระยะเวลาดังกล่าวรวมเป็นการควบคุมของพนักงานสอบสวน

ข้อสังเกต ระยะเวลาในการควบคุมตัวผู้กระทำความผิด โดยเจ้าหน้าที่ทหารเรือตามความในมาตรา 4(4) ซึ่งกำหนดมีควบคุมตัวได้ไม่เกินเจ็ดวัน และกำหนดหน้าที่ให้เจ้าหน้าที่ทหารเรือส่งตัวผู้ต้องหาไปให้พนักงานสอบสวนดำเนินการต่อ ซึ่งมีให้ถือว่าการควบคุมของพนักงานสอบสวนตามความในมาตรา 87 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2535 ที่กำหนดให้อำนาจพนักงานสอบสวนควบคุมตัวผู้ต้องหาได้ไม่เกิน 48 ชั่วโมง แต่มีข้อยกเว้นกรณีมีเหตุจำเป็นเพื่อการสอบสวนก็สามารถควบคุมตัวผู้ต้องหาได้ไม่เกิน 7 วัน การที่มาตรา 9 ได้กำหนดเรื่องการไม่ให้นับระยะเวลาของการควบคุมของเจ้าหน้าที่ทหารเรือ รวมกับการควบคุมของพนักงานสอบสวนนั้นย่อมส่งผลดีแก่การปฏิบัติงาน เนื่องจากในการจับตัวผู้กระทำความผิดซึ่งกระทำความผิดในทะเลการจับกุมและควบคุมผู้ต้องหาเพื่อมาส่งให้พนักงานสอบสวนยังฝืดข้อมใช้เวลานาน หากให้มีการนับระยะเวลาการควบคุมดังกล่าวหรือให้ถือว่าเป็นการควบคุมของพนักงานสอบสวนเพื่อการควบคุมครบ 7 วัน ก็ต้องปล่อยผู้ต้องหา ซึ่งการสอบสวนอาจยังไม่เสร็จและจะเป็นผลเสียหายแก่รูปคดีได้

กล่าวโดยสรุปแล้วอำนาจของเจ้าหน้าที่ทหารเรือในการป้องกันและปราบปรามตามพระราชบัญญัติให้อำนาจทหารเรือปราบปรามการกระทำความผิดบางอย่างทางทะเล พ.ศ. 2490 ถ้าหากเป็นเรื่องเกี่ยวกับการศุลกากรเจ้าหน้าที่ทหารเรือซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ของกรมศุลกากร ก็ต้องอาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติศุลกากร 2469 ที่เกี่ยวกับการตรวจและการป้องกันการหนีศุลกากรประกอบกับอำนาจตามความในพระราชบัญญัติให้อำนาจทหารเรือปราบปรามการกระทำความผิดบางอย่างทางทะเล พ.ศ.2490 เพื่อใช้ในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดกฎหมายศุลกากรได้เฉพาะภายในน่านน้ำภายในและทะเลอาณาเขตของประเทศไทยได้เท่านั้น แต่อำนาจของเจ้าหน้าที่ทหารเรือดังกล่าวที่ใช้ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ของกรมศุลกากร และอำนาจตามกฎหมายที่ให้อำนาจทหารเรือนั้นไม่สามารถใช้บังคับได้ภายนอกทะเลอาณาเขตของประเทศไทย อาทิเช่น เขตต่อเนื่อง เขตเศรษฐกิจจำเพาะ เนื่องจากมีข้อจำกัดทางข้อกฎหมายที่มีขอบเขตการบังคับใช้ได้เฉพาะภายในดินแดนและทะเลอาณาเขตเท่านั้น

5.1.2.2 ปัญหาการดำเนินงานของกองทัพเรือ

ในการป้องกันและปราบปรามการลักลอบค้ำน้ำมันเถื่อนในเขตต่อเนื่องของประเทศไทยของเจ้าหน้าที่ทหารเรือ ซึ่งปฏิบัติงานในฐานะของพนักงานเจ้าหน้าที่ของกรมศุลกากร ได้ประสบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานหลายประการ ซึ่งนอกจากจะมีปัญหาจากตัวบทกฎหมายเกี่ยวกับการไม่มีตัวบทกฎหมายใด ๆ ที่จะมิและใช้บังคับได้ภายในเขตต่อเนื่อง เพื่อใช้ป้องกันต่อการกระทำความผิดภายในเขตต่อเนื่อง ตามที่วิเคราะห์ถึงสภาพปัญหาที่จำกัดของพระราชบัญญัติให้อำนาจทหารเรือปราบปรามการกระทำความผิดบางอย่างทางทะเล พ.ศ.2469 ที่มีจำกัดเฉพาะภายในอาณาเขตของประเทศไทยเท่านั้นในเบื้องต้น แต่การบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ทหารเรือที่ปฏิบัติงาน ก็ยังประสบปัญหาในทางปฏิบัติอีกหลายประการที่ทำให้การป้องกันและปราบปรามการลักลอบค้ำน้ำมันเถื่อนไม่บรรลุผลเท่าที่ควร

ในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการลักลอบค้ำน้ำมันเถื่อนของเจ้าหน้าที่ทหารเรือ หน่วยงานที่รับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับกฎหมายศุลกากรได้แก่ กองทัพเรือ ซึ่งมีหน้าที่ในการดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยในเขตทางทะเลของประเทศไทย ตลอดจนป้องกันและต่อสู้กับการรุกรานใด ๆ จากต่างชาติที่เข้ามารุกรานทางทะเลหรือล่วงล้ำเขตทางทะเลของประเทศไทย อีกทั้งปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายเป็นพิเศษให้ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามต่อการกระทำความผิดบางอย่างทางทะเล อันได้แก่การกระทำความผิดเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการสำรวจและห้ามกักกันข้าว กฎหมายว่าด้วยการควบคุมเครื่องอุปโภคบริโภคและของอื่น ๆ ในภาวะคับขันกฎหมายว่าด้วยการส่งออกปอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า กฎหมายว่าด้วยแร่ กฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด กฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง และกฎหมายที่เกี่ยวกับการประมง

อย่างไรก็ตามการป้องกันและปราบปรามการลักลอบค้ำน้ำมันเถื่อนในเขตน่านน้ำไทยที่ประสบปัญหาอยู่ในปัจจุบันนี้มีอยู่หลายปัญหาดด้วยกันที่เป็นปัญหาในทางปฏิบัติ จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่^๑ ผู้ปฏิบัติงานถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

^๑สัมภาษณ์ นาวาเอกไพฑูรย์ พยอมหอม, ผู้อำนวยการกองกำลังพล กองเรือป้องกันฝั่งกองทัพเรือ, 12 มกราคม 2539.

ทหารเรือ ในกองเรือป้องกันฝั่ง กองทัพเรือ พอจะสรุปถึงสภาพปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานได้ดังต่อไปนี้

1) ปัญหาเกี่ยวกับสัญชาติของเรือที่กระทำความผิด

ในกรณีของกองทัพเรือที่เข้าตรวจเรือที่ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดในทะเลอาณาเขตสามารถทำได้ เนื่องจากทะเลอาณาเขตเป็นเขตที่ประเทศไทยมีอำนาจอธิปไตยเต็มที่ อีกทั้งยังมีตัวบทกฎหมายรองรับและให้อำนาจเจ้าหน้าที่ทหารเรือปฏิบัติหน้าที่ได้ในทะเลอาณาเขต ไม่ว่าจะเป็นเรือสัญชาติใดก็ตาม แต่ในกรณีที่มีการกระทำความผิดกล่าวคือมีการลักลอบค้าน้ำมันเถื่อนนอกเขตน่านน้ำไทย และเรือนั้นมีได้ชักรงของประเทศไทย เจ้าหน้าที่ทหารเรือก็ไม่สามารถดำเนินการใด ๆ หรือจัดการป้องกันและปราบปรามใด ๆ ได้ เนื่องจากเรื่อนั้นอยู่นอกเขตอำนาจของเจ้าหน้าที่ทหารเรือ อีกทั้งเรื่อยังไม่มีสัญชาติไทยด้วย แต่ในกรณีที่เรือลำดังกล่าวซึ่งต้องสงสัยว่าได้กระทำความผิดในการลักลอบค้าน้ำมันเถื่อนเป็นเรือที่ชักรงของประเทศไทย ทหารเรือก็มีอำนาจที่จะดำเนินการเข้าตรวจสอบตลอดจนจับกุมเรือลำดังกล่าวได้ เนื่องมาจากการกระทำความผิดที่เกิดขึ้นบนเรือไทย หรือเป็นเรือสัญชาติไทยตามพระราชบัญญัติเรือไทย พ.ศ.2481 ทหารเรือก็มีอำนาจที่จะเข้าดำเนินการได้

2) ปัญหาจากการดำเนินการจับกุมผู้กระทำความผิดในทะเล

ในกรณีของเรือประมงดัดแปลง การลักลอบนำเข้าน้ำมันมาในประเทศไทย เมื่อทหารเรือได้เข้าตรวจสอบเพื่อทำการจับกุมเรือประมงดังกล่าว เรือประมงดัดแปลงส่วนใหญ่ มักจะอ้างว่าจะนำน้ำมันไปดำเนินการเสียภาษีให้ถูกต้องตามกฎหมาย แต่ก็มักถูกจับเสียก่อน โดยที่การลักลอบค้าน้ำมันเถื่อนถ้าหากว่าเป็นการจับกุมที่มีผลให้มีความชัดเจนต่อรูปคดี จะต้องเป็นกรณีที่เรือประมงดังกล่าวกระทำความผิดซึ่งหน้า ซึ่งจะเป็นกรณีที่ทำให้ทหารเรือมีอำนาจที่จะจับกุม ผู้กระทำความผิดได้ทันที ซึ่งเรือประมงส่วนใหญ่มักจะอ้างว่าจะนำน้ำมันมาเสียภาษีนำเข้านั้นในทางปฏิบัติการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ทหารเรือโดยส่วนใหญ่ก็จะจับกุมเรือประมงดัดแปลงลำดังกล่าวในข้อหากระทำการดัดแปลงเรือประมงโดยไม่ได้รับอนุญาตเท่านั้น

3) ปัญหาการพิสูจน์พยานหลักฐานในการซื้อขายน้ำมัน

ในการขนถ่ายซื้อขายน้ำมันจะมีใบขนส่งน้ำมันหรือใบ INVOICE และมีหลักฐานในการขนส่งสินค้า ใบกำกับภาษี ซึ่งในการลักลอบค้าน้ำมันเดือนโดยเรือบรรทุกน้ำมัน มักจะมีการเตรียมหลักฐานต่าง ๆ เหล่านี้ไว้ เมื่อเรือบรรทุกน้ำมันลำดังกล่าวทำการลักลอบค้าน้ำมันเดือนและถูกจับกุมภายหลังโดยเจ้าหน้าที่ทหารเรือ ผู้ควบคุมเรือมักจะนำเอกสารหลักฐานต่าง ๆ มากล่าวอ้างว่าเป็นน้ำมันที่นำเข้าที่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือเป็นน้ำมันที่จะนำส่งไปยังประเทศอื่น ๆ การพิสูจน์พยานหลักฐานในการซื้อขายใบขนส่งสินค้าต่าง ๆ ว่าเป็นหลักฐานจริง ๆ หรือไม่ ซึ่งเป็นการยากแก่การพิสูจน์ และในบางครั้งก็ทราบที่เรือบรรทุกน้ำมันลำดังกล่าว แอบลักลอบนำเข้าน้ำมันเดือนเข้ามาขายในประเทศไทย แต่ก็ไม่สามารถดำเนินการใด ๆ ได้เนื่องจากมีปัญหาการพิสูจน์พยานหลักฐาน

4) ปัญหาการพิสูจน์หลักฐานการเช่าเรือ

ภายหลังในการดำเนินการจับกุมผู้ลักลอบค้าน้ำมันเดือน โดยเรือประมงดัดแปลง การที่จะรีบเรือลำดังกล่าวได้ซึ่งเป็นเรือที่ใช้ในการกระทำความผิด เจ้าของเรือประมงดัดแปลงมักจะอ้างว่าเรือประมงของตนถูกดัดแปลงภายหลังจากที่ให้เช่าเรือไปแล้ว ซึ่งตนไม่มีส่วนรู้เห็นด้วยในการกระทำความผิดจึงไม่อาจรีบเรือของตนได้นั้น ปัญหาที่จะต้องตามมาคือเจ้าหน้าที่ทหารเรือจะต้องมีการพิสูจน์ถึงพยานหลักฐานในการเช่าเรือต่าง ๆ ที่เจ้าของเรือนำมาอ้างว่าไม่มีส่วนรู้เห็นในการกระทำความผิด ซึ่งเป็นเรื่องต้องพิสูจน์หลักฐานการเช่าเรือตลอดจนตรวจสอบเรือประมงดัดแปลงดังกล่าวว่ามีการดัดแปลงเกิดขึ้นก่อนสัญญาเช่าเรือหรือไม่ ถ้าเกิดการดัดแปลงขึ้นก่อนก็ให้รีบเรือที่เป็นของเจ้าของเรือที่ใช้ในการกระทำความผิดในฐานะที่รู้เห็นเป็นใจในการกระทำความผิด ซึ่งในการพิสูจน์ปัญหาดังกล่าวต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญจากกรมเจ้าท่าในการพิสูจน์เรือประมงดัดแปลงลำดังกล่าว

5) ปัญหาการตรวจสอบทะเบียนเรือ

เรือประมงในประเทศไทยเป็นเรือประมงที่มีการจดทะเบียนซ้ำซ้อนกันมาก โดยที่ทะเบียนเรือ 1 ลำ อาจจะมีเรือถึง 10 ลำ จากการเข้าดำเนินการตรวจสอบเรือประมงดัดแปลงเป็นเรือบรรทุกน้ำมันหรือการตรวจสอบเรือประมง ปัญหาในการพิสูจน์ทะเบียนเรือคือไม่สามารถที่จะทราบได้ว่าเรือประมงลำดังกล่าวใช้ทะเบียนเรือที่ถูกต้องและเป็นทะเบียนเรือจริง ๆ ที่ออกโดยกรมเจ้าท่าหรือไม่ ซึ่งกรมเจ้าท่าเองก็ไม่สามารถเข้าควบคุมและตรวจสอบดูถึงการจด

ทะเบียนเรือได้อย่างทั่วถึง การที่เจ้าหน้าที่ทหารเรือดำเนินการเข้าตรวจสอบดูเอกสารหลักฐานต่าง ๆ เพื่อประกอบกับหลักฐานการเข้าเรือจึงมีปัญหาการพิสูจน์พยานหลักฐานเอกสารต่าง ๆ ว่าเป็นเอกสารที่ถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ ซึ่งกองทัพเรือไม่มีความชำนาญในการตรวจสอบทะเบียนเรือว่าเป็นทะเบียนเรือจริงที่ถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่

5.1.3 พระราชบัญญัติเพิ่มอำนาจตำรวจในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางน้ำ พ.ศ.2496

พระราชบัญญัติเพิ่มอำนาจตำรวจในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางน้ำ พ.ศ.2496 เป็นกฎหมายที่ให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจในกองตำรวจน้ำ กรมตำรวจ ในการปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดอาญาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ในเขตน่านน้ำไทย

พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ม.2 (16) หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งกฎหมายได้ให้อำนาจและหน้าที่ในการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน โดยปกติหมายถึงตำรวจซึ่งโดยอำนาจและหน้าที่จะต้องรักษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความผิดทางอาญาทุกอย่างอยู่แล้ว และให้รวมถึงพนักงานฝ่ายปกครองซึ่งมีอำนาจและหน้าที่ทำนองเดียวกันด้วย

ส่วนพนักงานสังกัดกรมอื่นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้ระบุมถึงกรมตุลาการ จะเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจด้วย ต่อเมื่อได้ทำการเกี่ยวกับการจับกุมปราบปรามผู้กระทำความผิดตามกฎหมายตุลาการ ซึ่งตนมีหน้าที่จับกุมหรือปราบปราม

ตำรวจเป็นพนักงานฝ่ายปกครองที่มีอำนาจตามกฎหมายทุกฉบับรวมทั้งมีอำนาจตามกฎหมายตุลาการในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการลักลอบหนีตุลาการด้วย ในคดีการลักลอบค้ำน้ำมันเถื่อนกองตำรวจน้ำ กรมตำรวจ ได้อาศัยอำนาจตามกฎหมายให้ใช้อำนาจในฐานะพนักงานฝ่ายปกครอง และอำนาจตามพระราชบัญญัติเพิ่มอำนาจตำรวจในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางน้ำ พ.ศ.2490 เพื่อใช้รองรับอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดอาญาในเขตน่านน้ำไทยในเรือ เรือบินทะเลหรือบริเวณท่าเรือสำหรับเรือซึ่งออกไปสู่หรือเข้ามาจากทะเล

อำนาจในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับกฎหมายตุลาการเป็นการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดอาญาเช่นกัน เจ้าหน้าที่ตำรวจน้ำได้อาศัยอำนาจหน้าที่ดังกล่าวในการป้องกันและปราบปรามการลักลอบค้ำน้ำมันเถื่อนในเขตน่านน้ำไทย

โดยที่การป้องกันและปราบปรามความผิดเกี่ยวกับการศุลกากรนั้น เป็นเป้าหมายสำคัญประการหนึ่งในการจัดตั้งกองตำรวจน้ำ ประกอบกับพระราชบัญญัติเพิ่มอำนาจตำรวจในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางน้ำ พ.ศ.2496 ก็เป็นตัวบทกฎหมายที่กำหนดวิธีตลอดจนอำนาจหน้าที่ของตำรวจน้ำ ในการปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดอาญาในเขตน่านน้ำไทย ดังจะเห็นได้จากเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ซึ่งมีเหตุผลในการประกาศใช้ดังต่อไปนี้

“เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้คือ เนื่องด้วยกรมตำรวจได้จัดตั้งกองตำรวจน้ำขึ้นอีกหน่วยหนึ่ง ให้มีอำนาจหน้าที่ปราบปรามและป้องกันการกระทำความผิดทางอาญาในน่านน้ำไทย เฉพาะอย่างยิ่งการกระทำผิดอันเกี่ยวกับกฎหมายศุลกากร การเดินเรือ การประมง และการเข้าเมือง ฉะนั้น จึงต้องมีบทบัญญัติในกฎหมายเพิ่มอำนาจบางอย่างไว้ ทั้งนี้เพื่อให้การปราบปรามการกระทำความผิดอาญาในน่านน้ำไทย ในเรือ หรือเรือบินทะเล หรือในบริเวณท่าเรือ สำหรับเรือซึ่งออกไปสู่หรือเข้ามาจากทะเล ได้เป็นไปโดยมีประสิทธิภาพผสมความมุ่งหมายของทางการ”

กฎหมายฉบับนี้มุ่งควบคุมในการกระทำความผิดอาญาที่เกิดขึ้นในเขตน่านน้ำไทย เนื่องจากตำรวจมีหน้าที่ในการรักษาความสงบเรียบร้อยให้เกิดขึ้นภายในอาณาเขตประเทศไทย ซึ่งการกระทำความผิดอาญาที่เกิดขึ้นในทะเลก็เช่นกัน พนักงานเจ้าหน้าที่ก็มีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อย ตลอดจนป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทั้งหลายมิให้เกิดขึ้นได้ ซึ่งตามพระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติฉบับนี้

อย่างไรก็ตามขอบเขตของการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติเพิ่มอำนาจตำรวจในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดน้ำ พ.ศ.2496 จะมีขอบเขตการบังคับแค่นั้นเพียงใด ตลอดจนมีอุปสรรคปัญหาในการปฏิบัติงานอย่างไรบ้างนั้น สามารถพิจารณาได้ดังต่อไปนี้

5.1.3.1 อำนาจตามกฎหมายมีไม่ถึงในเขตต่อเนื่อง

ตำรวจเป็นเจ้าพนักงานซึ่งกฎหมายได้ให้อำนาจและหน้าที่ในการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน โดยเฉพาะอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดทางอาญาทุกชนิด ตำรวจมีอำนาจและหน้าที่ในการทำการสืบสวนและสอบสวนคดีอาญาได้ ตามมาตรา 17 มาตรา 18 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2535 ตลอดจนรักษาการตามพระราชบัญญัติทุกฉบับ ในพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.2469 ก็เช่นกันเจ้าหน้าที่ตำรวจมีอำนาจและหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับกฎหมายศุลกากรด้วย เนื่องจากการกระทำความผิดตามกฎหมายศุลกากรถือว่าเป็นการกระทำความผิดอาญาต่อรัฐเช่นกัน ดังจะเห็นได้จากหมายเหตุท้ายพระราชบัญญัติเพิ่มอำนาจตำรวจในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางน้ำ พ.ศ.2496 ที่ได้ระบุว่า “ให้มีอำนาจหน้าที่ปราบปรามและป้องกันการกระทำความผิดทางอาญาในน่านน้ำไทย เฉพาะอย่างยิ่งการกระทำความผิดอื่นเกี่ยวกับกฎหมายศุลกากร”

ในการรักษาการตลอดจนบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายศุลกากรดังกล่าวของเจ้าหน้าที่ตำรวจนั้น มีขอบเขตการบังคับใช้กฎหมายทั้งสองฉบับที่จำกัดเฉพาะการกระทำความผิดอาญาและกฎหมายศุลกากรเฉพาะภายในเขตน่านน้ำไทยเท่านั้น ในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามผู้ลักลอบค่าน้ำมันเถื่อน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการลักลอบหนีศุลกากรก็จะต้องดูขอบเขตการบังคับใช้ของกฎหมายศุลกากรเป็นหลัก เนื่องจากเป็นกฎหมายที่กำหนดความผิดไว้ตามกฎหมายประกอบกฎหมายเพิ่มอำนาจตำรวจในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางน้ำก็เป็นกฎหมายที่กำหนดอำนาจและหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปฏิบัติงานในเขตน่านน้ำไทย ดังนั้นในกรณีที่มีการกระทำความผิดที่เกิดขึ้นภายนอกเขตน่านน้ำไทย อำนาจตามกฎหมายทั้งสองฉบับก็ไม่สามารถบังคับใช้นอกเขตน่านน้ำไทยได้ และหากพิจารณาตามความในมาตรา 4 วรรคแรก แห่งประมวลกฎหมายอาญาได้ระบุไว้ดังนี้

มาตรา 4 “ผู้ใดกระทำความผิดในราชอาณาจักร ต้องได้รับโทษตามกฎหมาย”

จากความในมาตรา 4 ย่อมแสดงให้เห็นว่าขอบเขตการบังคับใช้กฎหมายในปัจจุบันมีขอบเขตอยู่เฉพาะภายในอาณาเขตของประเทศไทยเท่านั้น กล่าวคือหากเป็นการกระทำความผิดนอกราชอาณาจักรผู้กระทำความผิดก็ไม่ต้องรับโทษทางกฎหมาย

อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าขอบเขตของการบังคับใช้ของพระราชบัญญัติเพิ่มอำนาจตำรวจในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางน้ำ พ.ศ.2496 จะมีขอบเขตการบังคับใช้เฉพาะภายในเขตน่านน้ำไทยเท่านั้น แต่อำนาจและหน้าที่ตามกฎหมายดังกล่าวก็มีความเหมาะสมต่อการบังคับใช้กฎหมายภายในเขตต่อเนื่องของประเทศไทยเช่นกัน

มาตรา 4 ได้กำหนดให้อำนาจนายตำรวจชั้นสัญญาบัตรในกองตำรวจน้ำ กรมตำรวจทำการค้นเรือที่เดินทางเข้าออกทะเลได้ทุกเวลาโดยไม่ต้องมีหมายค้น

ข้อสังเกต การค้นตามมาตรา 4 นี้ กำหนดให้เฉพาะนายตำรวจชั้นสัญญาบัตรในกองตำรวจน้ำเท่านั้นที่สามารถค้นเรือลำใด ๆ ได้โดยไม่ต้องมีหมาย แต่ถ้าหากเป็นตำรวจที่มียศต่ำกว่านายตำรวจชั้นสัญญาบัตรก็ไม่อาจทำตามมาตรา 4 นี้ได้ แต่ในทางปฏิบัติในการออกปฏิบัติงานในแต่ละครั้งก็ต้องมีนายตำรวจชั้นสัญญาบัตรร่วมด้วย อย่างไรก็ตามการค้นตามมาตรา 4 นี้จะต้องกระทำภายในเขตน่านน้ำไทยเท่านั้น หากอยู่ภายนอกเขตน่านน้ำไทยเจ้าหน้าที่ตำรวจก็ไม่อาจดำเนินการค้นตามมาตรา 4 นี้ได้

มาตรา 5 ได้กำหนดถึงอำนาจและหน้าที่ของนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร ในกองตำรวจน้ำ ถึงอำนาจในการสั่งห้ามมิให้ผู้ใดขึ้นไปบนเรือหรือนำเรือ หรือพาหนะชนิดใด ๆ เข้าเทียบเรือนั้น ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ตำรวจมีพฤติการณ์อันควรสงสัยว่ามีหรือจะมีการกระทำความผิดเกิดขึ้น และกำหนดหน้าที่ในการปฏิบัติการออกคำสั่ง ต้องแจ้งให้ผู้ควบคุมเรือทราบด้วย

วรรคสองได้กำหนดถึงวิธีปฏิบัติในการสั่งห้ามตามวรรคแรกให้เป็นไปตามระเบียบซึ่งกำหนดโดยอธิบดีกรมตำรวจ โดยอธิบดีกรมตำรวจได้ออกประกาศกรมตำรวจ เรื่อง อาณัติสัญญาณแสดงว่ายานพาหนะอยู่ในการควบคุมตรวจตราของเจ้าหน้าที่ตำรวจน้ำ ประกาศ ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2496

อธิบดีกรมตำรวจ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติเพิ่มอำนาจตำรวจในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางน้ำ พ.ศ.2496 ออกประกาศกำหนดอาณัติสัญญาณแสดงว่ายานพาหนะใดอยู่ในความควบคุมตรวจตราของเจ้าพนักงานตำรวจน้ำ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ในเวลากลางวัน ยานพาหนะทางน้ำใดอยู่ในความควบคุมตรวจตราของเจ้าพนักงานตำรวจน้ำ ให้ชักธงสากลเลข 5 (ธงนี้มีลักษณะเป็นธงสี่เหลี่ยมคางหมูยาวเรียว ส่วนแรกสีเหลือง ส่วนหลังสีน้ำเงินแก่) ขึ้นในที่เห็นได้ชัดเจน

2. ในเวลากลางคืน ยานพาหนะทางน้ำใดอยู่ในความควบคุมตรวจตราของเจ้าหน้าที่ตำรวจนำ ให้ชักโคมไฟสีขาวกับสีแดงคู่กันในทางขนานขอบฟ้าขึ้นในที่ที่แลเห็นได้รอบทิศ

ถ้าหากยานพาหนะทางน้ำใดมีอาณัติสัญญาณธงและไฟดังกล่าวมาแล้ว ผู้หนึ่งผู้ใดจะขึ้นไปบนยานพาหนะทางน้ำนั้น หรือจะนำเรือ แพ หรือยานพาหนะชนิดใด ๆ เข้าเทียบยานพาหนะทางน้ำนั้นก็ดี จะต้องได้รับการควบคุม ตรวจตราหรือได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่ตำรวจนั้นซึ่งประจำอยู่ในที่นั้นเสียก่อน

มาตรา 7 ได้กำหนดโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนคำสั่งในมาตรา 5 นี้ หรือฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามสัญญาณ ผู้ฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 1,000 บาท

ข้อสังเกต ตามความในมาตรา 5 นี้กำหนดวิธีปฏิบัติตลอดจนอำนาจของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการเข้าควบคุมตรวจตราเรือลำใดลำหนึ่งที่มีพฤติการณ์อันควรสงสัยว่าจะมีหรือได้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้นในเรือ คำว่า “จะมี” และคำว่า “ได้มี” มีความหมายที่ต่างกันการบัญญัติกฎหมายเช่นนี้เอื้อประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจให้สามารถทำการป้องกันความผิดที่อาจจะเกิดขึ้นหรือจะมีเกิดขึ้นโดยอาศัยเหตุอันควรสงสัย หรือมีพฤติการณ์อันควรสงสัยว่าจะเกิดขึ้นได้โดยไม่จำเป็นต้องรอให้เกิดการกระทำความผิดขึ้นก่อน ซึ่งมีผลให้การป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดสามารถทำได้อย่างดีและมีประสิทธิภาพ แต่การควบคุมตรวจตราเช่นนี้จะต้องเป็นการกระทำที่อยู่ภายในเขตน่านน้ำไทยเท่านั้น

ในการเข้าควบคุมตรวจตราเรือลำใดนั้นเจ้าหน้าที่ตำรวจมีหน้าที่ต้องให้อาณัติสัญญาณแก่เรือลำดังกล่าวให้ทราบว่าจะอยู่ในการควบคุมตรวจตราตามแต่ว่าอยู่ในเวลากลางวันหรือในเวลากลางคืน ในกรณีที่เรือลำดังกล่าวได้รับอาณัติสัญญาณเช่นว่านั้นแต่ไม่ปฏิบัติตาม หรือฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าหน้าที่ตำรวจนำ ก็จะต้องรับโทษปรับตามมาตรา 7

มาตรา 6 ได้กำหนดให้อำนาจและหน้าที่นายตำรวจชั้นสัญญาบัตรในการออกคำสั่งให้ผู้ควบคุมยานพาหนะหยุดยานพาหนะ หรือนำยานพาหนะไปยังที่แห่งใด เพื่อตรวจเพราะมีพฤติกรรมที่อันควรสงสัยว่ามีการใช้ยานพาหนะนั้นในการกระทำความผิด หรือมีความผิดเกิดขึ้นในยานพาหนะ และกำหนดหน้าที่ของนายตำรวจชั้นสัญญาบัตรในการให้สัญญาณอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้เรือทราบตามที่อธิบดีกรมตำรวจประกาศ โดยที่อธิบดีกรมตำรวจประกาศเรื่องอาณัติสัญญาณใช้สำหรับสั่งแก่ผู้ควบคุมยานพาหนะทางน้ำของตำรวจนำประกาศ ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2496

อธิบดีกรมตำรวจได้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติเพิ่มอำนาจตำรวจในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางน้ำ พ.ศ.2496 ออกประกาศกำหนดอาณัติสัญญาณใช้สำหรับสั่งแก่ผู้ควบคุมยานพาหนะทางน้ำของตำรวจมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

อาณัติสัญญาณสำหรับให้หยุดเรือในเวลากลางวัน

ข้อ 1 เรือตรวจของกองตำรวจน้ำแสดงธงสากลอักษรเค (K) (ธงนี้มีลักษณะเป็นธงสี่เหลี่ยม ส่วนแรกสี่เหลี่ยม ส่วนหลังสีน้ำเงิน) ขึ้นในที่ที่เห็นได้ชัดเจน หมายความว่าให้ยานพาหนะทางน้ำนั้นหยุดทันที ถ้าในบริเวณนั้นมีเรือเกินกว่า 1 ลำ เรือตรวจจะชักสัญญาณชื่อเรือหรือหันเรือมุ่งตรงไปยังเรือที่ต้องการตรวจ

ข้อ 2 ถ้ายานพาหนะทางน้ำนั้นไม่หยุด เรือตรวจจะได้ยิงลูกปืนจริง 1 ถึง 2 นัดไปทางหน้าเรือ เป็นการเตือนอีกครั้งหนึ่ง

ข้อ 3 ถ้ายานพาหนะทางน้ำนั้นยังไม่หยุดอีก เรือตรวจจะได้ยิงลูกปืนจริง 1 ถึง 2 นัดไปทางหน้าเรื่อนั้นเตือนซ้ำอีกครั้งหนึ่ง

อาณัติสัญญาณสำหรับให้หยุดเรือในเวลากลางคืน

ข้อ 4 เรือตรวจของกองตำรวจน้ำจะฉายไฟวิบ-วาบ หลายครั้ง หรือยิงพลูสีแดงตรงไปยังเรือลำใด หมายความว่าให้ยานพาหนะทางน้ำนั้นหยุดทันที

ข้อ 5 ถ้ายานพาหนะทางน้ำนั้นไม่หยุด เรือตรวจจะได้ยิงลูกปืนจริงชนิดส่องวิถีตามที่ได้กล่าวมาแล้วตามข้อ 2 และข้อ 3 เป็นลำดับไป

อาณัติสัญญาณสำหรับให้ยานพาหนะทางน้ำไปที่ใดที่หนึ่ง

ข้อ 6 เรือตรวจของกองตำรวจน้ำชักธงสัญญาณสากลหรือฉายไฟสัญญาณสากลสั่งแก่ยานพาหนะทางน้ำลำใด ให้ยานพาหนะทางน้ำนั้นปฏิบัติตามคำสั่งตามความหมายแห่งสัญญาณนั้น

ข้อ 7 เครื่องบินตรวจของกองตำรวจน้ำจะแสดงธงสากลอักษรเค (K) และบินในระยะต่ำรอบ ๆ ยานพาหนะทางน้ำ แล้วจะบินไปทางทิศใดทิศหนึ่ง ให้ยานพาหนะทางน้ำนั้นแล่นตามไปในทิศนั้นทันที

ข้อ 8 ถ้ายานพาหนะทางน้ำนั้นไม่ปฏิบัติตาม เครื่องบินจะต้องมาบินรอบ ๆ ยานพาหนะทางน้ำ และยิงปืนกลกราดไปทางหน้ายานพาหนะทางน้ำนั้นเป็นการเตือนซ้ำอีกครั้งหนึ่ง

ข้อสังเกต มาตราดังกล่าวนี้เป็นการกำหนดถึงอำนาจของเจ้าหน้าที่ตำรวจน้ำในการออกคำสั่งให้หยุดเรือ ในกรณีที่มีพฤติการณ์อันควรสงสัยว่ามีการใช้ยานพาหนะหรือเรือในการกระทำความผิด หรือมีความผิดเกิดขึ้นในเรือลำดังกล่าว การออกคำสั่งให้หยุดเรือนั้นต้องเป็นการออกคำสั่งให้หยุดเรือภายในเขตน่านน้ำไทยเท่านั้น หากอยู่ภายนอกเขตน่านน้ำไทย เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่มีอำนาจหยุดเรือลำดังกล่าวได้ เนื่องจากอยู่ภายนอกขอบเขตการบังคับใช้กฎหมาย

อย่างไรก็ตามการออกคำสั่งให้หยุดเรือของเจ้าหน้าที่ตำรวจน้ำ มิได้ระบุดังอำนาจที่จะใช้กับเรือที่ไม่ยอมปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว ดังนั้นในกรณีที่เรือดังกล่าวไม่ยอมหยุดลอยลำเพื่อให้เจ้าหน้าที่ควบคุมตรวจตรา เจ้าหน้าที่สามารถใช้อำนาจในการไล่ตามเรือและยิงเรือได้หรือไม่ ซึ่งกฎหมายให้อำนาจเรือในลักษณะการเตือนเท่านั้น แต่ไม่ระบุให้อำนาจเรือในลักษณะการจับกุมหรือการใช้กำลังต่อเรือลำดังกล่าว เพียงแต่ระบุการลงโทษผู้ฝ่าฝืนมาตรา 6 โดยมีเพียงโทษปรับเท่านั้น แต่ในความเห็นของผู้เขียนนั้นเห็นว่าอำนาจยิงเรือเพื่อเตือนให้หยุดเรือดังกล่าว ย่อมหมายรวมถึงการไล่ตามเรือและการยิงเรือเพื่อการจับกุมและลงโทษด้วย ซึ่งอาจเป็นการลงโทษตามมาตรา 7 ก็ได้ แต่การไล่ตามและยิงเรือเช่นนั้นจะต้องเป็นกรณีของการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ตำรวจน้ำที่ใช้ภายในทะเลอาณาเขตของประเทศไทย และอาจไล่ตามออกไปภายนอกทะเลอาณาเขตของไทยเพื่อการจับกุมและยิงเรือเพื่อให้ได้มาซึ่งการลงโทษ และต้องเป็นการใช้อำนาจที่ต่อเนื่องมาจากภายในทะเลอาณาเขตเท่านั้น

กล่าวโดยสรุปแล้วอำนาจของเจ้าหน้าที่ตำรวจน้ำ กรมตำรวจ ในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับความผิดทางอาญา ตลอดจนกฎหมายศุลกากรและกฎหมายอื่น ๆ ในเขตน่านน้ำไทย ตามพระราชบัญญัติเพิ่มอำนาจตำรวจในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางน้ำ พ.ศ.2496 ประกอบกับกฎหมายศุลกากรมีขอบเขตการบังคับใช้ได้เฉพาะภายในเขตน่านน้ำไทยเท่านั้น แต่ไม่รวมถึงการบังคับใช้ภายในเขตต่อเนื่องของประเทศไทยด้วย อีกทั้งพระราชบัญญัติเพิ่มอำนาจตำรวจในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางน้ำ พ.ศ.2496 ก็มีลักษณะแต่เพียงกำหนดอำนาจและหน้าที่หรือวิธีปฏิบัติในการปฏิบัติงาน

ว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจน้ำสามารถมีอำนาจแค่ไหนเพียงใด แต่พระราชบัญญัติดังกล่าวมิได้กำหนดถึง การลงโทษอื่น ๆ สำหรับการฝ่าฝืนลงในกฎหมายดังกล่าว คงมีแต่เพียงโทษปรับที่จะใช้ตาม มาตรา 7 เท่านั้น แต่อย่างไรก็ตามกฎหมายฉบับดังกล่าวก็เป็นกฎหมายที่กำหนดอำนาจและ หน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือเป็นอำนาจตามกฎหมายที่จะใช้ในทะเลอาณาเขตของประเทศไทย อีกทั้งยังมีขอบเขตการบังคับใช้เฉพาะภายในทะเลอาณาเขตเท่านั้นแต่ไม่รวมถึงเขตทางทะเล อื่น ๆ ของประเทศไทย อาทิเช่น เขตต่อเนื่องและเขตเศรษฐกิจจำเพาะด้วย

5.1.3.2 ปัญหาการดำเนินงานของกรมตำรวจ

ในการดำเนินการปราบปรามการลักลอบค้ำน้ำมันเถื่อนในเขตต่อเนื่องของ ประเทศไทยของเจ้าหน้าที่ตำรวจ นอกจากจะมีปัญหาการปราบปรามที่เกิดจากตัวบทกฎหมายที่ นำมาบังคับใช้ในเขตต่อเนื่องไม่เพียงพอแล้ว ปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายหรือปัญหาจากการ ดำเนินงานของกรมตำรวจก็เป็นปัญหาที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง ที่ทำให้การปราบปรามการลักลอบค้ำ น้ำมันเถื่อนในเขตน่านน้ำไทยไม่ได้ผลเท่าที่ควร

ในการป้องกันและปราบปรามการลักลอบค้ำน้ำมันเถื่อนในเขตน่านน้ำไทยของเจ้า หน้าที่ตำรวจ หน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดที่ เกี่ยวกับกฎหมายศุลกากร และกฎหมายอาญาได้แก่ กองตำรวจน้ำ กรมตำรวจ ซึ่งกองตำรวจน้ำ กรมตำรวจ มีหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดอาญาในเขตน่านน้ำไทย รวมทั้งความผิดเกี่ยวกับกฎหมายศุลกากร การเดินเรือ การประมง การเข้าเมือง ที่กระทำโดยเรือ หรือเรือบินทะเล

อย่างไรก็ตามการป้องกันและปราบปรามการลักลอบค้ำน้ำมันเถื่อนในเขตน่าน น้ำไทยที่ประสบปัญหาอยู่ในปัจจุบัน มีอยู่หลายปัญหาด้วยกันที่ก่อให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน¹⁰ ถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานของ กองตำรวจน้ำ กรมตำรวจ พอจะสรุปถึงสภาพปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานได้ดังต่อไปนี้

¹⁰สัมภาษณ์ พันตำรวจเอก วิสูตร เกษมณี, รองผู้กำกับการ 5 กองกำกับการตำรวจน้ำ กรมตำรวจ, 7 มกราคม 2539. และสัมภาษณ์ ร้อยตำรวจเอก เฉลิมพล พิกุล, รองสารวัตรงาน ตำรวจน้ำ ปรานบุรี กองกำกับการ 1 ตำรวจน้ำ กรมตำรวจ, 8 ตุลาคม 2540.

1) ปัญหาเรื่องการประสานงานระหว่างหน่วยงาน

ในปัญหาเรื่องการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่ปฏิบัติงานด้านป้องกันและปราบปรามการลักลอบค่าน้ำมันเถื่อนว่า จะมีแนวทางใดในการประสานงานร่วมกัน เพื่อมิให้เกิดความซ้ำซ้อนกันในการปฏิบัติงาน จนบางครั้งเกิดความล้มเหลวไม่ปฏิบัติงาน เนื่องจากคิดว่าอีกหน่วยงานหนึ่งคงปฏิบัติกรอยู่ รวมทั้งน่าจะมีการประสานความร่วมมือกันในด้านข่าว กล่าวคือเมื่อมีการหาข่าวมาได้ก็แจ้งข่าวให้ทราบโดยทั่วกัน ซึ่งในการประสานงานดังกล่าวน่าจะมีองค์กรใดองค์กรหนึ่งทำหน้าที่เป็นศูนย์กลาง รวมทั้งทำหน้าที่วางข้อกำหนดหรือหลักปฏิบัติเพื่อให้เกิดความสอดคล้องในการปฏิบัติงานที่ต้องมีการประสานความร่วมมือกัน ซึ่งการทำงานแต่ละหน่วยงานต่างคนต่างทำงานเป็นเอกภาพในการปฏิบัติงาน และไม่มีการขึ้นตรงต่อหน่วยงานใดหรือไม่มีการประสานงานกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

2) ปัญหาด้านงบประมาณที่มีจำกัด

ปัญหาด้านงบประมาณที่มีจำกัดในกองตำรวจน้ำ กรมตำรวจนั้นมีผลต่อการออกปฏิบัติหน้าที่ในเขตน่านน้ำไทยอย่างยิ่ง เนื่องมาจากข้อจำกัดด้านงบประมาณในการออกตรวจการโดยเรือของตำรวจน้ำ เพื่อตรวจการในทะเล ซึ่งการตรวจการแต่ละครั้งจะมีค่าใช้จ่ายหลาย ๆ ด้าน เช่น ค่าน้ำมันฯ ซึ่งมีราคาค่าใช้จ่ายที่สูงมาก อีกทั้งงบประมาณที่ใช้ตรวจการทางทะเลในแต่ละวันที่ได้จากทางราชการมีงบประมาณให้เพียงวันละ 1.5 ชั่วโมง ซึ่งในการตรวจการทางทะเล 10 วันสามารถทำการตรวจตราได้เพียง 15 ชั่วโมงเท่านั้น อีกทั้งยังมีปัญหาเรื่องค่าซ่อมบำรุงเรือตรวจการของตำรวจน้ำที่เสีย ซึ่งมีงบประมาณจำกัดเนื่องจากค่าซ่อมบำรุงมีราคาสูงมากในแต่ละลำ เมื่อเรือตรวจการของตำรวจน้ำเสียและไม่มีค่าซ่อมบำรุงที่เพียงพอต่อการซ่อมแซมในแต่ละครั้งก็ทำให้เรือที่เสียไม่สามารถใช้งานได้ ซึ่งดังจะเห็นได้จากตัวอย่างของสถานีตำรวจน้ำหนึ่งมีเรือตรวจการ 4 ลำ แต่ใช้ได้เพียง 2 ลำเท่านั้น อีก 2 ลำจอดเพื่อรอการซ่อมอยู่ ซึ่งการจำกัดด้านงบประมาณดังกล่าวทำให้การป้องกันและปราบปรามหรือการดำเนินการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจน้ำขาดกำลังบำรุงและกำลังเสริมทำให้การปฏิบัติหน้าที่ไม่ได้ดีเท่าที่ควร

3) ปัญหาจากความล้าสมัยของเครื่องมือ

ปัญหาของความล้าสมัยของเครื่องมือเครื่องใช้ รวมทั้งเรือที่ใช้ในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเป็นเรือไม่ทันสมัย ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากปัญหาทางด้านงบประมาณที่มีจำนวนจำกัด การปฏิบัติงานในแต่ละครั้งมักจะไม่ทันต่อเหตุการณ์ เช่น

กำลังเรือที่จะใช้ไล่ตามเรือที่กระทำความผิดซึ่งเป็นเรือใหม่มีความทันสมัยและมีความเร็วสูง ย่อมไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างทันท่วงที หรือปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มที่ รวมทั้งอุปกรณ์ที่ใช้ งานทั้งหลายก็ไม่มี ความทันสมัยเพียงพอกับการปราบปรามการลักลอบค้ำน้ำมันเถื่อนได้

4) ปัญหาจากนโยบายการปราบปรามยังไม่ชัดเจน

นโยบายในการกำหนดวิธีปฏิบัติตลอดจนแนวทางปฏิบัติงานเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละเรื่องยังไม่มีความชัดเจนว่าจะไปในแนวทางใด ตลอดจนตัวบทกฎหมาย ต้องมีความชัดเจนในการกำหนดวิธีปฏิบัติงาน รวมทั้งอำนาจที่จะใช้ในการปฏิบัติงาน ตลอดจน ต้องมีการกำหนดนโยบายในการแก้ปัญหาที่แน่ชัด เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจะได้มีความมั่นใจ ในการปฏิบัติงานว่าต้องเป็นไปในทิศทางหรือแนวทางใด ตลอดจนมีนโยบายที่เหมาะสมในการ ก้าจับให้มีการปราบปรามการลักลอบค้ำน้ำมันเถื่อนอย่างเต็มที่และจริงจัง

5) ปัญหาที่เกิดจากสภาพภูมิศาสตร์ทางทะเล

ปัญหาที่เกิดขึ้นในทางปฏิบัติก็คือ ความกว้างไกลของทะเลตลอดจนชายฝั่ง ที่มีความยาวทั้งฝั่งทะเลอันดามันและอ่าวไทย ผนวกกับพื้นที่ทะเลมีจำนวนความกว้างมาก ซึ่งเป็น ปัญหาที่ยากต่อการสอดส่องดูแลให้ทั่วถึงได้ จนบางครั้งเราไม่ทราบว่ามี การลักลอบค้ำน้ำมัน เถื่อนในที่ใดบ้าง ต้องอาศัย หาข่าวและออกตรวจการซึ่งในทางปฏิบัติแล้วทำได้ยาก เนื่องจาก พื้นที่ทางทะเลมีมากมายแล้วแต่ที่ผู้กระทำความผิดจะไปกระทำความผิดที่ใด อีกทั้งกำลังของ เจ้าหน้าที่ก็ไม่เพียงพอที่จะสอดส่องดูแลป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดให้หมดไปได้

จากการพิจารณาที่ผ่านมาในเบื้องต้นทั้งหมดในปัญหาเกี่ยวกับสภาพปัญหาทาง กฎหมายที่เกี่ยวข้องไม่อาจใช้บังคับได้ภายในเขตต่อเนื่อง ซึ่งมีพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 พระราชบัญญัติให้อำนาจทหารเรือปราบปรามการกระทำความผิดบางอย่างทางทะเล พ.ศ. 2490 พระราชบัญญัติเพิ่มอำนาจตำรวจในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางน้ำ พ.ศ.2496 เป็นปัญหาหลักสำคัญในการวางข้อกำหนดกฎหมายและให้อำนาจหน้าที่ในการบังคับ ใช้กฎหมายในเขตน่านน้ำไทย ซึ่งข้อกำหนดกฎหมายดังกล่าวมีข้อจำกัดการบังคับใช้อยู่เพียงภายในอาณาเขตของประเทศไทยเท่านั้น แต่ไม่สามารถขยายการบังคับออกไปใช้ภายนอกอาณาเขต ของประเทศไทยได้ อันได้แก่ ภายในเขตต่อเนื่องและเขตเศรษฐกิจจำเพาะ ซึ่งกฎหมายดังกล่าว นั้น เป็นกฎหมายที่ให้อำนาจรวมทั้งรองรับการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ ที่มีขอบเขต

การบังคับการภายในอาณาเขตของประเทศไทยเท่านั้น แต่ในเขตที่อยู่ภายนอกอาณาเขตของประเทศไทย ได้แก่ เขตต่อเนื่อง เขตเศรษฐกิจจำเพาะ กฎหมายดังกล่าวไม่อาจใช้บังคับและรองรับต่อการป้องกันและปราบปรามการลักลอบค้าน้ำมันเถื่อนได้ ดังนั้นในกรณีที่มีการลักลอบค้าน้ำมันเถื่อนเกิดขึ้นภายในเขตต่อเนื่อง จึงไม่มีบทกฎหมายใดเลยที่จะเป็นตัวกำหนดความผิดของการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้าน้ำมันเถื่อน ตลอดจนให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ในการดำเนินการตามกฎหมายกับผู้กระทำความผิดได้เลย

นอกจากสภาพปัญหาในดับทกฎหมายที่จำกัดขอบเขตการบังคับใช้ภายในอาณาเขตของประเทศไทยแล้ว ปัญหาจากการดำเนินงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ อันได้แก่ หน่วยงานเหล่านี้คือ ฝ่ายปราบปรามทางทะเล กรมศุลกากร กองเรือป้องกันฝั่ง กองทัพเรือ กองตำรวจน้ำ กรมตำรวจก็มีปัญหาในทางปฏิบัติเช่นกัน ซึ่งมีปัญหาในหลาย ๆ ด้าน อันเป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานในแต่ละครั้ง ซึ่งปัญหาดังกล่าวนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งที่ทำให้การปฏิบัติงานไม่สามารถบรรลุเป้าหมายได้อย่างแท้จริง ปัญหาในการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐทั้ง 3 หน่วยงาน สามารถสรุปถึงปัญหาได้ดังนี้คือ 1) ปัญหาเรื่องการจับกุมผู้กระทำความผิดในทะเล 2) ปัญหาเรื่องการรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวกับสัญญาเช่าเรือ 3) ปัญหาการพิสูจน์การดัดแปลงเรือ 4) ปัญหาการพิสูจน์ใบซื้อขายน้ำมัน 5) ปัญหาเกี่ยวกับสัญญาติของเรือที่กระทำความผิด 6) ปัญหาการตรวจสอบทะเบียนเรือ 7) ปัญหาเรื่องการประสานงานระหว่างหน่วยงาน 8) ปัญหาด้านงบประมาณที่มีจำกัด 9) ปัญหาความล้าสมัยของเครื่องมือ 10) ปัญหาทางด้านภูมิศาสตร์ทางทะเล 11) ปัญหาการติดตามผลคดีในชั้นพนักงานสอบสวน 12) ปัญหาการสั่งไม่ฟ้องคดีโดยพนักงานอัยการ 13) ปัญหาจากนโยบายการปราบปรามยังไม่ชัดเจน

5.2 แนวทางแก้ไขปัญหา: การป้องกันและปราบปราม

แนวทางการแก้ไขปัญหาที่รัฐบาลพยายามกระทำอยู่ในปัจจุบันมีหลายแนวทางที่สำคัญ มีทั้งแนวทางในการออกกฎหมายเพื่อใช้บังคับภายในเขตต่อเนื่องอันได้แก่ ร่างพระราชบัญญัติศุลกากร ร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ในเขตต่อเนื่องเพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิด รวมทั้งแนวทางในทางปฏิบัติอีกหลายแนวทางที่สำคัญ เพื่อป้องกันต่อการกระทำความผิดอันเกี่ยวกับการลักลอบค้าน้ำมันเถื่อนในเขตต่อเนื่องของประเทศไทย

5.2.1 การออกกฎหมายเพื่อใช้บังคับภายในเขตต่อเนื่อง

เนื่องจากความไม่มีกฎหมายฉบับใดเลยที่จะใช้บังคับภายในเขตต่อเนื่อง เพื่อป้องกันต่อการลักลอบค้าน้ำมันเถื่อนที่อาจจะเกิดขึ้นในเขตทางทะเลของประเทศไทยได้ การออกกฎหมายเพื่อใช้ในการป้องกันต่อการกระทำความผิดที่อาจเกิดขึ้นก็มีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากการออกกฎหมายเพื่อใช้บังคับภายในเขตต่อเนื่อง ก็เป็นวิธีการหนึ่งในการป้องกันการลักลอบค้าน้ำมันเถื่อนที่เกิดขึ้น อีกทั้งในการดำเนินการออกกฎหมายเพื่อใช้บังคับภายในเขตต่อเนื่องยังเป็นการดำเนินการตามสิทธิที่ประเทศไทยมีจากการประกาศเขตต่อเนื่องตามหลัก ๆ กฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยทะเล

อนึ่ง ถึงแม้ว่าประเทศไทยจะมีประกาศพระบรมราชโองการประกาศเขตต่อเนื่องอันมีผลทำให้ประเทศไทยมีเขตต่อเนื่องขึ้นและมีผลบังคับใช้ในแง่ของกฎหมายระหว่างแล้วก็ตาม แต่ในแง่ของกฎหมายภายในแล้ว ประเทศไทยยังต้องดำเนินการที่จะต้องออกกฎหมายในเพื่อใช้รองรับการปฏิบัติงานรวมทั้งรองรับการใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการเพื่อคุ้มครองและป้องกันผลประโยชน์ของประเทศไทย อันได้แก่ การคลัง การศุลกากร การเข้าเมือง การสาธารณสุขที่มีอยู่ภายในเขตต่อเนื่องด้วย จากการทำประเทศไทยประกาศเขตต่อเนื่องย่อมมีผลทำให้ประเทศไทยสามารถใช้เขตอำนาจ เพื่อคุ้มครองรักษาผลประโยชน์ของรัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นกล่าวคือ ประเทศไทยสามารถบัญญัติกฎหมายเพื่อใช้บังคับต่อเรือต่างชาติที่อยู่ในเขตต่อเนื่อง” เกี่ยวกับการวางมาตรการป้องกันใน 2 ลักษณะคือ ในลักษณะการ

“ในความคิดเห็นของผู้เขียนเห็นว่า อำนาจรัฐที่ใช้ภายในเขตต่อเนื่องเป็นการใช้เขตอำนาจ (jurisdiction) ที่มาจากสิทธิในการคุ้มครองป้องกันผลประโยชน์ที่มีอยู่ภายในดินแดนและเป็นการขยายการใช้อำนาจรัฐออกไปใช้ในเขตต่อเนื่องบางประการเท่านั้น โปรดดูแนวความคิดที่สองและเหตุผลของการใช้เขตอำนาจเหนือเขตต่อเนื่องได้ในบทที่ 3 ข้อ 3.4.1 ปัญหาอำนาจรัฐชายฝั่งเหนือเขตต่อเนื่อง หน้า 176.

“เขตอำนาจในการวางกฎเกณฑ์และข้อบังคับเพื่อใช้บังคับภายในเขตต่อเนื่อง เป็นการบัญญัติกฎหมายภายในของรัฐชายฝั่งเพื่อให้มีผลใช้บังคับภายในเขตต่อเนื่อง โปรดดูแนวความคิดที่สองและเหตุผลของการมีเขตอำนาจในการวางกฎเกณฑ์และข้อบังคับในลักษณะการป้องกัน ในบทที่ 3 ข้อ 3.4.1.1 ปัญหาเกี่ยวกับเขตอำนาจในการวางกฎเกณฑ์และข้อบังคับเพื่อใช้บังคับในเขตต่อเนื่องที่มีต่อปัญหาการลักลอบค้าน้ำมันเถื่อน หน้า 197.

บัญญัติกฎหมายป้องกันเกี่ยวกับการห้ามมิให้มีการกระทำการหลีกเลียงหรือฝ่าฝืนกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ 4 เรื่องในเขตต่อเนื่องของประเทศไทย อีกทั้งวางมาตรการในการบังคับใช้สิทธิในการป้องกัน และสามารถให้เขตอำนาจในการบังคับใช้สิทธิในการป้องกันให้เรือต่างชาติที่อยู่ภายในเขตต่อเนื่องต้องปฏิบัติตาม รวมทั้งวางบทบัญญัติในลักษณะการลงโทษต่อการกระทำ ความผิดและใช้เขตอำนาจในการบังคับใช้สิทธิในการลงโทษต่อการฝ่าฝืนกฎหมายทั้งหลายที่เกิดขึ้นภายในเขตต่อเนื่อง ตลอดจนการจับกุมเรือต่างชาติที่อยู่ภายในเขตต่อเนื่อง ที่ได้กระทำละเมิดกฎหมายที่ใช้บังคับภายในดินแดนและทะเลของรัฐได้ด้วย

เขตอำนาจในการบัญญัติกฎหมายภายในในลักษณะดังกล่าว เพื่อใช้ในการคุ้มครองและป้องกันต่อการกระทำผิดทั้งหลายที่อาจเกิดขึ้นในดินแดนและทะเลอาณาเขตนั้น กฎหมายในลักษณะดังกล่าวถือได้ว่าเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการแก้ปัญหาการลักลอบค้ำน้ำมันเถื่อน อีกทั้งยังเป็นสิ่งที่รองรับการใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติการเพื่อปกป้องคุ้มครองผลประโยชน์ของชาติที่มีในเขตต่อเนื่อง เนื่องจากในการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่จะใช้อำนาจในการปฏิบัติการได้ก็ต่อเมื่อมีกฎหมายรองรับและให้อำนาจไว้เท่านั้น ดังนั้นในกรณีที่จะให้อำนาจแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ของรัฐให้สามารถขยายอำนาจในการปฏิบัติการออกไปในเขตต่อเนื่อง ซึ่งอยู่ภายนอกอำนาจอธิปไตยของรัฐได้นั้น จึงจำเป็นต้องมีกฎหมายพิเศษที่ให้อำนาจไว้โดยชัดเจน เนื่องจากกฎหมายภายในที่ประเทศมีอยู่เพื่อใช้ในการป้องกันและปราบปรามการลักลอบค้ำน้ำมันเถื่อนในเขตทางทะเลของประเทศไทย มีขอบเขตการบังคับที่จำกัดอยู่ในอาณาเขตของประเทศไทยหรือภายในเขตอำนาจอธิปไตยของประเทศไทยเท่านั้น ซึ่งในปัจจุบันประเทศไทยก็ยังไม่มียกกฎหมายฉบับใดเลยที่จะให้อำนาจแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการป้องกันต่อการกระทำผิดที่เกี่ยวกับเขตต่อเนื่องได้

จากสภาพปัญหาสำคัญดังกล่าวความพยายามของประเทศไทยในการแก้ปัญหาการลักลอบค้ำน้ำมันเถื่อนได้ปรากฏเป็นรูปร่างที่ชัดเจนในหลาย ๆ แนวทาง ซึ่งจากความพยายามดังกล่าวทำให้ประเทศไทยพยายามผลักดันร่างกฎหมายดังต่อไปนี้เพื่อใช้บังคับภายในเขตต่อเนื่องซึ่งได้แก่ ร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย ร่างพระราชบัญญัติศุลกากร ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ในเขตต่อเนื่องเพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิด โดยที่ร่างกฎหมายทั้ง 3 ฉบับนั้นจะมีความเหมาะสมหรือสอดคล้องต่อ

หลักกฎหมายระหว่างประเทศ หรือจะสามารถมีขอบเขตการบังคับใช้ ตลอดจนให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานได้แค่นั้นเพียงใดนั้น สามารถพิจารณาได้ดังนี้

5.2.1.1 ร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่...)

ร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย เป็นร่างพระราชบัญญัติฉบับที่ออกมาเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ.2456 และฉบับแก้ไขต่าง ๆ โดยร่างพระราชบัญญัตินี้ เป็นร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยคณะอนุกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายการปฏิบัติงานศุลกากรในเขตต่อเนื่อง โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญเพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถตรวจสอบและปฏิบัติงานตลอดจนกำหนดมาตรการให้เรือที่เข้ามาในเขตต่อเนื่องดังกล่าวปฏิบัติตามระเบียบวิธีที่กำหนด เพื่อให้การปราบปรามการลักลอบนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงได้ผลอย่างมีประสิทธิภาพในเขตพื้นที่เขตต่อเนื่องของประเทศไทย

สำหรับหลักการของร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทยฉบับนี้มีดังนี้ คือ เพื่อเป็นการขยายอำนาจของเจ้าท่าเพื่อป้องกันการละเมิดกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่ประเทศไทยมีอำนาจดำเนินการในเขตต่อเนื่องได้ และเพื่อกำหนดวิธีปฏิบัติของเรือที่เข้ามาในน่านน้ำไทย

ส่วนเหตุผลของร่างพระราชบัญญัตินี้ คือ “เนื่องจากได้มีประกาศพระบรมราชโองการประกาศเขตต่อเนื่องของราชอาณาจักรไทย สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 เพื่อขยายอำนาจบังคับการตามกฎหมายดังกล่าวไปใช้ในเขตต่อเนื่องด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้” ซึ่งในตัวร่างพระราชบัญญัตินี้ส่วนที่ได้เสนอในร่างดังต่อไปนี้

มาตรา 3 ให้ยกเลิกนิยามคำว่า “น่านน้ำไทย” ในมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ 13) พ.ศ.2525 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“น่านน้ำไทย” หมายความว่า บรรดาน่านน้ำที่อยู่ภายใต้อำนาจอธิปไตยของประเทศไทย และที่อยู่ในเขตต่อเนื่องของประเทศไทย”

ข้อสังเกต จากการแก้ไขคำนิยามของคำว่าน่านน้ำไทย ซึ่งแต่เดิมคำนิยามคำว่าน่านน้ำไทย หมายความว่า บรรดาน่านน้ำที่อยู่ภายใต้อำนาจอธิปไตย ของประเทศไทยเท่านั้น เพราะฉะนั้นจึงไม่ได้หมายความรวมถึงเขตต่อเนื่องของประเทศไทยด้วย เมื่อประเทศไทยได้มี

การประกาศพระบรมราชโองการประกาศเขตต่อเนื่องของประเทศไทยออกไปเป็นระยะ 24 ไมล์ทะเล ซึ่งเป็นเขตที่ประเทศไทยไม่สามารถมีและใช้อำนาจอธิปไตยได้ ทำให้การบังคับใช้กฎหมายอันเกี่ยวกับการเดินเรือในเขตน่านน้ำไทยไม่สามารถครอบคลุมถึงการเดินเรือที่เข้ามาในเขตต่อเนื่องได้ การแก้ไขคำนิยามในร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวทำให้ข้อกำหนดกฎหมายบางข้อครอบคลุมไปถึงในเขตต่อเนื่องที่เรือได้เดินทางมาถึง และต้องตกอยู่ภายใต้ข้อบังคับของกฎหมายดังจะได้กล่าวดังต่อไปนี้

มาตรา 4 ให้ยกเลิกความในมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ 13) พ.ศ.2525 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 17 เรือกำปั่นลำใดเมื่อเข้ามาในน่านน้ำไทยนายเรือต้องปฏิบัติดังนี้

- (1) แจ้งต่อเจ้าท่าตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่เจ้าท่าประกาศกำหนด
- (2) ชักธงสำหรับเรือขึ้นไว้ให้ปรากฏในเวลากลางวัน จนกว่าเจ้าท่าจะมาขึ้นบนเรือ
- (3) ติดตั้งและเปิดใช้โคมไฟตั้งแต่เวลาพระอาทิตย์ตกถึงเวลาพระอาทิตย์ขึ้น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่เจ้าท่าประกาศกำหนด”

ข้อสังเกต จากการแก้ไขข้อความเดิมตามมาตรา 17 ซึ่งกำหนดว่า “เรือกำปั่นลำใดเมื่อเข้ามาในน่านน้ำไทย นายเรือต้องชักธงสำหรับเรือขึ้นไว้ให้ปรากฏในเวลากลางวัน จนกว่าเจ้าท่าขึ้นบนเรือ” การแก้ไขเพิ่มเติมตามความในมาตรา 17 นี้ เป็นผลมาจากการแก้ไขคำจำกัดความในมาตรา 3 ของคำว่าในเขตน่านน้ำไทย ให้มีความหมายถึงให้เขตต่อเนื่องเป็นเขตน่านน้ำไทยด้วย ความตามมาตรา 17 เดิมจึงต้องมีการแก้ไขให้สอดคล้องและเหมาะสมต่อการขยายเขตน่านน้ำไทยออกไป ซึ่งแต่เดิมกฎหมายเพียงแต่กำหนดหน้าที่ของนายเรือให้มีหน้าที่ต้องชักธงสำหรับเรือไว้ให้ปรากฏในเวลากลางวัน จนกว่าเจ้าท่าจะมาขึ้นบนเรือเท่านั้น ซึ่งนายเรือมีหน้าที่จะต้องปฏิบัติตามความในมาตรา 17 ต่อเมื่อเรือได้เดินทางเข้ามาอยู่ภายในทะเลอาณาเขตแล้วเท่านั้น แต่ในการเสนอร่างแก้ไขดังกล่าวเป็นการกำหนดภาระหน้าที่ให้แก่นายเรือต้องปฏิบัติตามกฎหมายเพิ่มเติมมากขึ้นจากเดิมเมื่อเดินทางเข้ามาถึงในเขตต่อเนื่องของประเทศไทย ซึ่งหน้าที่ของนายเรือตามมาตรา 17 ในร่างพระราชบัญญัติกำหนดให้เรือกำปั่นที่เข้ามาในเขตต่อเนื่องต้องชักธงสำหรับเรือในเวลากลางวัน และกำหนดหน้าที่นายเรือให้แจ้งเจ้าท่าตามหลักเกณฑ์

และวิธีการที่ประกาศกำหนด ซึ่งเจ้าท่าอาจจะกำหนดได้ทั้งวิธีการแจ้งและเรือที่จะแจ้งไว้ อีกทั้งยังกำหนดให้เรือดังกล่าวต้องติดตั้งและเปิดคอมพิวเตอร์ในเวลากลางคืน เพื่อความสะดวกในการตรวจสอบไม่ว่าจะเป็นจากกรมเจ้าท่าเอง หรือกรมศุลกากรก็ตาม

เมื่อพิจารณาหลักกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยเขตต่อเนื่องแล้ว การกำหนดกฎหมายในลักษณะดังกล่าวถือได้ว่าเป็นการกำหนดกฎหมายในลักษณะการวางกฎเกณฑ์ในลักษณะการป้องกันต่อการกระทำความผิด โดยเป็นการกำหนดภาระหน้าที่ต่อนายเรือให้มีหน้าที่แจ้งหน่วยงาน หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐชายฝั่งถึงการเดินทางเข้ามาสู่ภายในเขตต่อเนื่องของรัฐชายฝั่ง โดยวัตถุประสงค์ของมาตรานี้เพื่อเป็นการป้องกันมิให้เกิดการกระทำความผิด โดยกำหนดหน้าที่ที่นายเรือเกี่ยวกับการแจ้งให้กรมเจ้าท่าทราบถึงการเข้ามาในเขตต่อเนื่อง อีกทั้งยังก่อให้เกิดความสะดวกแก่การเข้าตรวจสอบของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต่อไป ไม่ว่าจะเป็นกรมเจ้าท่า หรือกรมศุลกากรก็ตาม ซึ่งในความคิดเห็นของผู้เขียนเห็นว่าข้อกำหนดตามมาตรา 17 นี้ มีความสอดคล้องกับข้อบทในเรื่องเขตต่อเนื่อง เนื่องจากมาตรา 17 เป็นมาตรการทางกฎหมายที่กำหนดให้นายเรือต้องแจ้งถึงการเข้ามาในเขตต่อเนื่อง ซึ่งการแจ้งการเข้ามดังกล่าวเป็นการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันของรัฐในการให้เข้าถึงเพื่อทำการตรวจสอบในเบื้องต้นได้ ซึ่งผู้เขียนเห็นว่าการกำหนดภาระหน้าที่แก่นายเรือเช่นนี้มีได้เป็นการก่อให้เกิดการกระทบกระเทือนต่อเสรีภาพในการเดินเรือในเขตต่อเนื่องของเรือต่างชาติไม่ เนื่องจากข้อกำหนดกฎหมายดังกล่าวประสงค์ให้นายเรือแจ้งถึงการมาถึงตลอดจนการชักธงหรือติดตั้งคอมพิวเตอร์ตามที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น แต่มิได้กำหนดให้เรือต้องอยู่ภายใต้การควบคุมของเจ้าหน้าที่ของรัฐในลักษณะอื่นแต่อย่างใด

อย่างไรก็ตามในการกำหนดหน้าที่ของนายเรือให้แจ้งถึงการเข้ามาอยู่ในเขตต่อเนื่องเช่นนี้นี้อย่อมมีประโยชน์ต่อการป้องกันต่อการลักลอบค่าน้ำมันเถื่อนในเขตทางทะเลของประเทศไทย กล่าวคือเมื่อเรือเข้ามาอยู่ในเขตต่อเนื่องของประเทศไทยแล้วก็มีหน้าที่ต้องแจ้งต่อกรมเจ้าท่าตามที่เจ้าท่ากำหนด ซึ่งกรมเจ้าท่าอาจจะกำหนดให้แจ้งถึงรายละเอียดต่าง ๆ ของเรือ อาทิเช่น เรือเข้ามาเมื่อไหร่ จำนวนสินค้าในเรือ ระยะเวลา จำนวนคนบนเรือ ซึ่งรายละเอียดต่าง ๆ เหล่านี้ทำให้ง่ายต่อการตรวจสอบเรือที่เข้ามาในเขตต่อเนื่อง หากเป็นเรือที่ลักลอบค่าน้ำมันเถื่อนก็จะไม่แจ้งหรือแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่กรมเจ้าท่า แต่การกำหนดกฎหมายเช่นนี้สามารถทำให้พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าตรวจสอบ ถ้าหากพบการกระทำความผิดก็อาจดำเนินการตามกฎหมายต่อไปได้

อนึ่งในการเสนอร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ.2456 โดยการแก้ไขคำนิยามคำว่า “น่านน้ำไทย” ก็เพื่อเป็นการขยายอำนาจบังคับการของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวกับการเดินเรือในน่านน้ำไทยเฉพาะบางเรื่องให้ออกไปใช้บังคับเหนือเขตต่อเนื่องของประเทศไทย ซึ่งมีเพียงบางมาตราเท่านั้นที่กำหนดถึงการบังคับใช้ในเขตน่านน้ำไทย จึงไม่น่าจะเป็นการสร้างปัญหาให้กับเรือต่างชาติ จนถึงขนาดเป็นการกำหนดกฎหมายในลักษณะขัดต่อเสรีภาพในการเดินเรือที่เข้ามาในเขตต่อเนื่อง หรือเป็นการสร้างภาระให้แก่เรือที่เข้ามาในเขตต่อเนื่องจนเกินไป ในการแก้ไขเพิ่มเติมคำนิยามของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีผลต่อพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทยบางมาตราเท่านั้น ที่เกี่ยวกับเขตต่อเนื่องดังมาตราดังต่อไปนี้

ว่าด้วยการล่องลำแม่น้ำ

มาตรา 117 การห้ามปลูกสร้างอาคารล่องลำไปในน้ำได้น้ำ เหนือน้ำ หรือ ทะเลภายในน่านน้ำไทย

มาตรา 118 โทษของการฝ่าฝืนตามมาตรา 117 โดยปรับเป็นเงินไม่เกินสองพันบาท ว่าด้วยการทิ้งอับเฉาลงในลำแม่น้ำ เขตท่า หรือในทะเลทอดสมอจอดเรือ

มาตรา 119 การห้ามการทิ้งเท หินกรวดทราย...สิ่งปฏิกูลใด ๆ รวมทั้งน้ำมันลงในแม่น้ำ ลำคลอง...หรือทะเลภายในน่านน้ำไทยสกปรกเป็นพิษต่อสิ่งมีชีวิต ผู้ใดฝ่าฝืนระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา 120 กำหนดหน้าที่เจ้าท่ามีหน้าที่ขุดลอกร่องน้ำ ทางเดินเรือในแม่น้ำ ลำคลอง และทะเลภายในน่านน้ำไทย ผู้ใดฝ่าฝืนระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

ว่าด้วยเรือที่เป็นอันตรายลง ฯลฯ

มาตรา 121 กำหนดหน้าที่ของเจ้าของหรือตัวแทนเจ้าของ ทำเครื่องหมายแสดงสำหรับเป็นที่สังเกตในการเดินเรือ เมื่อมีเรือไทย เรือต่างประเทศ หรือสิ่งอื่นใดจมลงหรืออยู่ในสภาพที่อาจเป็นอันตรายแก่การเดินเรือในน่านน้ำไทย

ว่าด้วยคำเตือนสำหรับนายเรือกำปั่น

มาตรา 133 กำหนดห้ามมิให้เอาศพเข้ามาในน่านน้ำสยามจากเมืองท่าต่างประเทศ นอกจากที่มีหีบศพ และมีหนังสือใบพยานกำกับศพมาด้วย

ข้อบังคับว่าด้วยน้ำมันปิโตรเลียมอย่างบรรทุกในถังระวาง

มาตรา 198 กำหนดหน้าที่ให้เรือต้องชักธง สีแดงขึ้นไว้ที่ปลายเสาหน้า และที่ปลายเสากลางให้ชักธงหมายอักษร R.K.O. เมื่อเรือกำปั่นถึงทุกลำที่บรรทุกน้ำมันปิโตรเลียมอย่างบรรทุกในถังระวางเมื่อเข้ามาในน่านน้ำสยาม

มาตรา 208 โทษตามมาตรา 198 สำหรับผู้ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามปรับเป็นเงินไม่เกินกว่าห้าร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินกว่าหกเดือน

ว่าด้วยค่าธรรมเนียมประภาคาร

มาตรา 212 กำหนดให้เรือเดินทะเลที่เข้ามาในน่านน้ำสยาม ต้องเสียค่าธรรมเนียมประภาคาร

มาตรา 216 กำหนดความผิดสำหรับนายเรือที่พยายามไปจากน่านน้ำสยามโดยไม่เสียค่าธรรมเนียมประภาคาร ต้องระวางโทษปรับเป็นเงินไม่เกินกว่าสามร้อยบาท

ข้อบังคับสำหรับการป้องกันโรคภัยอันตราย

มาตรา 220 กำหนดหน้าที่นายเรือให้ต้องชักธงสำหรับบอกว่ามีโรคร้ายขึ้นไว้เมื่อเรือกำปั่นลำใดเข้ามาถึงน่านน้ำสยามมีคนเป็นไข้กาฬโรค ไข้หวาดกโรค ไข้ทรพิษ ไข้จับหรือโรคร้ายอย่างอื่นที่ติดกันได้

มาตรา 242 เจ้าพนักงานแพทย์มีอำนาจที่จะขึ้นไปบนเรือใด ๆ ที่เข้ามาในน่านน้ำสยามและตรวจคนในเรือนั้นได้ทุกคน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางสรุปพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย

หมวดและมาตรา	หลักการทางกฎหมายและอำนาจที่ใช้ภายในเขตต่อเนื่องตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยทะเล	ความสอดคล้องกับหลักกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยทะเล	แนวทางปฏิบัติของรัฐในกลุ่มที่	ผลประโยชน์ที่มิอาจออกกฎหมายเพื่อใช้บังคับในเขตต่อเนื่องที่มีต่อปัญหาการล้นล้นน้ำมันเดือน	ข้อสังเกต
มาตรา 3 เรื่อง แกะไซ่น้ำที่ไทยให้หมายความรวมถึงเขตต่อเนื่องของประเทศไทย	-	สอดคล้อง	-	การขยายน่านน้ำไทยให้มีความหมายรวมถึงเขตต่อเนื่องจะช่วยให้รัฐชายฝั่งใช้การป้องกันได้ในเขตต่อเนื่องซึ่งรวมถึงกฎหมายบางมาตราของพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทยขยายการบังคับออกไปในเขตต่อเนื่อง ได้แก่ มาตรา 177, 118, 119, 120, 121, 133, 198, 208, 212, 216, 220, 242 ฯ	การแกะไซ่น้ำที่ไทยให้มีความหมายรวมถึงเขตต่อเนื่องที่เดินทางเข้ามาในเขตต่อเนื่องบางมาตราเท่านั้น ซึ่งไม่ถึงการเดินเรือทางเสรีภาพในการเดินเรือตลอดจนสร้างภาระให้กับเรือต่างชาติจนเกินไป
มาตรา 17 เรื่อง กำหนดหน้าที่นายเรือในการปฏิบัติตามเมื่อเข้ามาอยู่ในเขตต่อเนื่อง ได้แก่	มาตรการในการวางกฎเกณฑ์ ข้อบังคับในลักษณะการป้องกันต่อการกระทำคามผิด	สอดคล้อง	3	เมื่อเรือเข้ามาอยู่ในเขตต่อเนื่องมีหน้าที่ต้องแจ้งถึงการมาถึงของเรือดังกล่าว ทำให้พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถเข้าถึงเพื่อทำการตรวจสอบและใช้การป้องกันอื่นทั้ง	-

ตารางสรุปร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ต่อ)

หมวดและมาตรา	หลักการทางกฎหมายและอำนาจที่ใช้ภายในเขตต่อเนื่องตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยทะเล	ความสอดคล้องกับหลักกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยทะเล	แนวทางปฏิบัติของรัฐในกลุ่มที่	ผลประโยชน์ที่มีจากออกกฎหมายเพื่อใช้บังคับในเขตต่อเนื่องที่มีต่อปัญหาการลักลอบค้ำน้ำมันเดือน	ข้อสังเกต
(1) แจ้งเจ้าท่าถึงการมา (2) ชักธงในเวลากลางวัน (3) ติดตั้งโคมไฟในเวลา กลางคืน				ยังจับศาลความเคลื่อนไหวของเรือดังกล่าวด้วย ถ้าหากเป็นเรือที่อยู่ในบัญชีรายชื่อว่าค้ำน้ำมันเดือน พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถทำการจับศาลดูและเข้าตรวจสอบเรือดังกล่าวได้	

5.2.1.2 ร่างพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่...)

ร่างพระราชบัญญัติศุลกากร เป็นร่างพระราชบัญญัติฉบับที่ออกมาเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.2469 และฉบับแก้ไขต่าง ๆ โดยร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดย คณะอนุกรรมการพิจารณาว่ากฎหมายการปฏิบัติงานศุลกากรในเขตต่อเนื่อง โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือเพื่อให้เจ้าหน้าที่ศุลกากรสามารถปฏิบัติงานในการป้องกันและปราบปรามการลักลอบนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงได้อย่างมีประสิทธิภาพในเขตต่อเนื่องของประเทศไทยอีกทั้งเพื่อเป็นการขยายอำนาจการปฏิบัติการบางประการของพนักงานเจ้าหน้าที่ไปใช้บังคับในเขตต่อเนื่องด้วย

สำหรับหลักการของร่างพระราชบัญญัติศุลกากรฉบับนี้มีดังนี้ คือ เพื่อเป็นการกำหนดการสอบสวนความผิดตามกฎหมายศุลกากรที่เกิดขึ้นในทะเลอาณาเขต และกำหนดระเบียบวิธีการและอำนาจทางศุลกากรในเขตต่อเนื่อง เพื่อป้องกันการละเมิดกฎหมายว่าด้วยศุลกากร และลงโทษการละเมิดกฎหมายว่าด้วยศุลกากรและระเบียบวิธีการดังกล่าว

ส่วนเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรกำหนดการสอบสวนความผิดตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรที่เกิดในทะเลอาณาเขต และเนื่องจากได้มีประกาศพระบรมราชโองการกำหนดเขตต่อเนื่องของราชอาณาจักรไทย สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร พระพุทธศักราช 2496 เพื่อกำหนดการใช้อำนาจทางศุลกากรในเขตต่อเนื่องให้ชัดเจนด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้” ซึ่งในตัวร่างพระราชบัญญัตินี้มีส่วนที่ได้เสนอในร่างดังต่อไปนี้

มาตรา 37 ทวิ เรือทุกลำที่เข้ามาในเขตต่อเนื่องต้องตอบคำถามใด ๆ ของพนักงานศุลกากรเกี่ยวกับเรือคนประจำเรือ คนโดยสาร การเดินทาง ลักษณะของสินค้าในเรือ และสิ่งที้นำมาในเรือตามที่พนักงานศุลกากรสั่ง และต้องปฏิบัติตามคำสั่งอันควรของพนักงานศุลกากร ถ้านายเรือไม่ตอบคำถามหรือไม่ปฏิบัติตามมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

ข้อสังเกต มาตรา 37 ทวิ เป็นการร่างกฎหมายที่มีวัตถุประสงค์ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ศุลกากรสามารถดำเนินการเข้าตรวจสอบในเบื้องต้น โดยเป็นการกำหนดหน้าที่ให้กับนายเรือที่ควบคุมเรือสำเภาใด ๆ ก็ตามที่เข้ามาภายในเขตต่อเนื่อง ต้องตอบคำถามใด ๆ ของพนักงานศุลกากรที่เกี่ยวกับเรือและสิ่งที้นำมาในเรือ อีกทั้งยังกำหนดโทษปรับแก่นายเรือที่ไม่ตอบคำถาม หรือปฏิบัติตามคำสั่งอันควรของพนักงานศุลกากร

เมื่อพิจารณาถึงหลักกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยทะเลในเรื่องเขตต่อเนื่อง การกำหนดบทบัญญัติตามความในมาตรา 37 ทวิ มีลักษณะเป็นการวางกฎเกณฑ์และข้อบังคับใน ลักษณะการป้องกันต่อการกระทำความผิด และมาตรการในการบังคับใช้สิทธิในการป้องกันต่อ การกระทำความผิดที่มีการกำหนดหน้าที่นายเรือให้ตอบคำถามและให้อำนาจที่เกี่ยวกับการสอบ ถามของพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยการกำหนดกฎหมายเช่นนี้น่าจะก่อให้เกิดประโยชน์และความ สะดวกในการปฏิบัติงาน โดยการกำหนดให้เป็นหน้าที่ของนายเรือที่ต้องตอบคำถามตามที่ พนักงานศุลกากรสั่ง อีกทั้งในกรณีที่มีการฝ่าฝืนมาตรการในการวางกฎเกณฑ์ในลักษณะการ ป้องกันต่อการกระทำความผิดดังกล่าว โดยการที่นายเรือไม่ยอมปฏิบัติตามคำสั่งอันควรของ พนักงานศุลกากร หรือไม่ยอมตอบคำถามหรือไม่ปฏิบัติตาม กฎหมายก็ยังกำหนดโทษของการ ฝ่าฝืนมาตรการป้องกันทั้งสอง โดยใช้การลงโทษต่อการฝ่าฝืนมาตรการบังคับใช้สิทธิในการ ป้องกันโดยมีโทษปรับไม่เกิน 10,000 บาท ซึ่งการลงโทษตามความผิดที่ได้มีการฝ่าฝืนนี้ ถือได้ ว่ามีความเหมาะสมพอควรแก่กรณีแห่งความผิดและไม่รุนแรงเกินไป ในความคิดของผู้เขียนเห็น ว่าข้อความในมาตรา 37 มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับหลักกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วย ทะเลในเรื่องเขตต่อเนื่อง ที่เป็นการบัญญัติกฎหมายเพื่อใช้บังคับภายในเขตต่อเนื่องในลักษณะ การวางกฎเกณฑ์ข้อบังคับในลักษณะการป้องกัน และเป็นมาตรการบังคับใช้สิทธิในการป้องกันที่ เกี่ยวกับการสอบถาม ตลอดจนกำหนดบทลงโทษต่อการฝ่าฝืนมาตรการป้องกันของรัฐดังกล่าว ด้วย ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำได้ตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยทะเล

สำหรับประโยชน์ของมาตรา 37 ทวิที่เห็นได้ก็คือกฎหมายกำหนดอำนาจของ พนักงานศุลกากรให้อำนาจในการเข้าถึงเพื่อใช้การป้องกันต่อการกระทำความผิดในเบื้องต้น ให้ สามารถดำเนินการสอบถามเรื่อง ๆ ใดก็ตามที่เกี่ยวกับเรือดังกล่าว ซึ่งสามารถทำให้การปฏิบัติ งานของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการป้องกันต่อการลักลอบค่าน้ำมันเถื่อนที่เกิดในเขตต่อเนื่อง สามารถทำการป้องกันได้ผลดีและมีประสิทธิภาพ กล่าวคือทำให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบถึงความ เป็นมาของเรือตลอดจนสินค้าลักษณะเรือ หากเป็นเรือที่อยู่ในบัญชีรายชื่อ หรือมีพฤติกรรมที่เคย กระทำความผิด หรือมีเหตุอันควรสงสัยใด ๆ พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถติดตามและตรวจสอบ ติดตามเรือดังกล่าวได้ตลอดช่วงเวลาที่อยู่ภายในเขตน่านน้ำไทย ซึ่งการติดตามดูพฤติกรรมเช่น วนั้นทำให้ผู้กระทำความผิดไม่กล้ากระทำความผิดเนื่องจากทราบว่าอยู่ภายใต้การติดตามและจับ ตาดูความเคลื่อนไหวของตนอยู่ ให้การป้องกันสามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรา 37 ตรี ห้ามมิให้เรือที่อยู่ในเขตต่อเนื่องหยุดลอยสำหรับจอดเรือโดยไม่มีเหตุอันสมควรหรือไม่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ ถ้านายเรือผู้ฝ่าฝืนมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

ข้อสังเกต ความตามในมาตรา 37 ตรี เป็นการร่างกฎหมายในลักษณะการห้ามจอดลอยสำหรับหยุดเรือ จอดเรือ โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือไม่ได้รับอนุญาตอีกทั้งยังกำหนดโทษของการฝ่าฝืนดังกล่าวโดยปรับแก่นายเรือผู้ฝ่าฝืนดังกล่าว

เมื่อพิจารณาถึงหลักกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยทะเลในเรื่องเขตต่อเนื่อง การกำหนดบทบัญญัติตามความในมาตรา 37 ตรี ถือได้ว่ามีความเหมาะสมและสอดคล้องกับหลักกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยเขตต่อเนื่อง และยังเป็นข้อบทกฎหมายที่มาจากพื้นฐานทางทฤษฎีกฎหมายของการใช้อำนาจอรัฐในเขตต่อเนื่องที่เป็นการป้องกันต่อการกระทำความผิด เนื่องจากการบัญญัติกฎหมายในลักษณะการห้ามการจอดเรือหรือหยุดลอยลำ โดยไม่มีเหตุอันสมควร เป็นการบัญญัติกฎหมายในลักษณะการใช้มาตรการวางกฎเกณฑ์และข้อบังคับในลักษณะการป้องกันต่อการกระทำความผิด โดยที่การบัญญัติกฎหมายห้ามจอดลอยลำโดยไม่มีเหตุอันสมควรดังกล่าวก็เป็นการบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับความผิดทางกฎหมายที่มีใช้ทั่วไปหลาย ๆ ประเทศ และสอดคล้องกับการพัฒนาของเขตต่อเนื่องในอดีต สำหรับการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามมาตรการในการวางกฎเกณฑ์ในลักษณะการป้องกันดังกล่าว ผู้ฝ่าฝืนก็จะได้รับการลงโทษโดยการปรับ ไม่เกิน 10,000 บาท ซึ่งถือว่าเป็นบทลงโทษต่อการฝ่าฝืนมาตรการในการวางกฎเกณฑ์ในลักษณะการป้องกันที่เหมาะสมต่อกรณีปัญหาและไม่รุนแรงจนเกินไป ซึ่งในความคิดเห็นของผู้เขียนเห็นว่าสามารถทำได้และสอดคล้องกับหลักกฎหมายเรื่องเขตต่อเนื่องและการพัฒนาที่ผ่านมาของการก่อเกิดเขตต่อเนื่อง

สำหรับปัญหาจากความในมาตรา 37 ตรี อาจเกิดปัญหาได้ในบางกรณีเกี่ยวกับปัญหาการใช้เสรีภาพในการเดินเรือในเขตต่อเนื่องจะได้รับผลกระทบหรือไม่ และการห้ามหยุดเรือหรือลอยลำโดยไม่มีเหตุอันสมควรอาศัยพื้นฐานทางกฎหมายใดอันเกี่ยวกับการตุลาการในเรื่องดังกล่าวนี้ผู้เขียนเห็นว่า ถึงแม้ว่าในเขตต่อเนื่องจะมีเสรีภาพในการเดินเรืออยู่ก็ตาม แต่เสรีภาพดังกล่าวมิใช่เสรีภาพสมบูรณ์ดังเช่นในทะเลหลวง แต่เป็นเสรีภาพภายใต้การบังคับใช้สิทธิของรัฐชายฝั่งกล่าวคือเป็นการใช้เสรีภาพภายใต้การบังคับใช้สิทธิของรัฐชายฝั่งที่เกี่ยวกับการปกป้องคุ้มครองผลประโยชน์บางประการของรัฐชายฝั่งที่มีอยู่ภายในดินแดนและทะเลอาณาเขต ดังนั้นการใช้เสรีภาพในเขตต่อเนื่องของประเทศไทยจึงไม่อาจใช้ได้ดังเช่นในทะเลหลวง การห้าม

จอดลอยลำเรือก็เพื่อการปกป้องผลประโยชน์หรือป้องกันการกระทำความผิดมิให้เกิดขึ้น ซึ่งการจอดลอยลำเรือเท่ากับว่ามีพฤติการณ์ที่สื่อแว่วว่าจะมีการลักลอบกระทำการที่ผิดกฎหมาย การบัญญัติกฎหมายในลักษณะการห้ามจอดหรือหยุดเรือโดยไม่มีเหตุอันสมควรจึงสามารถทำได้ และเป็นสิทธิโดยชอบของรัฐบาลซึ่งไม่กระทบต่อเสรีภาพในการเดินเรือของเรือต่างชาติภายในเขตต่อเนื่องเท่าใดนัก อีกทั้งการบัญญัติกฎหมายในลักษณะการห้ามจอดลอยลำ หยุดเรือ ถึงแม้ว่าจะมิได้อาศัยฐานความผิดมาจากความผิดทางศุลกากร แต่การบัญญัติกฎหมายเช่นนี้ก็อาศัยฐานความผิดที่เกี่ยวกับการป้องกันต่อการกระทำความผิดในทางศุลกากร อีกทั้งพื้นฐานทางทฤษฎีกฎหมายก็ต้องการให้เขตต่อเนื่องเป็นเขตกันชนและตรวจสอบ การห้ามจอด หรือหยุดลอยลำก็เพื่อเป็นการป้องกันมิให้มีความผิดเกิดขึ้นได้ซึ่งเป็นวิธีที่อาจยับยั้งผลเสียหายมิให้เกิดขึ้นภายในดินแดนและทะเลอาณาเขตของรัฐด้วย

อนึ่งในปัญหาจากมาตรา 37 ตรี ผู้เขียนเห็นว่าการบัญญัติกฎหมายในลักษณะดังกล่าวมีความเหมาะสมต่อกรณีปัญหาการลักลอบค้าน้ำมันเถื่อนในเขตทางทะเล เนื่องจากเมื่อบทบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับแล้ว การจอดลอยลำโดยไม่มีเหตุอันควรภายในเขตต่อเนื่องถือว่าเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายในลักษณะการวางกฎเกณฑ์ในลักษณะการป้องกันแล้ว ส่งผลให้พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถดำเนินการเข้าจับกุมและลงโทษตามฐานความผิดได้ ซึ่งบทบัญญัติในมาตรานี้สามารถป้องกันมิให้เรือเข้ามาจอดลอยลำโดยไม่มีเหตุอันสมควร และเท่ากับเป็นการตัดช่องทางมิให้เรือบรรทุกน้ำมันเถื่อนลักลอบเข้ามาจอดลอยลำขายน้ำมันในเขตต่อเนื่องของประเทศไทยได้

มาตรา 37 จัตวา ห้ามมิให้เรือที่อยู่ในเขตต่อเนื่องขนถ่ายสิ่งของใด ๆ โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือไม่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ ถ้านายเรือหรือบุคคลใดฝ่าฝืนมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับเป็นเงินสองเท่าของราคาของหรือปรับเป็นเงินห้าหมื่นบาท แล้วแต่จำนวนใดจะมากกว่า หรือทั้งจำทั้งปรับ

ของใด ๆ อันเนื่องด้วยความผิดตามมาตรา 37 ให้ริบเสียสิ้นโดยไม่พักต้องคำนึงว่าบุคคลผู้ใดจะต้องรับโทษหรือไม่

ข้อสังเกต ความในมาตรา 37 จัตวา เป็นการกำหนดห้ามมิให้เรือที่อยู่ภายในเขตต่อเนื่องกระทำการขนถ่ายสิ่งของใด ๆ โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือไม่ได้รับอนุญาต และกำหนดโทษจำคุก หรือปรับนายเรือหรือบุคคลใด ๆ ที่กระทำการฝ่าฝืนมาตราดังกล่าว อีกทั้งยังกำหนดให้ริบของกลางทั้งหมดโดยไม่ต้องคำนึงถึงว่าบุคคลผู้ใดจะต้องได้รับโทษหรือไม่

หากพิจารณาถึงหลักกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยทะเลในเรื่องเขตต่อเนื่องแล้ว การบัญญัติกฎหมายที่กำหนดห้ามมิให้เรือที่อยู่ในเขตต่อเนื่องขนถ่ายสิ่งของใด ๆ นั้นเป็นการบัญญัติกฎหมายในลักษณะการวางกฎเกณฑ์และข้อบังคับในลักษณะการป้องกันต่อการกระทำความผิด ที่เกี่ยวกับการห้ามขนถ่ายสิ่งของใด ๆ ภายในเขตต่อเนื่อง ซึ่งรัฐชายฝั่งสามารถออกกฎเกณฑ์ในลักษณะนี้ได้และถือได้ว่ามีความเหมาะสมและสอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศ อีกทั้งเมื่อมีผู้ฝ่าฝืนมาตรการในการวางกฎเกณฑ์ในลักษณะการป้องกันดังกล่าวกฎหมายก็กำหนดโทษในลักษณะการจำคุกนายเรือหรือบุคคลใด ๆ ที่ฝ่าฝืน ตลอดจนปรับแก่การฝ่าฝืนมาตรการป้องกันดังกล่าวนี้ ซึ่งในกรณีดังกล่าวการบัญญัติกฎหมายในลักษณะการวางกฎเกณฑ์ในการป้องกัน คือการห้ามการขนถ่ายสิ่งของใด ๆ ภายในเขตต่อเนื่องตลอดจนการกำหนดโทษสำหรับการฝ่าฝืน มาตรการดังกล่าวเป็นการบัญญัติกฎหมายที่เหมาะสมและสอดคล้องต่อพันธกรณีระหว่างประเทศและสามารถทำได้ เนื่องจากเป็นลักษณะการบัญญัติกฎหมายเพื่อป้องกันต่อการกระทำความผิดที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งการบัญญัติกฎหมายในลักษณะการป้องกันที่เกี่ยวกับการห้ามขนถ่ายสิ่งของใด ๆ ภายในเขตต่อเนื่อง เป็นการบัญญัติกฎหมายป้องกันต่อเรือที่กระทำความผิดในเขตต่อเนื่องโดยเฉพาะ โดยไม่จำกัดว่าจะต้องเป็นเรือที่เดินทางเข้าหรือออกมาจากดินแดนและทะเลอาณาเขตของประเทศไทยเท่านั้น จึงตกอยู่ภายใต้บทบัญญัติแห่งมาตรานี้ อีกทั้งการบัญญัติกฎหมายในลักษณะให้รับสิ่งของใด ๆ ที่เป็นความผิดมาตรานี้ ก็เป็นลักษณะของการบังคับใช้สิทธิในการลงโทษต่อการกระทำความผิด ซึ่งเป็นคนละส่วนกับการยึด เนื่องจาก การยึดหากเจ้าของสามารถพิสูจน์ได้ว่ามิได้มีส่วนรู้เห็นในการกระทำความผิดเช่นสินค้าถูกขโมยมาก็คือสามารถขอคืนได้ แต่ในกรณีมาตรา 37 จัตวา ให้รับทั้งสินซึ่งการรับเท่ากับตกเป็นของแผ่นดินแล้ว จึงเท่ากับเป็นการบังคับใช้สิทธิในการลงโทษต่อการกระทำความผิดที่เกิดขึ้นในเขตต่อเนื่องได้ กล่าวคือเป็นความผิดที่เกิดขึ้นโดยการฝ่าฝืนมาตรการในการวางกฎเกณฑ์ในลักษณะการป้องกัน ซึ่งเหมาะสมและสอดคล้องกับหลักกฎหมายในเรื่องเขตต่อเนื่องแล้ว

อย่างไรก็ตามมาตรา 37 จัตวา ก็สามารถใช้ในการป้องกันมิให้เรือที่ลักลอบค้ำน้ำมันเถื่อนสามารถกระทำความผิดได้ นอกจากจะไม่สามารถจอดลอยลำเพื่อหาโอกาสขายน้ำมันเถื่อนได้แล้ว ตามมาตรา 37 ตรียังห้ามการลักลอบขนถ่ายน้ำมันในเขตต่อเนื่อง ซึ่งทำให้เรือน้ำมันเถื่อนไม่กล้าที่จะแอบลักลอบขนถ่ายน้ำมันหรือสิ่งผิดกฎหมายใด ๆ เนื่องจากการลักลอบฝ่าฝืนดังกล่าวมีโทษความผิดสำหรับนายเรือหรือบุคคลใด ๆ โดยเป็นโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับเป็นเงินสองเท่าของราคาของหรือปรับเป็นเงิน 50,000 บาท อีกทั้งยังให้รับของกลางซึ่งเป็นการลงโทษต่อการฝ่าฝืนการลักลอบขนถ่ายสิ่งใด ๆ หรือแม้แต่น้ำมันเถื่อนก็ตาม ซึ่งถือว่าเป็นโทษ

ที่รุนแรงพอควรโดยมีการลงโทษทางร่างกายด้วย แต่ก็เหมาะสมต่อกรณีความผิดเนื่องจากความผิดจากการลักลอบขนถ่ายสิ่งของหรือน้ำมันเถื่อนนั้นเป็นความผิดที่เกิดขึ้นแล้ว และถ้าหากการลักลอบดังกล่าวไม่ถูกจับกุมหรือลงโทษ ผลเสียหายย่อมเกิดขึ้นแก่รัฐและเอกชนโดยรวมอย่างมาก การลงโทษจึงต้องมีมาตรการที่รุนแรงพอสมควรเกี่ยวกับทางร่างกายคือการจำคุกตลอดจนปรับและริบสิ่งของใด ๆ อันเป็นความผิดตามมาตรา 37 จัดว่าด้วย ซึ่งถือว่าเหมาะสมและมีประโยชน์ในการป้องกันมิให้มีการกระทำความผิดที่อาจจะเกิดขึ้นได้

มาตรา 37 เบญจ ให้นำความในมาตรา 15 มาตรา 15 ทวิ มาตรา 18 มาตรา 20 มาตรา 23 มาตรา 24 มาตรา 25 มาตรา 26 มาตรา 29 มาตรา 30 และมาตรา 39 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช 2469 มาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 9) พ.ศ. 2482 และมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2497 มาใช้บังคับในเขตต่อเนื่องโดยอนุโลม

ข้อสังเกต ในส่วนนี้เป็นบทบัญญัติที่มีและใช้บังคับอยู่ภายในขอบเขตของดินแดนและทะเลอาณาเขตของประเทศไทย แต่การเพิ่มความตามมาตรา 37 เบญจนี้ได้กำหนดให้เอามาตราต่าง ๆ ที่ใช้บังคับอยู่แล้วภายในอาณาเขตของประเทศไทย ให้ขยายการบังคับใช้ได้ถึงภายในเขตต่อเนื่องด้วย การนำความต่าง ๆ ในมาตราต่าง ๆ เหล่านี้มาใช้บังคับนั้น ผู้เขียนได้เคยวิเคราะห์ไปแล้วถึงบทบัญญัติต่าง ๆ ที่มีขอบเขตการบังคับใช้เฉพาะภายในอาณาเขตของประเทศไทย แต่เมื่อนำมาใช้บังคับโดยอนุโลมในเขตต่อเนื่องนั้น จะมีความเหมาะสมหรือไม่มีความสอดคล้องกับหลักกฎหมายระหว่างประเทศแคโทนเพียงใดนั้น สามารถพิจารณาได้ดังนี้

มาตรา 15 พนักงานศุลกากรอาจขึ้นไปบนเรือลำใด ๆ ก็ได้ภายในพระราชอาณาเขต และอาจอยู่ในเรือนั้นได้ตลอดเวลาที่ทำการบรรทุกสินค้าลงจากเรือขึ้น ฤกว่าเรือนั้นออกไปไม่ว่าในส่วนใด ๆ ของเรือและไม่ว่าในเวลาใด ๆ ให้พนักงานศุลกากรเข้าถึงและตรวจค้นได้ และอาจตรวจสอบสมุดหนังสือฉบับที่กเรือราว ฤาเอกสารไม่ว่าอย่างใด ๆ ที่เกี่ยวกับสินค้าในเรือได้ อาจสั่งให้เปิดห้องส่วนใด ๆ ของเรือ ฤาให้เปิดหีบห่อภาที่บรรจุของอย่างใด ๆ ได้ ฤาถ้าจำเป็นจะให้หักเปิดสิ่งนั้น ๆ ก็ได้อาจประจำเครื่องหมาย ฤาประทับตรา ฤาลิ้นกัญแจ ฤาผูกมัดของใด ๆ ที่อยู่ในเรือ ฤาที่ใด ฤาหีบห่อใด ๆ ก็ได้ และถ้าเครื่องหมายดวงตราผูกมัด ฤาเครื่องหมายผูกมัดนั้นได้มีผู้ถอนไป ฤาเปิดออก ฤาหักต่อ ฤาเปลี่ยนแปลงไปโดยจงใจไซ้ ท่านว่านายเรือมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

ข้อสังเกต มาตรา 15 เป็นการให้อำนาจพนักงานศุลกากรในการขึ้นไปบนเรือเพื่อตรวจค้นสิ่งต่าง ๆ บนเรือ ซึ่งการนำบทบัญญัตินี้มาใช้ในเขตต่อเนื่อง สามารถใช้บังคับได้ เนื่องจากหากพิจารณาตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยทะเลแล้วกฎหมายในเรื่องดังกล่าวมีลักษณะเป็นบทกฎหมายในลักษณะมาตรการในการบังคับใช้สิทธิในการป้องกันโดยวิธีการเข้าตรวจค้นตรวจสอบ เอกสาร หนังสือ หรือสินค้าทั้งหลายบนเรือ อีกทั้งทำเครื่องหมาย ผูกมัดสิ่งของท่าตรวจตรา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการป้องกันการกระทำความผิดมิให้เกิดขึ้น ซึ่งเป็นอำนาจของรัฐชายฝั่งที่จะบัญญัติกฎหมายในลักษณะการป้องกัน และการบังคับใช้สิทธิในการป้องกันในการมาบังคับใช้ได้ภายในเขตต่อเนื่อง อีกทั้งบทบัญญัติตามความในมาตรา 15 นี้ยังกำหนดบทลงโทษสำหรับนายเรือที่ถือได้ว่ากระทำการฝ่าฝืนมาตรการบังคับใช้สิทธิในการป้องกัน คือเป็นโทษปรับเป็นเงินไม่เกิน 10,000 บาท ซึ่งเป็นโทษที่เหมาะสมและไม่รุนแรงจนเกินไปสำหรับการฝ่าฝืนมาตรการในการบังคับใช้สิทธิในการป้องกันต่อการกระทำความผิด ซึ่งในการนำบทบัญญัติในมาตรา 15 มาใช้บังคับนี้ ทำให้พนักงานมีอำนาจเข้าตรวจค้นตรวจสอบ เอกสาร เรือ หรือสินค้า ตลอดจนทำเครื่องหมายต่าง ๆ ได้ถึงภายในเขตต่อเนื่อง ทำให้การดำเนินการป้องกันการกระทำความผิดสามารถใช้ได้ถึงภายในเขตต่อเนื่อง และสามารถสกัดกั้นการกระทำความผิดให้เกิดขึ้นได้ยากลำบากยิ่งขึ้น

มาตรา 15 ทวิ ผู้ใดขึ้นไปบนเรือเดินต่างประเทศขณะที่อยู่ในราชอาณาจักรโดยมิได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่นายเรือ ลูกเรือ ผู้โดยสาร และผู้มีหน้าที่ต้องปฏิบัติบนเรือนั้น

ข้อสังเกต มาตรา 15 ทวิ เป็นการบัญญัติกฎหมายในลักษณะการห้ามมิให้ผู้ใดขึ้นไปบนเรือเดินทางต่างประเทศ ยกเว้นนายเรือ ผู้โดยสาร หรือผู้ปฏิบัติหน้าที่บนเรือนั้น ซึ่งในการนำกฎหมายมาตรา 15 ทวิมาใช้บังคับภายในเขตต่อเนื่อง มีความเหมาะสมและใช้บังคับได้ เนื่องจากหากพิจารณาตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยทะเลแล้วข้อความตามมาตรา 15 ทวิ มีลักษณะเป็นการใช้มาตรการวางกฎเกณฑ์และข้อบังคับในลักษณะการป้องกันต่อการกระทำความผิด โดยวิธีการห้ามบุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องขึ้นไปบนเรือเรือเดินทางต่างประเทศ อีกทั้งยังมีบทลงโทษต่อการฝ่าฝืนมาตรการในการวางกฎเกณฑ์และข้อบังคับในลักษณะการป้องกัน โดยมีโทษปรับไม่เกิน 5,000 บาท ซึ่งเป็นโทษที่เหมาะสมแล้วต่อความผิดในการฝ่าฝืนมาตรการป้องกันดังกล่าว

อนึ่งในการนำบทบัญญัติในลักษณะการป้องกัน โดยการห้ามมิให้ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้อง ขึ้นไปบนเรือเดินทางต่างประเทศ ไม่ว่าจะอยู่ในดินแดน ทะเลอาณาเขต เขตต่อเนื่อง มาใช้บังคับ นี้ ย่อมส่งผลดีต่อการป้องกันต่อการกระทำความผิด เนื่องจากเป็นการสกัดกั้นมิให้ผู้ที่มีเจตนาจะกระทำความผิดสามารถกระทำความผิดได้ เพราะเพียงแต่การขึ้นไปบนเรือก็ยังคงเป็นความผิดตามกฎหมายแล้ว ดังนั้นการนำความในมาตรา 15 ทวิมาใช้ ก็สามารถที่จะทำการป้องกันได้ในระดับหนึ่งอย่างน้อยที่สุดก็เป็นการสกัดกั้นผู้กระทำความผิด มิให้กล้าฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ในมาตราดังกล่าว

มาตรา 18 พนักงานศุลกากรอาจตรวจค้นบุคคลใด ๆ ในเรือกำปั่นลำใด ๆ ในเขตท่า ฤาบุคคลที่ขึ้นจากเรือกำปั่นใด ๆ ก็ได้ แต่จะต้องมีเหตุอันพนักงานนั้นควรสงสัยว่าบุคคลนั้น ๆ มีอาพาไปกับตนซึ่งของอันยังมีได้เสียค่าภาษี ฤาของต้องจำกัด ฤาของต้องจำกัด ฤาของต้องห้าม จึงให้ตรวจค้นได้ อนึ่ง ก่อนที่จะตรวจค้นบุคคลผู้ใดผู้นั้นอาจร้องขอให้นำตนอย่างรวดเร็วตามควรแก่เหตุไปยังพนักงานศุลกากรผู้ใหญ่มีตำแหน่งไม่ต่ำกว่าสารวัตรธานายด่านฤาไปยังอำเภอที่ใกล้ที่สุด ฤาผู้บังคับการสถานีตำรวจ ฤาถ้าเป็นผู้อยู่ได้อำนาจศาลกงสุลต่างประเทศให้นำไปยังกงสุลของตน ส่วนพนักงานที่มีผู้นำบุคคลเช่นนี้มาส่งนั้นจะต้องวินิจฉัยว่ามีเหตุอันควรสงสัยเพียงพอดฤาไม่ และจะควรให้ตรวจค้นหรือไม่ถ้าบุคคลนั้นเป็นหญิงก็ให้ใช้หญิงเป็นผู้ตรวจค้น

ถ้าพนักงานผู้ใดตรวจค้นบุคคลใดโดยไม่มีเหตุอันสมควร ท่านว่าพนักงานผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

ข้อสังเกต มาตรา 18 เป็นการให้อำนาจแก่พนักงานศุลกากรในการตรวจค้นบุคคลใด ๆ ที่อยู่เฉพาะภายในเรือในเขตท่าเท่านั้น แต่ให้นำบทบัญญัติในมาตรา 18 มาใช้บังคับด้วยในเขตต่อเนื่อง เนื่องจากหากพิจารณาตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยทะเลแล้ว กฎหมายในมาตรา 18 นี้ มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศที่จะใช้บังคับได้ภายในเขตต่อเนื่อง กล่าวคือมาตรา 18 มีลักษณะเป็นมาตรการในการบังคับใช้สิทธิในการป้องกัน โดยการให้อำนาจพนักงานศุลกากรในการตรวจค้นบุคคลบนเรือที่อยู่ในเขตต่อเนื่องด้วย สำหรับผู้ที่ฝ่าฝืนมาตรา 18 นี้ในการไม่ยอมให้มีการตรวจค้นตัว ผู้ที่ฝ่าฝืนดังกล่าวย่อมต้องได้รับบทลงโทษตามมาตรา 119 ที่กำหนดให้ได้รับโทษปรับไม่เกิน 5,000 บาท ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับทั่วไปเกี่ยวกับโทษตามความผิดที่ไม่ได้ระบุไว้ ในการนำโทษปรับสำหรับลงโทษผู้ฝ่าฝืนเช่นว่านี้เป็นโทษที่มีความเหมาะสมและไม่รุนแรงจนเกินไปสำหรับการฝ่าฝืนมาตรการในการบังคับใช้สิทธิในการป้องกัน การใช้มาตรการในการบังคับใช้สิทธิในการป้องกันดังกล่าวโดย

การตรวจค้น บุคคลใด ๆ ที่อยู่เรือที่อยู่ในเขตต่อเนื่องนี้ ทำให้การป้องกันต่อการกระทำความผิดสามารถทำได้ผลอย่างดีและมีประสิทธิภาพ

อนึ่งในการนำความในมาตรา 18 นี้มาบังคับใช้ไม่มาจะเป็นการใช้หรือให้อำนาจแก่พนักงานศุลกากรมากจนเกินไปเนื่องจากมาตรา 18 นี้มีบทบัญญัติ ในการคุ้มครองผู้ถูกตรวจค้นให้ได้รับความยุติธรรมจากการใช้อำนาจโดยมิชอบของพนักงานศุลกากร โดยเป็นการค้นโดยไม่มีเหตุอันสมควรพนักงานศุลกากร ต้องได้รับโทษปรับจากการกระทำการโดยมิชอบด้วยกฎหมายดังกล่าว โดยปรับเป็นเงินไม่เกิน 1,000 บาท ดังนั้นในการที่พนักงานศุลกากรจะใช้อำนาจในการตรวจค้นบุคคลใด ๆ ในเรือที่อยู่ในเขตต่อเนื่อง ก็จะต้องมีเหตุอันควรสงสัยว่าบุคคลผู้นั้นมีการกระทำความผิดตามกฎหมายจะเกิดขึ้นแล้วตามความในมาตรา 18

มาตรา 20 ถ้าพบผู้ใดกำลังกระทำความผิด ฎาพยายามจะกระทำความผิด ฎาใช้ ฎาช่วย ฎาช่วยให้ผู้อื่นกระทำความผิดต่อบทพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่อาจจับผู้นั้นได้โดยไม่ต้องมีหมายจับ แล้วนำส่งยังสถานีตำรวจพร้อมด้วยของกลางที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ฎาพยายามจะกระทำความผิด เพื่อจัดการตามกฎหมาย และถ้ามีเหตุอันควรสงสัยว่าบุคคลใดได้กระทำความผิดพระราชบัญญัตินี้ก็ดี ฎามีสิ่งของไปกับตัวอันเป็นของที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดมาแล้ว ฎาอาจได้กระทำความผิดขึ้นก็ดี พนักงานเจ้าหน้าที่อาจจับผู้นั้นส่งไปจัดการโดยตนเองเดียวกัน แต่ถ้าบุคคลที่ถูกจับนั้นอยู่ได้อำนาจศาลกงสุลต่างประเทศ ให้ส่งตัวไปยังกงสุลของผู้นั้นโดยไม่เนิ่นช้า

ข้อสังเกต มาตรา 20 เป็นการให้อำนาจแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการจับกุมผู้กระทำความผิดต่อกฎหมายศุลกากร ซึ่งหากพิจารณาตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยทะเลแล้วการนำมาตรา 20 นี้มาใช้บังคับกับการกระทำความผิดในเขตต่อเนื่องนี้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับหลักกฎหมายในเรื่องเขตต่อเนื่อง เนื่องจากข้อความในมาตรา 20 มีลักษณะเป็นการใช้มาตรการในการบังคับใช้สิทธิในการป้องกันต่อการกระทำความผิด โดยเป็นการให้อำนาจแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการจับกุมผู้กระทำความผิด โดยมีต้องมีหมายจับ รวมทั้งจับกุมบุคคลใด ๆ ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดเกิดขึ้น ซึ่งในการจับกุมเท่ากับเป็นการใช้มาตรการป้องกันต่อการกระทำความผิดมิให้เกิดขึ้นในเขตต่อเนื่องได้ต่อไป อย่างไรก็ตาม มาตรา 20 ไม่ได้มีการกำหนดบทลงโทษสำหรับผู้ขัดขืนมิยอมให้จับกุม จึงต้องนำความในมาตรา 119 ซึ่งเป็นบทลงโทษกับความผิดทั่วไปที่ไม่ระบุถึง โดยการปรับเป็นเงินไม่เกิน 5,000 บาท ในการลงโทษต่อการฝ่าฝืนมาตรการในการบังคับใช้สิทธิในการป้องกันเช่นว่านี้ เป็นการลง

โทษที่พอเหมาะพอควรและไม่รุนแรงจนเกินกว่าความจำเป็นตามความผิดที่เกิดขึ้นตามความใน มาตรา 20

มาตรา 23 ถ้าเรือลำใดที่จะพึงต้องถูกยึดฤๅตรวจตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่หยุด ลอยลำเมื่อได้สั่งให้หยุด และมีเรือในราชการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฤๅของกรมตุลาการ ชักธงหมายตำแหน่ง ธงหมายราชการ ไล่ติดตามไปเมื่อได้ให้ยิงปืนเป็นอาณัติสัญญาณหนึ่งก่อน แล้ว ท่านว่าพนักงานควบคุมเรือที่ไล่ติดตามนั้น มีอำนาจตามกฎหมายที่จะยิงเรือซึ่งกำลังหนีนั้น ได้

ข้อสังเกต มาตรา 23 เป็นการให้อำนาจแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ ในการออกคำสั่ง ให้หยุดเรือเพื่อตรวจและให้อำนาจแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการไล่ตามเรือและยิงเรือที่กำลังหนี หรือขัดขืนคำสั่งเช่นว่านั้นของพนักงานเจ้าหน้าที่ หากพิจารณาตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศ ว่าด้วยทะเลแล้วในการนำความในมาตรา 23 มาใช้บังคับในเขตต่อเนื่องด้วยนั้น ผู้เขียนเห็นว่ามี ความเหมาะสมและสอดคล้องกับหลักกฎหมายในเรื่องเขตต่อเนื่อง เนื่องจากบทบัญญัติใน ลักษณะเช่นว่านี้ เป็นการใช้มาตรการบังคับใช้สิทธิในการป้องกันต่อการกระทำความผิดที่ต่อเนื่อง มาจากการใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการป้องกันที่เกี่ยวข้อง การตรวจเรือ การออกคำสั่ง หยุดเรือ เมื่อเรือลำดังกล่าวมีการฝ่าฝืนคำสั่งโดยชอบด้วยกฎหมายของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการ ดำเนินการป้องกันการกระทำความผิด พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถไล่ตามเรือ ตลอดจนยิงเรือที่ กำลังหนีหรือขัดขืนต่อการใช้มาตรการบังคับใช้สิทธิในการป้องกันของพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ โดย การไล่ตามตลอดจนการยิงเรือเป็นการใช้อำนาจที่ต่อเนื่องจากอำนาจในการหยุดเรือตรวจเรือ และเป็นการใช้อำนาจที่ต่อเนื่องเพื่อให้ได้มาซึ่งการจับกุมและลงโทษต่อไป โดยลักษณะการใช้ อำนาจดังกล่าวนี้เป็นการใช้อำนาจในลักษณะของมาตรการบังคับใช้สิทธิในการป้องกันอย่างต่อเนื่อง และไม่เป็นการใช้อำนาจที่เกินกว่าความจำเป็นเนื่องจากการไล่ตามเรือตลอดจนการยิงเรือ เป็นการใช้อำนาจที่อยู่ภายในขอบเขตของหลักกฎหมายเรื่องเขตต่อเนื่องที่อนุญาตให้รัฐชายฝั่ง สามารถบังคับใช้สิทธิดังกล่าวได้ จากการถูกละเมิดกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ตลอดจนเพื่อให้ได้มา ซึ่งการบังคับใช้สิทธิในการป้องกันอย่างมีประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดความยุติธรรมกับรัฐชายฝั่ง จากการถูกกระทำละเมิดสิทธิในการป้องกันผลประโยชน์ของรัฐชายฝั่ง ซึ่งอำนาจไล่ตามเรือตลอด จนการยิงเรือนี้มีความเหมาะสมกับการใช้สิทธิในการป้องกันทั้งหลาย ที่มีประโยชน์อย่างยิ่งในการ ปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ให้สามารถบรรลุภารกิจของเขตต่อเนื่องได้อย่างแท้จริง

มาตรา 24 สิ่งใด ๆ อันจะพึงต้องรีบตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานศุลกากร พนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจมีอำนาจยึดในเวลาใด ๆ และ ณ ที่ใด ๆ ก็ได้

สิ่งที่ยึดไว้ นั้น ถ้าเจ้าของหรือผู้มีสิทธิไม่มายื่นคำร้องเรียกเอาภายในกำหนดหกสิบวันสำหรับยานพาหนะที่ใช้ในการกระทำผิด สามสิบวันสำหรับสิ่งอื่นนับแต่วันที่ยึด ให้ถือว่า เป็นสิ่งที่ไม่ใช่เจ้าของและให้ตกเป็นของแผ่นดิน

มาตรา 25 บรรดาสิ่งที่ยึดไว้ตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องส่งมอบให้อยู่ในความรักษาของพนักงานเจ้าหน้าที่ศุลกากร แต่ถ้าไม่มีพนักงานเช่นว่านี้ภายในระยะใกล้พอควรก็ให้ส่งมอบให้อยู่ในความรักษาของอำเภอที่ใกล้ที่สุด ซึ่งจะได้รักษาไว้แทนศุลกากร สิ่งของที่ยึดและรีบไว้ตามพระราชบัญญัตินี้ตามกฎหมายอื่นอันเกี่ยวแก่ศุลกากรนั้น ให้จำหน่ายตามแต่อธิบดีจะสั่ง

ถ้าของที่ยึดไว้ นั้นเป็นของเสียหาย หรือถ้าหนังสือเข้าไว้จะเป็นการเสียหาย ความเสียหาย หรือค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาจะมากเกินไป อธิบดีหรือผู้ที่อธิบดีมอบหมายจะสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ขายทอดตลาด หรือขายโดยวิธีอื่นตามที่เห็นสมควรก่อนที่ของนั้นจะตกเป็นของแผ่นดินก็ได้ เงินค่าขายของนั้นเมื่อได้หักค่าใช้จ่ายและค่าภาระติดพันทั้งปวงออกแล้ว ให้ถือไว้แทนของ

มาตรา 26 สิ่งใด ๆ อันจะพึงต้องยึดตามพระราชบัญญัตินี้ จะนำไปแสดงที่สถานีตำรวจภูธรก็ได้ ในเมื่อเป็นของต้องการในคดีที่ตำรวจฟ้อง ในการนี้ให้พนักงานตำรวจแจ้งความเป็นลายลักษณ์อักษรไปยังพนักงานศุลกากรว่าของนั้นได้ยึดไว้ แล้วให้จัดการนำของนั้นไปยังศุลกากรสถานโดยเร็วตามแต่จะทำได้ และส่งมอบให้อยู่ในความรักษาของศุลกากร

ข้อสังเกต มาตรา 24 เป็นการให้อำนาจแก่พนักงานศุลกากร พนักงานฝ่ายปกครอง ตำรวจมีอำนาจยึดสิ่งใด ๆ อันจะพึงต้องรีบในเวลาใด ๆ และสถานที่ใด ๆ โดยความในมาตรานี้เป็นการนำมาบังคับใช้กับเรือที่อยู่ในเขตต่อเนื่องด้วย หากพิจารณาตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยทะเลแล้วผู้เขียนเห็นว่าความตามมาตรา 24 มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับหลักกฎหมายในเรื่องเขตต่อเนื่อง เนื่องจากการบัญญัติกฎหมายในลักษณะการยึดสิ่งของใด ๆ เป็นการบัญญัติกฎหมายในลักษณะการบังคับใช้สิทธิในการป้องกันต่อการกระทำ ความผิด โดยวิธีการยึดสิ่งของใด ซึ่งเป็นมาตรการอย่างหนึ่งในการป้องกันต่อการกระทำผิด ภายหลังจากการเข้าตรวจค้น และพบสิ่งของที่เป็นความผิดตามกฎหมายศุลกากร และมีการใช้

อำนาจในการยึดสิ่งของเช่นว่านั้น เพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายต่อรัฐชายฝั่ง ส่วนข้อความใน มาตรา 25, มาตรา 26 ก็เป็นข้อความที่สืบเนื่องมาจากการใช้มาตรการบังคับใช้สิทธิในการ ป้องกันเกี่ยวกับการยึดสิ่งใด ๆ อันพึงต้องริบ โดยการกำหนดวิธีการอันสืบเนื่องมาจากการใช้การ ป้องกันตามมาตรา 24 ดังนั้นตามมาตรา 25 มาตรา 26 ซึ่งถือว่าเป็นมาตรการในการบังคับใช้ สิทธิในการป้องกันอย่างหนึ่งโดยการกำหนดให้สิ่งที่ยึดมาได้จะต้องดำเนินการอย่างไรให้ถูกต้อง ตามกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นการเก็บรักษาของการขายทอดตลาด การขายโดยวิธีอื่น ซึ่งการดำเนินการต่าง ๆ นั้นต้องขึ้นอยู่กับเหตุการณ์และความเหมาะสมแต่ละกรณี ดังนั้นการดำเนินการขาย ทอดตลาด การขายของจากสิ่งของที่ยึดมาได้ตามมาตรา 24 จึงเป็นการบังคับใช้สิทธิที่ต่อเนื่องกัน ในการกำหนดวิธีภายหลังการยึดสิ่งของอันพึงต้องริบ ซึ่งมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับ หลักการทางกฎหมายในการดูแลสิ่งของเช่นว่านั้นให้อยู่ในความครอบครองรักษาของพนักงาน เจ้าหน้าที่ตามสมควรอันเนื่องจากการบังคับใช้สิทธิในการป้องกันโดยการยึดดังกล่าว ซึ่งมาตรา 25 มาตรา 26 เป็นรายละเอียดหรือวิธีปฏิบัติที่ใช้ภายหลังการยึดสิ่งของใด ๆ อันพึงต้องริบตาม มาตรา 24

มาตรา 29 ถ้าปรากฏว่าเรือลำใดมีที่ปิดบัง ฉากที่พลางฉากเครื่องกลอุบายอย่าง ใด ๆ ทำขึ้นไว้เพื่อลักลอบหนีศุลกากรทำนายนายเรือนั้นมีความผิด ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ห้าหมื่นบาท แต่นายเรือไม่พึงต้องรับโทษนอกจากจะมีเหตุอันควรเชื่อว่าได้ละเลยไม่ระวังให้เข้มงวดตามควรที่จะป้องกัน ฤว่าได้เกี่ยวข้อง ฤารู้เห็นด้วย ในการสร้าง ฉากทำ ฉากวาง ฉากใช้ที่ ฉาก เครื่องกลอุบายนั้น ๆ อนึ่ง ที่ฉากเครื่องกลอุบายนี้ให้ทำลายเสียฉากทำลายให้เป็นของไร้โทษทุจริต จนเป็นที่พอใจของพนักงานเจ้าหน้าที่

ข้อสังเกต มาตรา 29 เป็นการกำหนดห้ามมิให้เรือมีที่ปิดบังหรือมีพลางหรือ เครื่องกลอุบายใด ๆ ที่ทำไว้ขึ้นเพื่อลักลอบหนีศุลกากร เป็นความผิด โดยการนำความตามใน มาตรา 29 มาใช้บังคับในเขตต่อเนื่องผู้เขียนเห็นว่าสามารถใช้บังคับได้เนื่องจากหากพิจารณา ตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยทะเล ข้อกำหนดในมาตรา 29 เป็นลักษณะการห้ามมิให้ มีการดัดแปลงเรือ ซึ่งมีลักษณะเป็นการใช้มาตรการในการวางกฎเกณฑ์เพื่อการป้องกันต่อการ กระทำความผิดที่อาจขึ้นได้ ด้วยการกำหนดกฎหมายในลักษณะการห้ามมิให้กระทำความผิด ใน กรณีที่มาตรการในการวางกฎเกณฑ์ในลักษณะการป้องกันที่มาบังคับใช้ตามมาตรา 29 ถูกละเมิด โดยมีการปิดบังหรือดัดแปลงเรือเพื่อลักลอบหนีศุลกากร การละเมิดมาตรการดังกล่าวก็จะมีบท ลงโทษโดยการลงโทษกับนายเรือซึ่งถือว่าเป็นผู้รู้เห็นในการกระทำความผิด โดยการปรับเป็นเงิน

ไม่เกิน 50,000 บาท ซึ่งผู้เขียนเห็นว่าความตามมาตรา 29 มีความเหมาะสมและใช้บังคับได้กับกรณีของเขตต่อเนื่อง เนื่องจากมาตรา 29 เป็นกฎหมายในลักษณะการป้องกันต่อการกระทำ ความผิด อีกทั้งยังมีบทลงโทษที่เหมาะสมพอสมควรสำหรับการฝ่าฝืนมาตรการดังกล่าวของรัฐ

อนึ่งสำหรับความในมาตรา 29 นี้ข้อมที่ประโยชน์ต่อการป้องกันการลักลอบค้ำ น้ำมันเถื่อนได้ในระดับหนึ่ง เนื่องจากว่าความผิดตามมาตรา 29 นี้ลงโทษต่อนายเรือโดยมีการปรับ ถึง 50,000 บาท ถ้าหากนายเรือมิอยากเป็นผู้รับผิด นายเรือก็จะต้องไม่ยินยอมให้มีการกระทำการใด ๆ เพื่อเป็นการลักลอบหนีศุลกากร การลักลอบค้ำน้ำมันเถื่อนก็เช่นกันการตัดแปลงเรือ ประมงเพื่อตัดแปลงเป็นเรือบรรทุกน้ำมันนายเรือที่ควบคุมเรือประมงตัดแปลงดังกล่าว ย่อมต้อง มีความรับผิดชอบโดยถูกปรับเช่นกัน

แต่อย่างไรก็ตามการลักลอบค้ำน้ำมันเถื่อนในแต่ละเที่ยวย่อมมีผลกำไรจำนวนมาก และเป็นการคุ้มทุนและมีจำนวนมากกว่าค่าปรับหลายเท่าตัว แต่ความผิดในการละเมิดข้อกำหนดในลักษณะห้ามดังกล่าวก็มีบทลงโทษที่ต้องพอเหมาะพอควรกับความผิดเช่นกัน ซึ่งบทลงโทษที่มีอยู่อาจจะไม่มาก แต่ก็ไม่น้อยจนเกินไปสำหรับความผิดดังกล่าวจะต้องได้รับการลงโทษ แต่ถึงกระนั้นก็ตามตามมาตรา 29 ก็ถือได้ว่าเป็นการป้องกันปัญหาได้ในระดับหนึ่งอย่างน้อยก็ต้องมีคนเกรงกลัวกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่บ้างจนตัดสินใจไม่ตัดแปลงเรือหรือทำกลอุบายใด ๆ เพื่อกระทำความผิดเกี่ยวกับการศุลกากร

มาตรา 30 ถ้าปรากฏว่าเรือลำใดมีขงเป็นหีบห่อซึ่งมีขนาดตุลลักษณะขัดต่อบทพระราชบัญญัตินี้ ฎาบทกฎหมายฎาประกาศอื่น ท่านว่านายเรือมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท และของนั้นให้ริบเสีย

ข้อสังเกต มาตรา 30 เป็นการกำหนดกฎหมายในลักษณะการห้ามมิให้เรือลำใดมีขงที่เป็นหีบห่อ ซึ่งมีขนาดหรือลักษณะขัดกับกฎหมายศุลกากร ซึ่งในการกำหนดกฎหมายตาม มาตรา 30 ให้นำมาบังคับใช้ภายในเขตต่อเนื่องด้วยนั้น หากพิจารณาตามหลักกฎหมายระหว่าง ประเทศว่าด้วยทะเลแล้วผู้เขียนเห็นว่าสามารถทำได้ และมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับหลักกฎหมายเรื่องเขตต่อเนื่อง เนื่องจากกฎหมายที่นำมาใช้ดังกล่าวมีลักษณะเป็นมาตรการในการวาง กฎเกณฑ์ในลักษณะการป้องกันต่อการกระทำ ความผิด ซึ่งการบัญญัติกฎหมายในลักษณะดังกล่าว สามารถทำได้ อีกทั้งการฝ่าฝืนมาตรการในการป้องกันยังมีบทลงโทษ สำหรับการฝ่าฝืนมาตรการ ในการวางกฎเกณฑ์ในลักษณะป้องกันดังกล่าวด้วย โดยเป็นการลงโทษต่อนายเรือที่ยอมให้มีการ ฝ่าฝืนกฎหมายศุลกากรเกี่ยวกับการมีหีบห่อที่ผิดกฎหมายโดยกำหนดโทษปรับเป็นเงินไม่เกิน

50,000 บาท และมีบทลงโทษโดยการใช้นิติมาตรการบังคับใช้สิทธิในการลงโทษ โดยการริบของที่มีลักษณะเป็นความผิดเช่นนั้นด้วย ซึ่งการบัญญัติกฎหมายในลักษณะการปรับและริบสิ่งของดังกล่าว ผู้เขียนเห็นว่ามีความเหมาะสมกับความผิดที่เกิดจากการฝ่าฝืนมาตรการในการวางกฎเกณฑ์ข้อบังคับในลักษณะการป้องกันดังกล่าว ซึ่งบทลงโทษที่มีโทษปรับแก่นายเรือก็มีความเหมาะสมแล้วกับความผิดที่มีกฎหมายห้ามอยู่ ส่วนการริบของเช่นนั้นก็มีความเหมาะสมต่อความผิดเช่นกัน เนื่องจากหากของไม่ถูกตรวจพบหรือถูกยึดไว้เพื่อริบ ของนั้นก็จะเป็นของที่เกิดจากการกระทำความผิดและก่อให้เกิดผลเสียหายแก่รัฐหลายอย่าง การริบของเช่นนั้นจึงเท่ากับเป็นการป้องกันมิให้ความผิดเกิดขึ้นและเป็นการลงโทษแก่ผู้กระทำความผิดให้ได้รับผลเสียหายจากการกระทำการที่ผิดกฎหมายสุทธการดังกล่าว

มาตรา 39 ถ้านายเรือรายงานว่า ไม่รู้ว่าในหีบห่อที่ประสงค์จะส่งออกไปกับเรือ นั้นมีสิ่งใดบ้าง พนักงานศุลกากรจะสั่งให้เปิดหีบห่อนั้นออกเพื่อตรวจดูก็ได้และถ้าปรากฏว่าในหีบห่อนั้นมีของซึ่งต้องห้ามมิให้นำเข้ามา ท่านให้ริบของนั้นไว้ เว้นแต่อธิบดีจะอนุญาตให้ส่งออกไปได้

ข้อสังเกต มาตรา 39 เป็นการให้อำนาจแก่พนักงานศุลกากรในการสั่งให้เปิดหีบห่อออกเพื่อตรวจและให้อำนาจริบได้ถ้าเป็นของต้องห้ามมิให้นำเข้ามา ในการนำเอามาตรา 39 มาใช้บังคับในเขตต่อเนื่องนั้นหากพิจารณาตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยทะเลแล้วผู้เขียนเห็นว่าสามารถนำมาใช้บังคับได้เนื่องจากข้อความตามมาตรา 39 เป็นการใช้นิติมาตรการในการบังคับใช้สิทธิในการป้องกันต่อการกระทำความผิด กล่าวคือให้อำนาจแก่พนักงานศุลกากรในการสั่งให้เปิดหีบห่อออกเพื่อตรวจว่ามีของผิดกฎหมายสุทธการหรือไม่ การใช้นิติมาตรการในการตรวจและเปิดหีบห่อดังกล่าว สามารถกระทำได้ตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับเขตต่อเนื่อง อีกทั้งยังมีการบัญญัติกฎหมายให้มีการลงโทษแก่การฝ่าฝืนในการมิของต้องห้ามมิให้นำเข้ามาในประเทศไทยโดยการให้อำนาจแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการริบของเช่นนั้น ซึ่งก็เป็นมาตรการเกี่ยวกับการบังคับใช้สิทธิในการลงโทษ

แต่อย่างไรก็ตาม ในมาตรา 39 ระบุว่าจะต้องเป็นของต้องห้ามมิให้นำเข้ามาในประเทศไทยเท่านั้น หากในกรณีที่เรือที่ประสงค์จะผ่านเขตต่อเนื่องของประเทศไทยแล้วถูกตรวจค้นพบของต้องห้ามดังกล่าว พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการยึดเพื่อริบของเช่นนั้นได้หรือไม่ เนื่องจากกฎหมายระบุว่า เป็นของต้องห้ามเท่านั้น ในกรณีดังกล่าวอาจมีปัญหาได้เนื่องจากของต้องห้ามสำหรับประเทศไทยอาจจะไม่เป็นของต้องห้ามสำหรับประเทศอื่นก็ได้ ดังนั้นตามความใน

มาตรา 39 นี้ การริบของต้องห้ามน่าจะต้องเป็นกรณีที่เราได้กล่าวว่ามีจุดประสงค์ที่จะเดินทางเข้ามาในประเทศไทยเท่านั้น แต่ถ้าหากเป็นเรือที่มีความประสงค์เพียงแต่เดินทางผ่านเขตต่อเนื่องเฉย ๆ และถูกตรวจค้นและพบของต้องห้ามดังกล่าว พนักงานเจ้าหน้าที่ก็ไม่สมควรริบของเช่นนั้น เพราะอาจเป็นการกระทำการโดยมิชอบด้วยกฎหมาย แต่อย่างไรก็ตามข้อความในมาตรา 39 ก็มิได้ถึงขนาดว่าเป็นการขัดแย้งหรือไม่เหมาะสมต่อหลักกฎหมายในเรื่องเขตต่อเนื่องแต่อย่างใด เพียงแต่ในทางปฏิบัติอาจมีปัญหาเกิดขึ้นได้บ้าง หากเรือดังกล่าวกล่าวอ้างว่ามีจุดหมายปลายทาง หรือจะเดินทางมายังประเทศไทย แต่อย่างไรก็ตามถ้าหากเป็นการบัญญัติกฎหมายที่ออกมาใช้บังคับ โดยมีลักษณะการห้ามมิให้เรือต่างชาติขนสินค้าต้องห้ามผ่านเข้ามาภายในเขตต่อเนื่องของประเทศไทยเลย กฎหมายดังกล่าวไม่น่าจะใช้บังคับได้เนื่องขัดแย้งและไม่เหมาะสมกับหลักกฎหมายในเรื่องดังกล่าว

พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 12) พ.ศ.2497

มาตรา 10 ถ้าปรากฏว่าผู้ใดมีสิ่งซึ่งต้องห้าม หรือสิ่งซึ่งมีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นสิ่งต้องกักตักหรือเป็นสิ่งลักลอบหนีศุลกากร ไว้ในครอบครอง ให้อธิบดี พนักงานศุลกากรผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นพิเศษจากอธิบดีพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจมีอำนาจบันทึกข้อเท็จจริงที่ตนเองได้พบเห็น บันทึกนี้ถ้าเสนอต่อศาลในเมื่อมีการดำเนินคดี ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นความจริงตามข้อเท็จจริงที่จดแจ้งไว้ในบันทึกนั้น และผู้นั้นได้นำสิ่งนั้นเข้ามาโดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือนำเข้ามาโดยการลักลอบหนีศุลกากร แล้วแต่กรณีเว้นแต่จะพิสูจน์ได้เป็นอย่างอื่น

ข้อสังเกต มาตรา 10 เป็นเรื่องเกี่ยวกับการพิสูจน์หลักฐานในชั้นศาลกล่าวคือ เมื่อพนักงานศุลกากร พนักงานฝ่ายปกครอง ตำรวจ พบว่าผู้ใดมีสิ่งของต้องห้าม หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นสิ่งต้องกักตักหรือเป็นสิ่งลักลอบหนีศุลกากร ให้มีอำนาจบันทึกข้อเท็จจริงที่ตนเองได้พบเห็น และให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นความจริงและผู้นั้นได้นำสิ่งเช่นนั้นเข้ามาโดยมิชอบด้วยกฎหมายศุลกากร ซึ่งในการนำความในมาตรา 10 ดังกล่าวมาใช้บังคับโดยอนุโลมในเขตต่อเนื่องนี้ ผู้เขียนเห็นว่ามีเหมาะสมและก่อให้เกิดประโยชน์กับทางพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานอย่างยิ่ง เนื่องจากในการปฏิบัติงานในการป้องกันการกระทำความผิดกฎหมายศุลกากร ต้องมีการตรวจค้น จับกุม ผู้กระทำความผิด ตลอดจนดำเนินคดีทางกฎหมายซึ่งในการดำเนินคดีการศาล กฎหมายก็ได้ผลหลักการการพิสูจน์ให้อยู่ที่จำเลย เนื่องจากมาตรา 10 ได้สันนิษฐานให้เป็นคุณแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ว่าสิ่งที่บันทึกหรือจดแล้วว่าเป็นความจริง ดังนั้นการหาพยานหลักฐานมาพิสูจน์ความบริสุทธิ์จึงเป็นหน้าที่ของจำเลยที่จะต้องแสดงถึงความบริสุทธิ์ที่

ตนมีอยู่ หากไม่สามารถแสดงได้ก็แสดงว่าจำเลยได้เป็นผู้กระทำความผิดตามข้อเท็จจริงที่จัดแจ้งนั้น ซึ่งความในมาตรา 10 นี้จะเป็นตัวช่วยให้การปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการป้องกันต่อการกระทำความผิด ตลอดจนการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิดสามารถกระทำได้อย่างดีและมีประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดผลดีต่อการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ ที่ไม่ต้องกังวลเกี่ยวกับการดำเนินคดีภายหลังการปฏิบัติงาน เนื่องจากภาระการพิสูจน์พยานหลักฐานความบริสุทธิ์เป็นหน้าที่ของจำเลย

พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 9) พ.ศ.2482

มาตรา 16 การกระทำที่บัญญัติไว้ในมาตรา 27 และ มาตรา 99 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช 2469 นั้นให้ถือว่าเป็นความผิด โดยมีพักต้องคำนึงว่าผู้กระทำมีเจตนาหรือกระทำโดยประมาทเลินเล่อหรือไม่

ข้อสังเกต ความในมาตรา 16 เป็นเรื่องเจตนา ในการกระทำความผิดที่นำมาใช้กับความผิดในเรื่องที่เกี่ยวกับการกระทำในเขตต่อเนื่องด้วย ซึ่งการนำความในมาตรา 16 มาใช้บังคับโดยอนุโลมย่อมส่งผลดีต่อการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ในบังคับใช้สิทธิในการป้องกัน ต่อการกระทำความผิดทั้งหลายอาทิเช่นการตรวจ ค้น เรือ และพบการกระทำความผิดที่เกิดขึ้นในเรือ โดยมีขงที่หลีกเลี่ยงศุลกากร หรือมีหีบห่อที่ขัดกับกฎหมาย ผู้กระทำความผิดจึงไม่อาจอ้างว่าไม่มีเจตนากระทำความผิดได้ หรือแม้แต่การฝ่าฝืนมาตรการในการวางกฎเกณฑ์ในลักษณะป้องกัน อาทิเช่น การขนถ่ายสิ่งของใด ๆ ในเขตต่อเนื่อง ผู้กระทำความผิดไม่อาจอ้างถึงการไม่มีเจตนากระทำความผิดเป็นข้ออ้างมิให้รับของเช่นนั้น ดังนั้นการนำความในมาตรา 16 น่าจะส่งผลให้การปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่สามารถกระทำได้อย่างเต็มที่ และมีประสิทธิภาพโดยไม่ต้องคำนึงถึงเจตนาของผู้กระทำความผิดว่ามีหรือไม่ และไม่ต้องคำนึงว่าอำนาจของพนักงานจะมีแค่ไหนเพียงใด จากการกล่าวอ้างถึงการไม่มีเจตนากระทำความผิด

มาตรา 37 ฉ ในกรณีที่มีเหตุสงสัยว่ามีการลักลอบหรือจะลักลอบหนีศุลกากร หรือมีความผิดเกิดขึ้นในเขตต่อเนื่อง ให้พนักงานศุลกากรมีอำนาจสั่งหรือบังคับให้นายเรือหยุดเพื่อการตรวจค้นหรือจับกุม หรือนำเรือไปยังที่แห่งหนึ่งแห่งใดได้

เมื่อพนักงานศุลกากรได้จับผู้ต้องหาและส่งให้พนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ใดแล้วให้พนักงานสอบสวนแห่งท้องที่นั้นมีอำนาจสอบสวนในระหว่างรอคำสั่งแต่งตั้งพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบจากอัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ

อาญา ทั้งนี้มิให้นับเวลาเดินทางตามปกติที่นำตัวผู้ต้องหาส่งให้พนักงานสอบสวนดังกล่าวเป็น เวลาควบคุมผู้ต้องหาของพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ข้อสังเกต มาตรา 37 ฉ เป็นการร่างกฎหมายที่มีวัตถุประสงค์ให้อำนาจพนักงาน เจ้าหน้าที่ในการออกคำสั่งให้หยุดเรือ เพื่อทำการตรวจค้นหรือจับกุมที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีหรือ จะมีการกระทำความผิดเกิดขึ้นภายในเขตต่อเนื่อง อีกทั้งยังกำหนดอำนาจของพนักงานสอบสวน ที่ได้รับตัวผู้ต้องหาไว้ให้อำนาจสอบสวน รวมทั้งการมิให้นับระยะเวลาที่นำตัวผู้ต้องหามาส่งยัง พนักงานสอบสวนเป็นเวลาในการควบคุมตัวผู้ต้องหาของพนักงานสอบสวน

เมื่อพิจารณาถึงหลักกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยทะเลในเรื่องเขตต่อเนื่อง ในการกำหนดบทบัญญัติตามความในมาตรา 37 ฉ เป็นการให้อำนาจของพนักงานศุลกากรในการ ออกคำสั่งหรือบังคับให้หยุดเรือซึ่งมีลักษณะเป็นการใช้มาตรการในการบังคับใช้สิทธิในการ ป้องกันต่อการกระทำความผิด โดยการกำหนดกฎหมายในลักษณะการให้อำนาจพนักงาน ศุลกากรเช่นนี้ น่าจะก่อให้เกิดประโยชน์ในการปฏิบัติงาน และมีความสอดคล้องกับการใช้อำนาจ ของพนักงานเจ้าหน้าที่ของรัฐชายฝั่งที่มีในเขตต่อเนื่อง เพื่อทำการตรวจค้น จับกุม หรือควบคุม เรือไปยังที่แห่งหนึ่งแห่งใด ซึ่งอำนาจในการออกคำสั่งหรือบังคับให้หยุดเรือเป็นอำนาจที่สามารถ ทำได้ตามหลักกฎหมาย เนื่องจากเป็นการบังคับใช้สิทธิในการป้องกันในเขตต่อเนื่องเพื่อป้องกัน ต่อการกระทำความผิดมิให้เกิดขึ้นมาได้ ในกรณีที่เรือลำดังกล่าวไม่หยุดหรือขัดขืนการจับกุมของ พนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ก็สามารถใช้อำนาจของตนได้ตามมาตรา 23 แห่งพระราช บัญญัติศุลกากร พ.ศ.2469 กล่าวคือสามารถไล่ตามเรือตลอดจนยิงเรือที่กำลังหนี เพื่อให้ได้มา ซึ่งการลงโทษต่อการกระทำความผิดต่อรัฐชายฝั่งได้ อีกทั้งความในมาตรา 37ฉ ก็บัญญัติ กฎหมายในลักษณะที่เพียงแต่มีเหตุอันควรสงสัยว่า มีหรือจะมีการลักลอบหนี ศุลกากร หรือมี ความผิดเกิดขึ้นในเขตต่อเนื่องตามกฎหมายศุลกากรมาตราอื่น ๆ อาทิเช่น การจอดลอยลำโดย ไม่มีเหตุสมควรในเขตต่อเนื่อง การขนถ่ายสิ่งของใด ๆ ในเขตต่อเนื่อง การไม่มีใบอนุญาตสินค้า ก็ให้อำนาจพนักงานศุลกากรในการออกคำสั่งให้หยุดเรือเพื่อตรวจค้น หรือจับกุม เรือได้ ซึ่งเป็น การบัญญัติกฎหมายที่สอดคล้อง และสามารถกระทำได้ตามหลักกฎหมายในเรื่องเขตต่อเนื่อง ที่อาศัยเหตุอันควรสงสัยที่ให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ของรัฐชายฝั่งในการดำเนินการการบังคับ ใช้สิทธิในการป้องกันทั้งหลายในเขตต่อเนื่องได้

อนึ่ง สำหรับอำนาจของพนักงานตุลาการในการออกคำสั่งให้มีการหยุดเรือเพื่อใช้อำนาจในการตรวจค้น จับกุม หรือควบคุมเรือไปยังที่แห่งใดแห่งหนึ่ง เพื่อทำการตรวจค้นนั้น เป็นการบัญญัติกฎหมายที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการใช้อำนาจในการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายตุลาการ โดยเฉพาะปัญหาการลักลอบค้ำน้ำมันเถื่อนในเขตต่อเนื่อง จึงมีความจำเป็นที่จะต้องให้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการหยุดเรือเพื่อตรวจสอบ หากพบการกระทำความผิดก็สามารถดำเนินการจับกุมผู้กระทำความผิดเอามาลงโทษได้ ซึ่งอำนาจในการหยุดเรือดังกล่าวผู้เขียนเห็นว่าเป็นอำนาจที่ใช้ได้โดยชอบด้วยกฎหมาย หากมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีหรือจะมีการกระทำความผิดเกิดขึ้นในเขตต่อเนื่องของประเทศไทย พนักงานเจ้าหน้าที่ก็สามารถดำเนินการป้องกันต่าง ๆ ได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

อย่างไรก็ตามความตามวรรคสอง ของมาตรา 37 ฉ นั้น เป็นการกำหนดให้อำนาจแก่พนักงานสอบสวนที่ได้รับผู้ต้องหาไว้และให้อำนาจสอบสวนไปพลาง ๆ ก่อนที่จะมีคำสั่งแต่งตั้งพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบจากอัยการสูงสุด ซึ่งผู้เขียนเห็นว่า การกำหนดตัวพนักงานสอบสวนเช่นนี้น่าจะมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อรูปคดี กล่าวคือคดีสามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็วและไม่ชักช้า ทั้งนี้เนื่องมาจากปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มี การแบ่งเขตการปกครองในทะเลให้เป็นที่แน่นอน ฉะนั้นเมื่อมีความผิดเกิดขึ้นในเขตต่อเนื่อง แม้จะมีมาตรา 20 แห่งประมวลกฎหมายพิจารณาความอาญา กำหนดไว้แล้วว่าอธิบดีกรมอัยการ หรือผู้รักษาแทน หรือพนักงานสอบสวนที่อธิบดีกรมอัยการ หรือผู้รักษาการแทนมอบหมายหน้าที่เป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบก็ตาม แต่การกำหนดให้พนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่รับตัวผู้ต้องหาไว้ให้อำนาจสอบสวนไปพลาง ๆ ก่อน ระหว่างรอคำสั่งของอัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทน ก็จะทำให้คดีสามารถดำเนินการได้อย่างไม่ชักช้า เนื่องจากความผิดทางตุลาการเป็นความผิดทางอาญาต่อแผ่นดินที่มีผลกระทบต่อ การจัดเก็บรายได้ของรัฐจึงสมควรให้มีการดำเนินการอย่างเป็นธรรม และรวดเร็วที่สุด

อนึ่งในการกำหนดมิให้นับระยะเวลาในการส่งตัวผู้ต้องหามายังพนักงานสอบสวนเป็นระยะเวลาในการควบคุมผู้ต้องหาของพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญานั้น ผู้เขียนเห็นว่า การกำหนดกฎหมายดังกล่าวมีความเหมาะสมและเอื้อประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานอย่างยิ่ง เนื่องจากการจับกุมผู้กระทำความผิดในเขตต่อเนื่องซึ่งอยู่ในทะเลกว่าที่พนักงานเจ้าหน้าที่จะนำตัวผู้ต้องหามาส่งยังพนักงานสอบสวนในดินแดนได้

ต้องอาศัยเวลาหลายวัน หากกฎหมายมิได้ระบุกเว้นไว้ดังกล่าว การควบคุมตัวผู้ต้องหาตามกฎหมายคงจะไม่ได้ทันสอบสวนต่อการกระทำความผิด ก็คงต้องปล่อยตัวผู้ต้องหาเสียก่อน ดังนั้นบทบัญญัติในมาตรา 37 ฉ จึงมีความเหมาะสมและเอื้อประโยชน์อย่างยิ่งต่อการปฏิบัติงาน และการดำเนินงานที่ได้ผลดีมีประสิทธิภาพมากที่สุด

กล่าวโดยสรุปแล้ว ภายหลังจากที่ได้พิจารณาถึงร่างพระราชบัญญัติศาลการตั้งกล่าว ผู้เขียนมีความเห็นว่า เป็นร่างพระราชบัญญัติที่มีความสอดคล้องกับหลักกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยกฎหมายทะเลในเรื่องเขตต่อเนื่อง กล่าวคือบทบัญญัติตามความในมาตราต่าง ๆ ที่อยู่ร่างพระราชบัญญัติ มีทั้งบทบัญญัติที่ออกมาในลักษณะการวางกฎเกณฑ์และข้อบังคับในลักษณะการป้องกันต่อการกระทำความผิด การวางกฎเกณฑ์ข้อบังคับในลักษณะการลงโทษต่อการกระทำความผิด การบังคับใช้สิทธิในการป้องกันและการบังคับใช้สิทธิในการลงโทษ อีกทั้งร่างพระราชบัญญัติศาลการตั้งกล่าวที่ได้ออกมาเพื่อจะใช้บังคับนั้น ก็ยังมีความสอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติของรัฐต่าง ๆ ในกลุ่มที่ 3 ที่ได้ออกกฎหมายในลักษณะการมีเขตอำนาจในการวางกฎเกณฑ์ข้อบังคับในลักษณะการป้องกันต่อการกระทำความผิดมิให้เกิดขึ้น และสามารถใช้อำนาจเหนือเขตต่อเนื่องได้ รวมทั้งกำหนดมาตรการในการลงโทษ ซึ่งนอกจากจะเป็นการลงโทษต่อการกระทำความผิดที่ได้กระทำภายในดินแดนและทะเลอาณาเขต แล้วยังรวมถึงการลงโทษต่อการละเมิดมาตรการป้องกันของรัฐชายฝั่งที่ใช้อำนาจเหนือเขตต่อเนื่องด้วย ซึ่งแนวทางในการร่างพระราชบัญญัติศาลการตั้งกล่าวถือได้ว่าเป็นแนวทางที่เหมาะสมที่สุด ซึ่งนอกจากจะมีความสอดคล้องกับข้อบทแล้ว ยังสอดคล้องกับการพัฒนาที่ผ่านมาในอดีตของเขตต่อเนื่องอีกด้วย ซึ่งทำให้ประเทศไทยสามารถปกป้องคุ้มครองผลประโยชน์ของประเทศไทยมิให้ถูกละเมิดได้เป็นอย่างดีที่สุดและไม่เป็นการละเมิดสิทธิเสรีภาพในการเดินเรือของรัฐอื่นจนเกินไป

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางสรุปร่างพระราชบัญญัติศาลการ

หมวดและมาตรา	หลักการกฎหมายและอำนาจที่ใช้จ่ายในเขตต่อเนื่องตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยทะเล	ความสอดคล้องกับหลักกฎหมายว่าด้วยทะเล	แนวทางปฏิบัติของรัฐในกลุ่มที่	ผลประโยชน์ที่มีจากการออกกฎหมายเพื่อป้องกันเขตต่อเนื่องที่มีต่อปัญหาการลักลอบค้าน้ำมันเดือน	ข้อสังเกต
มาตรา 37 ทวิ เรื่องการตอบคำถามแก่พนักงานเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับเรือฯ และกำหนดโทษปรับแก่นายเรือ	1) มาตรการในการวางกฎเกณฑ์ในลักษณะป้องกัน 2) มาตรการในการบังคับใช้สิทธิในการป้องกัน 3) มาตรการลงโทษต่อผู้ฝ่าฝืนมาตรการป้องกัน	สอดคล้อง	3	ทำให้พนักงานเจ้าหน้าที่ใช้การป้องกันต่อกรณีความผิดได้โดยการเข้าสอบถามถึงที่มาที่ไปของเรือ ตลอดจนสินค้าบนเรือและสังเกตพฤติกรรมของเรือที่เข้ามาในเขตต่อเนื่องได้ สำหรับผู้ฝ่าฝืนไม่ยอมตอบคำถามใด ๆ แก่พนักงานเจ้าหน้าที่นั้น ผู้ฝ่าฝืนก็จะมิโทษปรับเป็นต้น	มาตรการลงโทษต่อการฝ่าฝืนมาตรการป้องกันมิเพียงการปรับแต่ไม่มีโทษจำคุกทางร่างกาย
มาตรา 37 ครี เรื่องการห้ามจอดลอยลำในเขตต่อเนื่อง และการกำหนดโทษผู้ฝ่าฝืนโดยการปรับ	1) มาตรการในการวางกฎเกณฑ์ที่ป้องกันลักษณะป้องกัน 2) มาตรการลงโทษต่อการฝ่าฝืนมาตรการป้องกัน	สอดคล้อง	3	ทำให้ประเทศไทยสามารถกำหนดห้ามมิให้มีการเข้ามาจอดลอยลำเพื่อหาโอกาสขนาน้ำมันเดือนในเขตต่อเนื่องเพื่อหาโอกาสลักลอบนำเข้าน้ำมันเข้ามาในประเทศไทยได้ ซึ่งผู้ฝ่าฝืนก็จะได้รับการลงโทษ โดยการปรับเป็นเงิน	การห้ามจอดลอยลำอาศัยพื้นฐานกฎหมายในเรื่องเขตต่อเนื่องโดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน มิใช่ฐานความผิดตามกฎหมายศาลการ

ตารางสรุปร่างพระราชบัญญัติศาลการ (ต่อ)

หมวดและมาตรา	หลักการทางกฎหมายและอำนาจที่ใช้ภายในเขตต่อเนื่องตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยทะเล	ความสอดคล้อง	แนวทางปฏิบัติของรัฐบาลกลุ่มที่	ผลประโยชน์ที่มีจากการออกกฎหมายเพื่อใช้บังคับในเขตต่อเนื่องที่มีต่อปัญหาการลักลอบค้ำน้ำมันเดือน	ข้อสังเกต
มาตรา 37 จีตัว เรื่องการห้ามการขนถ่ายสิ่งของใดๆ ในเขตต่อเนื่อง และ กำหนดโทษผู้ฝ่าฝืนโดยการจำคุกหรือปรับ หรือทั้งจำ ทั้งปรับ ตลอดจนวิธีของ กสสทที่กระทำความผิด	1) มาตรการในการวาง กฎเกณฑ์ข้อบังคับใน ลักษณะป้องกัน 2) มาตรการบังคับใช้สิทธิใน การป้องกัน 3) มาตรการลงโทษต่อการ ฝ่าฝืนมาตรการป้องกัน	สอดคล้อง	3	ทำให้เรือลักลอบค้ำน้ำมันเดือนไม่กล้าเข้ามา จอดลอยลำเพื่อขนถ่ายน้ำมันเดือนในเขตต่อเนื่อง ซึ่งผู้ฝ่าฝืนจะได้รับโทษปรับ และจำคุก ตลอดจนวิธีของเข่นบ้านันด้วย	มาตรการลงโทษต่อการฝ่าฝืน มาตรการป้องกันมีทั้งโทษ จำคุก ปรับและวิธีของด้วย ซึ่งความผิดตามมาตราดัง กล่าวนี้ใกล้เคียงกับการกระทำ ความผิดในดินแดนการรับ โทษจึงต้องมีมากกว่าความผิด ในการฝ่าฝืนมาตราอื่น ๆ
มาตรา 15 เรื่องการขึ้นไปบนเรือเพื่อทำการตรวจค้นเรือและกำหนดโทษแก่กษายเรือ	1) มาตรการในการบังคับใช้ สิทธิในการป้องกัน 2) มาตรการในการลงโทษการ ฝ่าฝืนมาตรการป้องกัน	สอดคล้อง	3	ทำให้พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถขึ้นไปบนเรือ ที่ต้องสงสัยว่าค้ำน้ำมันเดือนตลอดจนตรวจ ค้นเรือเช่นว่านั้น ถ้าหากพบการกระทำ ความผิดก็จับกุมและลงโทษต่อมายเรือที่ฝ่าฝืน ทำลายเครื่องหมายที่พนักงานศุลกากรได้ทำ เครื่องหมายไว้	เป็นบทบัญญัติที่ใช้ภายใน อาณาเขตของประเทศไทยแต่ ได้นำมาบังคับใช้ในเขตต่อ เนื่องโดยอนุโลม

ตารางสรุปร่างพระราชบัญญัติศาลการ (ต่อ)

หมวดและมาตรา	หลักการทางกฎหมายและอำนาจที่ใช้ภายในเขตต่อเนื่องตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยทะเล	ความสอดคล้อง	แนวทางปฏิบัติของรัฐในกลุ่มที่	ผลประโยชน์ที่มิจากการออกกฎหมายเพื่อใช้บังคับในเขตต่อเนื่องที่มีต่อปัญหาการลักลอบค้าน้ำมันเถื่อน	ข้อสังเกต
มาตรา 15 ทวิ เรื่อง การห้ามขึ้นไปบนเรือและกำหนดโทษผู้ฝ่าฝืน	1) มาตรการในการบังคับใช้สิทธิในการป้องกัน 2) มาตรการในการลงโทษการฝ่าฝืนมาตรการป้องกัน	สอดคล้อง กฎหมายว่าด้วยทะเล	3	ทำให้สามารถสกัดกั้นการกระทำความผิดได้เนื่องจากการขึ้นไปบนเรือ โดยไม่ได้รับอนุญาตก็เป็นการผิดตามกฎหมายแล้ว	เป็นกฎหมายที่ใช้บังคับในราชอาณาจักรแต่นำมาบังคับใช้ในเขตต่อเนื่องโดยอนุโลม
มาตรา 18 เรื่องการตรวจค้นบุคคล	1) มาตรการในการบังคับใช้สิทธิในการป้องกัน	สอดคล้อง	3	ทำการตรวจค้นบุคคลที่ต้องสงสัยว่าจะมีของที่ยังไม่เสียค่าภาษีหากไปกับตนได้	มีกฎหมายคุ้มครองผู้สุจริตโดยกำหนดโทษแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ใช้สิทธิโดยไม่สุจริต
มาตรา 20 เรื่องการจับกุมผู้กระทำความผิด	1) มาตรการในการบังคับใช้สิทธิในการป้องกัน	สอดคล้อง	3	จับกุมผู้กระทำความผิดได้โดยไม่ต้องมีหมายจับ พร้อมของกลางส่งสถานตำรวจ	ไม่มีข้อกำหนดโทษของการฝ่าฝืนการจับกุมดังกล่าว
มาตรา 23 เรื่องการใช้การไล่ตามคิดค้น การชิงเรือซึ่งกำลังหนี	1) มาตรการในการบังคับใช้สิทธิในการป้องกัน 2) สิทธิในการไล่ตามคิดค้น	สอดคล้อง	3	พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถใช้ในการไล่ตามคิดค้นตลอดจนใช้กำลังตามที่ได้จำเป็นต้องการขจัดขึ้นการใช้มาตรการในการบังคับใช้สิทธิในการป้องกันของพนักงานเจ้าหน้าที่ได้	ไม่มีข้อกำหนดโทษของการฝ่าฝืนมาตรการป้องกันดังกล่าว

ตารางสรุปร่างพระราชบัญญัติศาลการ (ต่อ)

หมวดและมาตรา	หลักการทางกฎหมายและอำนาจที่ใช้ภายในเขต	ความสอดคล้อง	แนวทางปฏิบัติของ	ผลประโยชน์ที่มิจากการออกกฎหมาย	ข้อสังเกต
มาตรา 24 เรื่องการยึดสิ่งของอันพึงต้องรับ	อำนาจที่ใช้ภายในเขต ต่อเนื่องตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยทะเล 1) มาตรการในการบังคับใช้สิทธิในการป้องกัน	กับหลักกฎหมายว่าด้วยทะเล สอดคล้อง	3	พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจในการยึดเรือบรรทุกน้ำมันตลอดจนน้ำมันในเรือได้ ที่ได้จากการค้าเป็นการจับกุมผู้กระทำความผิดตามมาตรา 20	ไม่มีการกำหนดโทษสำหรับการยึดชิ้นนิยามให้ยึดสิ่งของอันพึงต้องรับ
มาตรา 25 เรื่องการส่งมอบสิ่งที่ยึดมาให้อยู่ในความรักษาของศาลการ	-	-	-	กำหนดอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ภายหลังจากดำเนินการจับกุมและยึดสิ่งของที่ต้องรับตามกฎหมายว่าด้วยค่าเงินการเช่นได้บ้าง	เป็นวิธีปฏิบัติภายหลังการใช้มาตรการบังคับใช้สิทธิในการป้องกันต่อการกระทำความผิด
มาตรา 26 เรื่องการส่งมอบของให้ตำรวจเก็บไว้ในกรณีที่เกิดการฟ้อง	-	-	-	กำหนดให้อำนาจหน้าที่ในการเก็บรักษาส่งของที่ยึดมาเป็นของตำรวจในกรณีที่เกิดการฟ้อง	เป็นวิธีปฏิบัติภายหลังการใช้มาตรการบังคับใช้สิทธิในการป้องกันต่อการกระทำความผิด

ตารางสรุปร่างพระราชบัญญัติศาลการ (ต่อ)

หมวดและมาตรา	หลักการทางกฎหมายและอำนาจที่ใช้ภายในเขตอำนาจตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยทะเล	ความสอดคล้องกับหลักกฎหมายว่าด้วยทะเล	แนวทางปฏิบัติของรัฐในกลุ่มที่	ผลประโยชน์ที่มีจากการออกกฎหมายเพื่อใช้บังคับในเขตต่อเนื่องที่มีต่อปัญหาการลักลอบค้าน้ำมันเดือน	ข้อสังเกต
มาตรา 29 เรื่องการห้ามเรือมีที่ปิดบัง หรือหลาเพื่อลักลอบหนีศุลกากร	1) มาตรการให้การวางกฎเกณฑ์ในการป้องกัน 2) มาตรการในการลงโทษต่อการฝ่าฝืนมาตรการป้องกัน	สอดคล้อง	-	เรือประมงดัดแปลงมักจะทำการดัดแปลงเรือเพื่อเป็นเรือบรรทุกน้ำมัน การใช้มาตรา 29 นี้ ย่อมทำให้ใช้การป้องกันและลงโทษแก่นายเรือที่กระทำการฝ่าฝืนไม่ให้มีการดัดแปลงเรือเช่นว่านี้ได้	มีการกำหนดโทษปรับแก่นายเรือเท่านั้น แต่ก็มีความเหมาะสมกับความผิดในการฝ่าฝืนมาตรการในการวางกฎเกณฑ์ในลักษณะป้องกัน
มาตรา 30 เรื่อง การห้ามมีบรรทุหีบห่อที่มีลักษณะขัดกับกฎหมาย รวมทั้งกำหนดโทษนายเรือผู้ฝ่าฝืน	1) มาตรการในการวางกฎเกณฑ์ในการป้องกัน 2) มาตรการลงโทษต่อการฝ่าฝืนมาตรการป้องกัน	สอดคล้อง	3	พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถริบหีบห่อที่มีการฝ่าฝืนมาตรการป้องกันดังกล่าวได้ตลอดจนมีอำนาจลงโทษแก่นายเรือตามโทษปรับที่กำหนดไว้	กฎหมายใช้คำว่าของที่เป็นหีบห่อไม่น่าจะใช้บังคับได้กับปัญหาการลักลอบค้าน้ำมันเดือนแต่ก็ใช้ได้กับความผิดในการลักลอบหนีศุลกากรที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ

ตารางสรุปร่างพระราชบัญญัติศาลการ (ต่อ)

หมวดและมาตรา	หลักการกฎหมายและอำนาจที่ใช้ภายในเขตต่อเนื่องตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยทะเล	ความสอดคล้อง	แนวทางปฏิบัติของรัฐในกลุ่มที่	ผลประโยชน์ที่มีจากการออกกฎหมาย	ข้อสังเกต
มาตรา 39 เรื่อง การเปิดหีบเพื่อตรวจสอบและให้รับสิ่งของเช่นบ้าน	หลักการกฎหมายและอำนาจที่ใช้ภายในเขตต่อเนื่องตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยทะเล 1) มาตรการในการบังคับใช้สิทธิในการป้องกัน 2) มาตรการลงโทษการฝ่าฝืนมาตรการป้องกัน	กับหลักกฎหมายว่าด้วยทะเล สอดคล้อง	-	ผลประโยชน์ที่มีจากการออกกฎหมายเพื่อใช้บังคับในเขตต่อเนื่องที่มีต่อปัญหาการลักลอบค้าน้ำมันเดือนพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเปิดหีบเพื่อ ตลอดจนรับสิ่งของที่เป็นของต้องห้ามมิให้นำเข้ามาได้ ซึ่งเป็นมาตรการที่ช่วยในการป้องกันต่อการกระทำความผิดที่อาจเกิดขึ้นในเขตต่อเนื่องได้	เป็นของที่จะต้องส่งออกไปกับเรือเท่านั้น ซึ่งสิ่งของต้องห้ามมิให้นำเข้ามา จึงไม่น่าจะเกี่ยวกับเรื่องน้ำมันเดือน
มาตรา 10 แห่ง พรบ. ศาลการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2497 เรื่อง การบันทึกข้อเท็จจริงที่พบและให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า เป็นของนำเข้าโดยมิชอบด้วยกฎหมาย	-	-	-	พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถจับกุมได้ เช่น การค้าความผิดที่พบเห็นได้ ซึ่งบันทึกดังกล่าวให้น้ำมันเดือนที่จับกุมได้ ซึ่งเป็นความจริง จะช่วยให้การปฏิบัติงานในการป้องกันการค้าลักลอบค้าน้ำมันเดือนทำได้ผลอย่างมีประสิทธิภาพ	เป็นการหลักการการพิสูจน์ให้จำเลย ซึ่งส่งผลดีแก่การปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่

ตารางสรุปร่างพระราชบัญญัติศาลการ (ต่อ)

หมวดและมาตรา	หลักการทางกฎหมายและอำนาจที่ใช้ภายในเขตอำนาจตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยทะเล	ความสอดคล้องกับหลักกฎหมายว่าด้วยทะเล	แนวทางปฏิบัติของรัฐในกลุ่มที่	ผลประโยชน์ที่มิจากการออกกฎหมายเพื่อให้บังคับในเขตต่อเนื่องที่มีต่อปัญหาการลักลอบค่าน้ำมันเดือน	ข้อสังเกต
มาตรา 16 แห่ง พรบ. ศาลการ (ฉบับที่ 9) พ.ศ. 2482 เรื่อง เจตนากระทำความผิด				ให้ถือว่าการกระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับเขตต่อเนื่องเป็นความผิดโดยไม่ต้องคำนึงถึงเจตนาของผู้กระทำความผิดว่ามีหรือไม่ ช่วยให้การป้องกันทำได้ผลดี และมีประสิทธิภาพ	เป็นกฎหมายที่นำมาใช้บังคับโดยอนุโลมกับการเมืองของเขตต่อเนื่อง
มาตรา 37 จ. เรื่องการสั่งบังคับให้หยุดเรือ เพื่อทำการตรวจค้นจับกุม	1) มาตรการในการบังคับใช้สิทธิในการป้องกัน	สอดคล้อง	3	พนักงานเจ้าหน้าที่อาศัยเหตุอันควรสงสัยในการเข้าดำเนินการบังคับใช้สิทธิในการป้องกันโดยการเข้าจับกุม ตรวจสอบได้ ซึ่งมาตรการนี้จะช่วยให้การป้องกันได้ผลดียิ่งขึ้นเนื่องจากในกรณีที่พบเรือลักลอบค่าน้ำมันเดือน พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถบังคับใช้สิทธิในการป้องกันต่าง ๆ ตลอดจนจับกุมเพื่อลงโทษได้	ไม่มีการกำหนดโทษสำหรับการฝ่าฝืนมาตรการป้องกันหรือการขัดขืนไม่ยอมให้เข้าจับกุมเพื่อตรวจสอบ

5.2.1.3 ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ในเขตต่อเนื่องเพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิด

ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ในเขตต่อเนื่องเพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิด เป็นร่างพระราชบัญญัติที่ออกมาเพื่อให้อำนาจแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานในการคุ้มครองป้องกันผลประโยชน์บางประการที่มีในเขตต่อเนื่องของประเทศไทยได้อย่างเต็มที่ โดยร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยคณะกรรมการกฎหมายทะเลและเขตทางทะเลของประเทศไทย

สำหรับหลักการของร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ในเขตต่อเนื่องเพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดมีดังนี้คือ ให้มีกฎหมายว่าด้วยการปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ในเขตต่อเนื่องเพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิด

ส่วนเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้คือ “โดยที่พระบรมราชโองการประกาศเขตต่อเนื่องของราชอาณาจักรไทยเพื่อยืนยันสิทธิของประเทศไทยในอันที่จะดำเนินการที่จำเป็นเพื่อป้องกันและปราบปรามมิให้มีการละเมิดกฎหมายเกี่ยวกับศุลกากร การคลัง การเข้าเมือง และการสาธารณสุขภายในอาณาเขตหรือทะเลอาณาเขตของราชอาณาจักรไทย ดังนั้นสมควรให้มีกฎหมายกำหนดอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติการในเขตต่อเนื่องเพื่อให้สามารถบรรลូវัตถุประสงค์ในการป้องกันและปราบปรามการละเมิดกฎหมายดังกล่าวจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้” ซึ่งในตัวร่างพระราชบัญญัตินี้มีส่วนที่ได้เสนอในร่างดังต่อไปนี้

มาตรา 3 บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

ข้อสังเกต ข้อความตามมาตรา 3 ที่บัญญัติไว้ในลักษณะกำหนดให้กฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นที่ขัดแย้งหรือมีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ จะต้องถูกยกเลิกโดยผลของกฎหมายมาตรานี้ทันที ซึ่งการบัญญัติความในมาตรา 3 อาจมีผลทำให้บรรดาบทกฎหมายอื่นที่กำหนดอำนาจหน้าที่ตลอดจนความผิดที่เกิดขึ้นในเขตต่อเนื่อง มีผลถูกยกเลิกไปโดยทันที เช่น อำนาจในการตรวจค้น จับกุมผู้ต้องหา ยึดเรือ การใช้อำนาจบังคับเรือ การหยุดเรือ ตลอดจนการควบคุมตัวผู้ต้องหาที่มีตามร่างกฎหมายศุลกากร เนื่องจากวัตถุประสงค์ในการเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ก็เพื่อต้องการให้เป็นกฎหมายแม่บทหรือกฎหมายกลางที่ให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ ในการปฏิบัติการในเขตต่อเนื่องของประเทศไทยเกี่ยวกับผลประโยชน์ทั้ง 4 ประการ

อันได้แก่ การคลัง การศุลกากร การเข้าเมือง การสาธารณสุข อีกทั้งข้อความในมาตรา 3 ยังระบุถึงกฎหมายที่ขัดแย้ง หรือมีบัญญัติไว้แล้วในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ก็ให้ใช้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้แทนนั้น ซึ่งผลจากการใช้บังคับมาตรา 3 นี้ จะมีผลให้ร่างพระราชบัญญัติศุลกากรที่จะมีใช้บังคับในอนาคต ไม่ว่าจะใช้บังคับก่อนหรือหลังร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จะต้องถูกยกเลิกไปโดยปริยาย อันเป็นผลมาจากข้อความในมาตรา 3 นี้ เนื่องจากอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ทั้งหลายในเขตต่อเนื่องของร่างกฎหมายศุลกากรถือได้ว่ามีบัญญัติไว้แล้วในร่างพระราชบัญญัตินี้ ดังนั้นร่างพระราชบัญญัติศุลกากรจึงต้องถูกยกเลิกการใช้บังคับไปในส่วนที่มีการบัญญัติไว้แล้วในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เพราะกฎหมายใช้คำว่า หรือ ย่อมแสดงว่าเพียงแค่มีกการบัญญัติกฎหมายไว้แล้วเพียงอย่างเดียวเท่านั้น โดยไม่จำเป็นต้องมีข้อความขัดแย้งก็ต้องถูกยกเลิกการใช้บังคับด้วยเช่นกัน

อนึ่ง ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ในเขตต่อเนื่องเพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิด มีวัตถุประสงค์ในการเป็นกฎหมายแม่บทที่ให้อำนาจแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติการในเขตต่อเนื่องโดยเฉพาะ ดังนั้นในการกำหนดข้อความตามมาตรา 3 ผู้เขียนเห็นว่าน่าจะมีการปรับข้อความมิให้เป็นการยกเลิกกฎหมายอื่นที่มีบัญญัติไว้แล้ว แต่ไม่มีข้อความที่มีลักษณะขัดแย้งกัน แต่ให้เป็นการยกเลิกเฉพาะบทกฎหมายกฎ ข้อบังคับอื่นที่มีลักษณะขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้เท่านั้น ซึ่งจะเป็นการเหมาะสมและมีประโยชน์ในทางปฏิบัติมากกว่ากล่าวคือ เมื่อมีการขัดหรือแย้งกันในข้อกฎหมายก็ให้ใช้ร่างพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแทน เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติมีลักษณะเป็นกฎหมายแม่บทในการกำหนดอำนาจและหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสมควรให้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับเหนือกฎหมายอื่น ๆ

มาตรา 4 บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ไม่กระทบกระเทือนอำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการปฏิบัติการในเรื่องอันใดอันเป็นไปตามสิทธิของรัฐตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศ

ข้อสังเกต เนื่องจากเขตต่อเนื่องของประเทศไทยยังเป็นเขตที่อยู่ทับซ้อนกับเขตเศรษฐกิจจำเพาะและเขตไหล่ทวีป ดังนั้นในการใช้เขตอำนาจในเขตเศรษฐกิจจำเพาะและไหล่ทวีปในการปกป้องคุ้มครองและแสวงผลประโยชน์ในห้วงน้ำ ดินใต้ผิวดิน ภายในเขตเศรษฐกิจจำเพาะ และเขตไหล่ทวีปจึงเป็นการใช้เหนือเขตต่อเนื่องด้วย การใช้เขตอำนาจในการปกป้องคุ้มครองผลประโยชน์ทั้ง 4 เรื่องในเขตต่อเนื่อง จึงไม่อาจกระทบกระเทือนอำนาจของ

เจ้าหน้าที่ของรัฐในการปฏิบัติการในเรื่องอื่นใดอันเป็นไปตามสิทธิของรัฐตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศ อาทิเช่น ในเขตต่อเนื่องนอกจากพนักงานเจ้าหน้าที่จะสามารถใช้สิทธิในการป้องกันต่อการกระทำความผิดกฎหมาย 4 เรื่องแล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่ยังสามารถใช้สิทธิในการดูแลป้องกันผลประโยชน์ เกี่ยวกับการแสวงประโยชน์ในเขตต่อเนื่องซึ่งอยู่ทับซ้อนกับเขตเศรษฐกิจจำเพาะได้ด้วย กล่าวคือไม่เป็นการจำกัดสิทธิของรัฐที่จะใช้เขตอำนาจในเรื่องอื่น ๆ ในเขตต่อเนื่องของตนให้มีผลเป็นการจำกัดสิทธิของรัฐในเรื่องอื่นไปด้วย ซึ่งการกำหนดบทกฎหมายเช่นนี้สามารถทำให้ประเทศไทยใช้สิทธิในเรื่องอื่นไปได้โดยปราศจากการมีผลกระทบกระเทือนอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติการในเรื่องอื่นตามสิทธิของรัฐตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศ

มาตรา 5 ในพระราชบัญญัตินี้

“เขตต่อเนื่อง” หมายความว่า เขตต่อเนื่องตามพระบรมราชโองการประกาศเขตต่อเนื่องของราชอาณาจักรไทย

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ข้อสังเกต คำจำกัดความในมาตรา 5 ได้ระบุว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ดังนั้นจากคำจำกัดความดังกล่าวจึงต้องดูตามมาตรา 10 ดังนี้

มาตรา 10 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับวางระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ โดยให้คำนึงถึงหลักปฏิบัติตามกฎหมายระหว่างประเทศ

ดังนั้น มาตรา 10 จึงได้กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่... ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ที่จะเป็นผู้ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดภายในเขตต่อเนื่องนั้น จะต้องเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ ที่มีความเกี่ยวข้องเฉพาะเจาะจงกับผลประโยชน์ของประเทศไทย 4 เรื่อง อันได้แก่ การคลัง การศุลกากร การเข้าเมือง การสาธารณสุข หรืออาจจะเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ถูกกำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ดูแลป้องกันรักษาผลประโยชน์บางประการ ตามร่างพระราชบัญญัติ

นี้ ซึ่งก็แล้วแต่ความเหมาะสมและเป็นอำนาจที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนด แต่งตั้งให้มีอำนาจปฏิบัติการตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ซึ่งอำนาจที่ให้ในการวางกฎระเบียบ ต่าง ๆ เป็นลักษณะของการใช้อำนาจรัฐในการวางกฎระเบียบเพื่อการปฏิบัติการในเขตต่อเนื่องให้ มีประสิทธิภาพและเป็นธรรมกับเรือต่างชาติมากที่สุด

อนึ่ง เกี่ยวกับผู้รักษาการตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ที่ถูกกำหนดให้เป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพียงคนเดียว มากกว่าที่จะกำหนดให้มีรัฐมนตรีรักษาการถึง 3 คนตามผลประโยชน์ของประเทศไทย 4 ประการ ซึ่งมีกระทรวงที่เกี่ยวข้องถึง 3 กระทรวง อันได้แก่กระทรวงการคลัง กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทยนั้น ผู้เขียนเห็นว่าการ กำหนดตามความในมาตรา 10 ที่ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการและมีอำนาจ ต่าง ๆ มีความเหมาะสมแล้ว เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ในการให้เป็น กฎหมายแม่บทหรือกฎหมายกลางในการกำหนดให้อำนาจแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการป้องกัน และปราบปรามการกระทำความผิดในเขตต่อเนื่องทั้งหลายที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ทั้ง 4 เรื่องใน เขตต่อเนื่อง ดังนั้นอำนาจที่เหมาะสมดังกล่าวจึงสมควรที่จะอยู่ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวง มหาดไทย ซึ่งเป็นกระทรวงที่รับผิดชอบดูแลเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในของ ประเทศ อีกทั้งการกำหนดให้มีรัฐมนตรีเพียงคนเดียวนั้นสามารถทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปโดย ความสะดวก รวดเร็วและไม่มีการขัดแย้งกันระหว่างรัฐมนตรีแต่ละกระทรวงที่มีการใช้อำนาจร่วม กัน ส่วนปัญหาความวิตกกังวลว่ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจะไม่มีความรู้และเข้าใจ ปัญหาตลอดจนการมีข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องการคลัง การสาธารณสุข การศุลกากร ก็มีได้เป็นปัญหา สำคัญประการใด ซึ่งในทางปฏิบัติเองรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยก็สามารถที่จะรับฟัง ปัญหา ตลอดจนได้รับคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อยู่แล้ว โดยการ ประสานงานกันระหว่างหน่วยงานของรัฐ ซึ่งในปัจจุบันในการปฏิบัติงานก็มีการประชุมและเสนอ แนวความคิดร่วมกันในหลาย ๆ ครั้งจนได้ข้อสรุปและนำเสนอจนเป็นระเบียบข้อบังคับวิธีปฏิบัติ หน้าที่ในหลาย ๆ ครั้งที่ผ่านมาดังนั้นในปัญหาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาแต่ละ หน่วยงานจึงเป็นปัญหาที่สามารถรับฟังข้อเสนอแนะและแก้ไขปัญหาได้ อีกทั้งร่างพระราชบัญญัติ ฉบับนี้ก็เป็นกฎหมายแม่บทในการกำหนดหลักเกณฑ์กว้าง ๆ ในทางปฏิบัติเท่านั้น และยังเป็น ส่วนให้พนักงานเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการต่าง ๆ เกิดความมั่นใจในการปฏิบัติงาน ส่วนราย ละเอียดเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่จึงเป็นไปตามกฎหมายของแต่ละหน่วยงาน ที่มีประสบการณ์และความรู้ความสามารถเฉพาะเรื่องในการที่จะกำหนดรายละเอียดเอาเองได้

อย่างไรก็ตามตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีการกล่าวถึงคำว่า ยานพาหนะอยู่หลาย ๆ คำดังนั้นผู้เขียนเห็นว่าน่าจะมีการกำหนดคำจำกัดความ คำว่ายานพาหนะ ลงเพิ่มเติมในมาตรา 5 ไว้ด้วยเพื่อเป็นคำอธิบายว่า ยานพาหนะมีความหมายถึงสิ่งใดบ้าง ซึ่งมีผลต่อการใช้อำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ในมาตรา 6 มาตรา 7 มาตรา 8

มาตรา 6 การกระทำความผิดซึ่งกฎหมายว่าด้วยการศุลกากร การคลัง การเข้าเมือง หรือการสาธารณสุขบัญญัติว่าเป็นความผิด แม้การกระทำนั้นจะได้กระทำในเขตต่อเนื่อง ให้ถือว่า การกระทำนั้นเป็นการกระทำในราชอาณาจักร

ในกรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีหรือจะมีการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจตรวจ ค้น จับ และควบคุมผู้ต้องหาและกระทำการใด ๆ ที่จำเป็น เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ รวมถึงยึดเรือหรือยานพาหนะ เอกสารหลักฐาน และสิ่งของใด ๆ ที่จะใช้ หรือได้ใช้ในการกระทำความผิดดังกล่าวได้

การคลังตามวรรคหนึ่ง หมายความว่า การที่เกี่ยวกับเงินตรา ภาษีอากร ภาษีสรรพสามิต ค่าภาคหลวง และค่าธรรมเนียมอื่นใดที่จัดเก็บเป็นรายได้ของรัฐ

ข้อสังเกต ตามความในมาตรา 6 เป็นการกำหนดให้การกระทำความผิดเกี่ยวกับกฎหมายศุลกากรที่ได้กระทำภายในเขตต่อเนื่อง ให้ถือว่าการกระทำนั้นเป็นการกระทำในราชอาณาจักร และบัญญัติในการให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ ในการมีอำนาจตรวจ ค้น จับ ควบคุมผู้ต้องหา รวมทั้งการยึดเรือ ยานพาหนะ เอกสารหลักฐาน สิ่งของที่จะใช้หรือได้ใช้ในการกระทำความผิด ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีหรือมีการกระทำความผิดภายในเขตต่อเนื่อง

เมื่อพิจารณาตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยทะเล ในเรื่องเขตต่อเนื่องแล้ว การบัญญัติกฎหมายตามความในมาตรา 6 วรรคแรกนี้บัญญัติว่า “การกระทำที่ได้กระทำในเขตต่อเนื่อง ให้ถือว่าการกระทำนั้นเป็นการกระทำในราชอาณาจักร” เป็นการบัญญัติกฎหมายในลักษณะเป็นการขยายขอบเขตการบังคับใช้กฎหมาย 4 เรื่อง โดยเฉพาะกฎหมายศุลกากรให้ขยายการบังคับใช้เกี่ยวกับความผิดตามกฎหมายศุลกากรออกไปถึงภายในเขตต่อเนื่องด้วย ผลที่ตามมาก็คือการกระทำความผิดต่าง ๆ รวมทั้งความผิดในการหลีกเลี่ยงภาษีหรือการจัดเก็บภาษีของรัฐได้ขยายการบังคับออกไปภายในเขตต่อเนื่องด้วย ซึ่งการบัญญัติกฎหมายเช่นนี้ผู้เขียนเห็นว่าไม่เหมาะสมและสอดคล้องกับหลักกฎหมายในเรื่องเขตต่อเนื่อง และการพัฒนาที่ผ่านมาในอดีตของการก่อเกิดเขตต่อเนื่อง เนื่องจากเป็นการขยายการบังคับใช้กฎหมายศุลกากรกฎหมาย

เกี่ยวกับการเข้าเมือง การคลัง การสาธารณสุข ออกไปบังคับใช้ภายในเขตต่อเนื่องด้วย ทั้งที่อำนาจรัฐที่จะใช้เขตอำนาจในเขตต่อเนื่องเป็นเพียงการใช้เขตอำนาจได้ในลักษณะการป้องกันต่อการกระทำละเมิดกฎหมายภายใน 4 เรื่องเท่านั้น การบัญญัติกฎหมายในลักษณะดังกล่าวทำให้รวมถึงการจัดเก็บภาษีศุลกากรได้ภายในเขตต่อเนื่องด้วย ซึ่งเป็นแนวความคิดเดียวกับนักนิติศาสตร์ในกลุ่มแรก และแนวทางปฏิบัติของกลุ่มประเทศในกลุ่มแรก¹ ที่กำหนดให้มีการขยายการบังคับใช้กฎหมาย 4 เรื่องออกไปใช้บังคับภายในเขตต่อเนื่องด้วย ซึ่งในความคิดเห็นของผู้เขียนเห็นว่าไม่เหมาะสมและสอดคล้องกับหลักกฎหมายในเรื่องเขตต่อเนื่อง การบัญญัติกฎหมายในลักษณะเช่นนี้ถึงแม้ว่าจะทำให้ประเทศไทยสามารถรักษาผลประโยชน์ของประเทศไว้ได้มากที่สุดก็ตาม แต่ก็ถือว่าขัดกับพันธกรณีระหว่างประเทศ และอาจเกิดการละเมิดต่อเสรีภาพในการเดินเรือของรัฐต่างชาติในเขตต่อเนื่องได้

สำหรับการบัญญัติกฎหมายในลักษณะการให้อำนาจในการบังคับใช้สิทธิในการป้องกันได้ ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีหรือจะมีการกระทำความผิดเกิดขึ้นภายในเขตต่อเนื่องนั้น เป็นการบัญญัติกฎหมายที่สามารถทำได้ และมีความสอดคล้องเหมาะสมกับหลักกฎหมายในเรื่องเขตต่อเนื่อง เนื่องจากการกำหนดให้รัฐชายฝั่งใช้มาตรการบังคับใช้สิทธิในการป้องกันและปกป้องผลประโยชน์ของประเทศไทยได้ทันที ไม่จำเป็นต้องรอการพิสูจน์ว่ามี การกระทำความผิดเกิดขึ้นแล้วจริง ๆ ซึ่งการบัญญัติกฎหมายเช่นนี้จะส่งผลให้ประเทศไทยสามารถปกป้องผลประโยชน์ของประเทศไทยที่มีอยู่บางประการได้ผลดี และมีประสิทธิภาพอย่างเต็มที่อีกทั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ก็สามารถปกป้องผลประโยชน์ และใช้การตรวจสอบต่าง ๆ ได้ในกรณีที่มีการสงสัยได้ทันที ซึ่งเท่ากับว่าเป็นการตัดปัญหาการกระทำความผิดที่อาจเกิดขึ้นได้ในดินแดนและทะเลอาณาเขตไปได้

¹ รายละเอียดแนวความคิดดังกล่าว ดูได้จากบทที่ 3 ข้อ 3.4.1.1 ปัญหาเกี่ยวกับเขตอำนาจในการวางกฎเกณฑ์และข้อบังคับเพื่อใช้บังคับในเขตต่อเนื่องนี้มีต่อปัญหาการลักลอบค่าน้ำมันเดือน หน้า 210.

² รายละเอียดแนวทางปฏิบัติของกลุ่มประเทศดังกล่าวดูได้จากบทที่ 4 ข้อ 4.1.1. กลุ่มประเทศที่กำหนดกฎหมายภายในของตนเกี่ยวกับการกระทำที่กระทำลงภายในเขตต่อเนื่องใด ๆ ให้เป็นความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับการคลัง การศุลกากร การเข้าเมือง การสาธารณสุข ดังเช่นการกระทำลงภายในดินแดนและทะเลอาณาเขตของรัฐนั้น ๆ หรือให้ถือว่ากฎหมายทั้ง 4 เรื่อง ดังกล่าวขยายการบังคับออกไปใช้ในเขตต่อเนื่องทุกประการ หน้า 301.

อนึ่ง การบัญญัติกฎหมายภายในในลักษณะการให้อำนาจแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการมีอำนาจตรวจ ค้น จับ ควบคุมผู้ต้องหา ยึดเรือ ยานพาหนะ เอกสาร สิ่งของใด ๆ ที่ใช้ในการกระทำความผิด เป็นการบัญญัติกฎหมายในลักษณะมาตรการบังคับใช้สิทธิในการป้องกันต่อการกระทำความผิดที่อาจเกิดขึ้นได้ภายในเขตต่อเนื่อง การบัญญัติกฎหมายให้อำนาจแก่พนักงานเจ้าหน้าที่เช่นว่านี้ ถือได้ว่ามีความเหมาะสมและสอดคล้องกับหลักกฎหมายในเรื่องเขตต่อเนื่องที่ให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่สามารถบังคับใช้สิทธิในการป้องกันต่าง ๆ ได้ภายในเขตต่อเนื่องแต่อย่างไรก็ตามกฎหมายไม่ได้กำหนดถึงโทษต่อการฝ่าฝืนมาตรการบังคับใช้สิทธิป้องกันของพนักงานเจ้าหน้าที่ไว้เลย อันเนื่องมาจากร่างกฎหมายฉบับนี้มีลักษณะเป็นกฎหมายแม่บท ดังนั้นการลงโทษต่อการกระทำความผิดในการฝ่าฝืนมาตรการป้องกันทั้งหลายของรัฐชายฝั่ง จึงน่าที่จะต้องไปดูในกฎหมายลูกแต่ละเรื่องไป

มาตรา 7 เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติการตามมาตรา 6 ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่ง หรือบังคับให้ผู้ควบคุมเรือ หรือยานพาหนะ หยุดหรือนำเรือ หรือยานพาหนะใด ๆ ที่อยู่ในเขตต่อเนื่องไปยังที่แห่งหนึ่งแห่งใดได้ และในกรณีจำเป็นให้มีอำนาจใช้อาวุธบังคับได้

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจตรวจและค้นเรือหรือยานพาหนะ ผู้ควบคุมเรือหรือยานพาหนะ และบุคคลใด ๆ ในเรือหรือยานพาหนะตามวรรคหนึ่งได้ตามความจำเป็นแห่งพฤติการณ์

ข้อสังเกต มาตรา 7 เป็นการกำหนดให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ในการสั่งให้หยุดเรือ หรือควบคุมเรือไปยังที่ใด ๆ รวมทั้งกรณีจำเป็นให้มีอำนาจใช้อาวุธบังคับได้ การใช้อำนาจดังกล่าวของพนักงานเจ้าหน้าที่มีลักษณะเป็นการใช้มาตรการบังคับใช้สิทธิในการป้องกันต่อการกระทำความผิดไม่ว่าจะเป็นการหยุดเรือ การควบคุมเรือไปยังที่ใด ๆ รวมทั้งการใช้อาวุธบังคับก็เป็นการใช้กำลังตามที่จำเป็นซึ่งการใช้อำนาจดังกล่าว มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับหลักกฎหมายในเรื่องเขตต่อเนื่อง ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่สามารถใช้อำนาจดังกล่าวได้ แต่อย่างไรก็ตามกฎหมายไม่ได้มีการกำหนดถึงการใช้สิทธิในการไล่ตามติดพันเรือไว้ด้วย เพียงแต่ระบุว่า “ในกรณีจำเป็นให้มีอำนาจใช้อาวุธบังคับได้ซึ่งน่าจะรวมถึงการใช้สิทธิในการไล่ตามติดพันเรือที่ฝ่าฝืนคำสั่งรวมทั้งการยิงเรือเพื่อให้ได้มาซึ่งการบังคับใช้สิทธิดังกล่าว ซึ่งผู้เขียนเห็นว่าน่าจะระบุในทบถึงอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการใช้สิทธิในการไล่ตามติดพันดังกล่าวด้วย อย่างน้อยที่สุดก็ทำให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเกิดความมั่นใจในการปฏิบัติงานว่าตนมีอำนาจใช้กฎหมาย และกฎหมายยังรองรับการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวของพนักงานเจ้าหน้าที่อีกด้วย อีกทั้งใน

ตัวบทมิได้มีการกระบุถึงการลงโทษต่อการฝ่าฝืนมาตรการบังคับใช้สิทธิในการป้องกันของพนักงานเจ้าหน้าที่ไว้ด้วย

อนึ่งตามความในวรรคสองมีการบัญญัติกฎหมายในลักษณะให้อำนาจแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการมีอำนาจตรวจ ค้น เรือ ผู้ควบคุมเรือ ยานพาหนะ บุคคลใด ๆ ตามวรรคหนึ่งตามที่จำเป็นแห่งพฤติการณ์ได้ ซึ่งการใช้อำนาจในวรรคสองนี้เป็นการให้อำนาจแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการตรวจ ค้น บุคคลต่าง ๆ บนเรือที่ได้รับคำสั่งให้หยุด ซึ่งต่างจากมาตรา 6 ที่เป็นการให้อำนาจแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการตรวจค้นและจับกุมผู้ต้องหา ซึ่งเป็นการใช้อำนาจที่ต่อเนื่องภายหลังการใช้อำนาจตามมาตรา 7 ซึ่งผู้เขียนเห็นว่าการบัญญัติกฎหมายในความตามวรรคสอง มีลักษณะเป็นการบัญญัติในลักษณะให้ใช้มาตรการบังคับใช้สิทธิในการป้องกันต่อการกระทำความผิดในการตรวจค้นบุคคลบนเรือ ซึ่งมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับหลักกฎหมายในเรื่องเขตต่อเนื่อง อีกทั้งยังช่วยให้การป้องกันของพนักงานเจ้าหน้าที่สามารถกระทำได้อย่างทั่วถึงและเป็นการใช้อำนาจอย่างเต็มที่ เพื่อป้องกันการกระทำความผิดที่อาจจะเกิดขึ้นได้ภายในเขตต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายที่มีความเหมาะสมและมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการบังคับใช้สิทธิในการป้องกัน

มาตรา 8 เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้จับหรือควบคุมผู้ต้องหา หรือยึดเรือหรือยานพาหนะหรือสิ่งของตามมาตรา 6 แล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งตัวผู้ต้องหาเรือหรือยานพาหนะ หรือสิ่งของที่ยึดไว้ พร้อมทั้งรายงานพฤติการณ์แห่งคดีที่เกี่ยวกับการดำเนินการดังกล่าวไปให้พนักงานสอบสวนดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไปโดยไม่ชักช้า

ภายใต้บังคับมาตรา 20 และมาตรา 21 วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พนักงานสอบสวนท้องที่ใดเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบในการสอบสวนให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนด

ห้ามมิให้นับระยะเวลาควบคุมผู้ต้องหาซึ่งได้กระทำมาก่อนหน้าที่จะส่งตัวมาให้พนักงานสอบสวน เป็นเวลาควบคุมผู้ต้องหาของพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ข้อสังเกต มาตรา 8 เป็นการกำหนดอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ภายหลังดำเนินการจับกุมผู้ต้องหาแล้วตามมาตรา 6 โดยกำหนดให้ส่งตัวผู้ต้องหาพร้อมเรือที่ใช้ในการกระทำความผิดไปให้พนักงานสอบสวนดำเนินการต่อไป โดยมีให้นับระยะเวลาในการควบคุม

คุมผู้ต้องหามาก่อนส่งตัวผู้ต้องหาให้พนักงานสอบสวนเป็นเวลาในการควบคุมผู้ต้องหาของพนักงานสอบสวน

หากพิจารณาตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศในเรื่องเขตต่อเนื่องแล้ว การบัญญัติกฎหมายในลักษณะกำหนดหน้าที่พนักงานเจ้าหน้าที่ภายหลังใช้มาตรการบังคับใช้สิทธิในการป้องกันตามมาตรา 6 โดยกำหนดให้ส่งตัวผู้ต้องหาพร้อมเรือที่ยึด หรือสิ่งของที่ยึดเอาไว้ไปให้พนักงานสอบสวนดำเนินการตามกฎหมายต่อไปนั้นเป็นการบัญญัติกฎหมายในลักษณะการบังคับใช้สิทธิในการป้องกันในการควบคุมผู้ต้องหา และส่งให้พนักงานสอบสวนซึ่งเป็นการใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ต่อเนื่อง ซึ่งผู้เขียนเห็นว่ามีความเหมาะสมและสอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศ อีกทั้งยังทำให้การสอบสวนตลอดจนการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิดสามารถกระทำได้ทันทีและไม่เป็นการชักช้า

อนึ่งในการมิให้นับระยะเวลาในการควบคุมผู้ต้องหา ก่อนนำส่งพนักงานสอบสวนเป็นระยะเวลาควบคุมตัวของพนักงานสอบสวน ผู้เขียนเห็นว่ามีความเหมาะสมอย่างยิ่งต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ ที่ให้พนักงานสอบสวนสามารถดำเนินการตามกฎหมายได้อย่างเต็มที่โดยไม่ติดเรื่องระยะเวลาในการควบคุมตัวของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 6 และความในวรรคสองเป็นเรื่องการกำหนดตัวพนักงานสอบสวนท้องที่ใดเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบในการสอบสวน ซึ่งปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มี การแบ่งเขตการปกครองทางทะเลเป็นที่แน่นอน ดังนั้นการให้อำนาจแก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในการกำหนดตัวพนักงานสอบสวน ตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ก็ เป็นสิ่งที่เหมาะสมอย่างยิ่งในการปฏิบัติงาน เพราะจะทำให้พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถส่งผู้ต้องหาไปให้พนักงานสอบสวนดำเนินการต่อไป ตามกฎหมายต่อไปโดยไม่ชักช้า

อย่างไรก็ตาม ข้อความตามมาตรา 8 ที่กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งตัวผู้กระทำความผิดไปให้พนักงานสอบสวนดำเนินการต่อไปโดยไม่ชักช้า อาจทำให้เกิดปัญหาการตีความได้เช่นกัน กล่าวคือ ตามพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.2469 มาตรา 20 กำหนดให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจจับกุมผู้กระทำความผิดโดยไม่ต้องมีหมายจับ และส่งตัวไปให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อจัดการตามกฎหมายได้ หากพิจารณาตามมาตรา 20 ดูเหมือนว่าสามารถจับกุมผู้กระทำความผิดส่งสถานีตำรวจได้เลย แต่ตามพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 มีบทบัญญัติเรื่องการเปรียบเทียบระงับคดีไว้ ต้องดำเนินการเปรียบเทียบระงับคดีก่อนตามมาตรา 102 และมาตรา 102 ทวิ หากการเปรียบเทียบระงับคดีไม่เป็นผลจึงให้ส่งตัวให้ตำรวจดำเนินการตามกฎหมายต่อไป หากไม่ตีความมาตรา 20 เช่นนี้อาจทำให้บทบัญญัติในเรื่อง

การเปรียบเทียบปรับเพื่อระงับคดีเป็นหมันไป ซึ่งตามมาตรา 6 และมาตรา 8 อาจมีผลในเรื่องดังกล่าวได้เช่นกัน สำหรับปัญหาว่าจะมีผลให้เรื่องการเปรียบเทียบปรับตามกฎหมายศุลกากรใช้บังคับได้หรือไม่นั้น ในกรณีดังกล่าวผู้เขียนเห็นว่า มาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากรยังมีการบัญญัติกฎหมายไว้ชัดเจนถึงอำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ในการจับกุมผู้กระทำความผิดและให้ดำเนินการส่งตัวผู้กระทำความผิดไปยังสถานีตำรวจเช่นเดียวกับมาตรา 6 และมาตรา 8 แห่งร่างพระราชบัญญัติ ฉบับนี้ ซึ่งก็สามารถใช้การเปรียบเทียบปรับระงับคดีได้ ตามมาตรา 102 และมาตรา 102 ทวิ ด้วยเช่นกัน ดังนั้นในกรณีดังกล่าว มาตรา 6 และมาตรา 8 ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทที่กำหนดอำนาจและหน้าที่พนักงานเจ้าหน้าที่ในเขตต่อเนื่องเกี่ยวกับผลประโยชน์ 4 ประการ ซึ่งรวมถึงเรื่องการศุลกากรด้วย กรณีดังกล่าวจึงต้องถือตามกฎหมายศุลกากรโดยให้มีการเปรียบเทียบปรับระงับคดีก่อนเช่นกัน ซึ่งร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวมีลักษณะเป็นกฎหมายแม่บทให้อำนาจแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการดำเนินการตามกฎหมาย หรือมีลักษณะเป็นกฎหมายกลางที่ครอบคลุมผลประโยชน์ทั้ง 4 เรื่อง ดังนั้นในรายละเอียดจึงต้องดูตามวิธีปฏิบัติตามกฎหมายแต่ละเรื่อง แต่จะต้องไม่เป็นการขัดกับกฎหมายแม่บทดังกล่าว ดังนั้นปัญหาในการเปรียบเทียบปรับเพื่อระงับคดีตามกฎหมายศุลกากรจึงมิใช่บังคับได้ตามหลักกฎหมายศุลกากร หากไม่สามารถเปรียบเทียบปรับเพื่อระงับคดีได้ก็ให้ส่งตัวให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดี ตามหลักของกฎหมายศุลกากรและตามมาตรา 8 แห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

มาตรา 9 ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

ข้อสังเกต การกำหนดให้อำนาจแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติโดยให้เป็นเจ้าพนักงานประมวลกฎหมายอาญา ก็เพื่อประโยชน์ในการใช้มาตรการบังคับใช้สิทธิในการป้องกันต่อการกระทำความผิดต่าง ๆ ของพนักงานเจ้าหน้าที่อันได้แก่ อำนาจในการตรวจค้น อำนาจการจับกุม อำนาจในการยึด อำนาจในการใช้กำลังบังคับฯ ก็ให้เป็นลักษณะการใช้อำนาจของเจ้าพนักงานตามกฎหมายอาญา ซึ่งในความผิดที่เกี่ยวกับการฝ่าฝืนการป้องกันผลประโยชน์ทั้ง 4 ประการ ก็เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการป้องกันต่อกระทำความผิดทางอาญาต่อรัฐชายฝั่งโดยตรง การที่กฎหมายบัญญัติให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติการตามร่างพระราชบัญญัติ โดยให้เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาก็เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพมากที่สุด ซึ่งในบางครั้งอาจมีกรณีที่นอกเหนือจากข้อกำหนดกฎหมายที่บัญญัติไว้ แต่เพื่อให้การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฉบับนี้เกี่ยวกับการป้องกันได้ผลสำเร็จลุล่วง

ไปด้วยดีจึงสมควรที่จะให้พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถใช้อำนาจและเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาดังร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

กล่าวโดยสรุปแล้วร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ในเขตต่อเนื่องเพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิด ซึ่งตามมาตรา 6 วรรคแรก เป็นร่างกฎหมายที่ออกมามีตามแนวทางปฏิบัติของรัฐในกลุ่มแรกที่เห็นว่ากฎหมายทั้ง 4 เรื่องสามารถขยายขอบเขตการบังคับใช้ออกไปได้ถึงภายในเขตต่อเนื่องด้วย ซึ่งเป็นร่างกฎหมายที่ไม่เหมาะสมและไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของหลักกฎหมายในเรื่องเขตต่อเนื่อง อีกทั้งยังไม่สอดคล้องกับการพัฒนาที่ผ่านในอดีตของเขตต่อเนื่อง เนื่องจากการขยายการบังคับใช้กฎหมาย 4 ประการออกไปในเขตต่อเนื่องอาจทำให้เกิดการกระทบกับเสรีภาพในการเดินเรือของเรือต่างชาติ และอาจก่อให้เกิดความรับผิดชอบในทางระหว่างประเทศได้ ถึงแม้ว่าการบัญญัติกฎหมายในลักษณะดังกล่าวจะทำให้ประเทศไทยสามารถรักษาผลประโยชน์บางอย่างได้มากที่สุดก็ตาม แต่ก็ไม่ใช่เป็นการเหมาะสมที่จะใช้สิทธิของประเทศไทยจนไปขัดกับสิทธิเสรีภาพของรัฐอื่นแต่อย่างใดก็ตามแนวทางการบัญญัติกฎหมายที่กำหนดให้อำนาจแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ว่าจะเป็นตามมาตรา 6 วรรค 2 มาตรา 7 มาตรา 8 ก็เป็นแนวทางที่เหมาะสมและสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายในเรื่องเขตต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการกำหนดให้ใช้มาตรการบังคับใช้สิทธิในการป้องกันต่อการกระทำความผิดที่รัฐชายฝั่งสามารถทำได้ และเป็นการพิทักษ์รักษาผลประโยชน์ของประเทศไทยได้อย่างเหมาะสมกับกรณีการใช้สิทธิในการป้องกันต่อการกระทำความผิดที่อาจเกิดขึ้นได้ภายในเขตต่อเนื่อง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางสรุปร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปฏิบัติราชการของพนักงานเจ้าหน้าที่ในเขตต่อเนื่องเพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำผิด

มาตรา	หลักการทางกฎหมายและอำนาจที่ใช้ภายในเขตต่อเนื่องตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยทะเล	ความสอดคล้องกับหลักกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยทะเล	แนวทางปฏิบัติของรัฐในกลุ่มที่	ผลประโยชน์ที่มีจากการออกกฎหมายเพื่อใช้บังคับในเขตต่อเนื่องที่มีต่อปัญหาการลักลอบค้าน้ำมันเดือน	ข้อสังเกต
มาตรา 3 เรื่อง กฎหมายอื่น ๆ ที่ขัด หรือแย้งหรือมีบัญญัติไว้แล้ว ให้ใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้	-	-	-	มีลักษณะเป็นกฎหมายแม่บทที่เป็นตัวกำหนดการใช้อำนาจหน้าที่ภายในเขตต่อเนื่อง ในกรณีที่มีกฎหมายฉบับใด ขัดหรือแย้งหรือไม่สอดคล้องก็ให้ใช้กฎหมายฉบับนี้เป็นหลักในการใช้อำนาจ	มีความไม่เป็นการยกเลิกกฎหมายอื่นโดยกฎหมายใช้คำว่า หรือ เท่านั้น เพียงแต่กฎหมายได้ขัดหรือแย้งหรือมีบัญญัติไว้แล้ว เพียงอย่างเดียวก็ถูกยกเลิกได้เช่นกัน
มาตรา 4 เรื่อง การใช้อำนาจไม่กระทบสิทธิอื่นที่มีในเขตต่อเนื่อง ตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศ	1) การใช้เขตอำนาจในเขตต่อเนื่อง 2) การใช้อำนาจรัฐที่มาจากสิทธิอธิปไตยในเขตที่ซ้อนทับซ้อนกับเขตต่อเนื่อง	สอดคล้อง	-	ใช้เขตอำนาจได้ในเขตต่อเนื่อง โดยไม่ผลกับการปฏิบัติการในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเขตเศรษฐกิจจำเพาะซึ่งอยู่ทับซ้อนกับเขตต่อเนื่อง	-
มาตรา 5 เรื่อง ค่าจำกัดความของคำว่าเขตต่อเนื่องกับคำศัพท์พนักงานเจ้าหน้าที่	-	-	-	พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติตามมาตรา 10	มีการกล่าวถึง ยานพาหนะในหลาย ๆ มาตรา เช่น 6, 7, 8 น่าจะมีการกำหนดค่าจำกัดความของคำว่ายานพาหนะด้วยว่าหมายถึงอะไร

ตารางสรุปพระราชบัญญัติว่าด้วยการปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ในเขตต่อเนื่องเพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำผิด (ต่อ)

มาตรา	หลักการทางกฎหมายและอำนาจที่ใช้ภายในเขตต่อเนื่องตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยทะเล	ความสอดคล้องกับหลักกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยทะเล	แนวทางปฏิบัติของรัฐในกลุ่มที่	ผลประโยชน์ที่มีจากการออกกฎหมายเพื่อใช้บังคับในเขตต่อเนื่องที่มีต่อปัญหาการลักลอบค่าน้ำมันเดือน	ข้อสังเกต
มาตรา 6 เรื่องการกำหนดความผิดตามกฎหมาย 4 เรื่องทั้งหมดให้ใช้บังคับในเขตต่อเนื่อง	1) มาตรการในการวางกฎเกณฑ์ในลักษณะการขยายการบังคับกฎหมาย 4 เรื่องออกไปในเขตต่อเนื่อง	ไม่สอดคล้อง	1	ประเทศไทยสามารถรักษาสีทธิและผลประโยชน์ในดินแดนไว้ได้มากที่สุด รวมทั้งจัดการเก็บภาษีในเขตต่อเนื่องได้ ตลอดจนกำหนดความผิดเกี่ยวกับการลักลอบค่าน้ำมันเดือนให้เป็นความผิดในเขตต่อเนื่องด้วย	ถึงแม้ว่าประเทศไทยจะรักษาผลประโยชน์ไว้ได้มากที่สุด แต่ก็ไม่เป็นการสอดคล้องกับเจตนาของกฎหมายและที่มาและพื้นฐานทางทฤษฎีกฎหมายของเขตต่อเนื่อง
วรรค 2 เรื่องการกำหนดการใช้อำนาจในการตรวจค้น จับกุม ยึดเรือ สิ่งของที่กระทำผิด	1) มาตรการในการบังคับใช้สิทธิในการป้องกัน	สอดคล้อง	3	พนักงานเจ้าหน้าที่อาศัยเหตุอันควรสงสัยในการใช้อำนาจในการตรวจค้น จับกุม ตลอดจนยึดเรือที่ต้องสงสัยว่ามีการลักลอบค่าน้ำมันเดือนได้ ซึ่งจะช่วยให้การป้องกันได้ผลดีมีประสิทธิภาพมากที่สุด	ไม่มีการกำหนดโทษของการฝ่าฝืนเนื่องจากเป็นกฎหมายแม่บท โทษของการฝ่าฝืนจึงต้องไปดูในกฎหมายลูกแต่ละเรื่องไป

ตารางสรุปพระราชบัญญัติว่าด้วยการปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ในเขตต่อเนื่องเพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิด (ต่อ)

มาตรา	หลักการทางกฎหมายและอำนาจที่ใช้ภายในเขตต่อเนื่องตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยทะเล	ความสอดคล้องกับหลักกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยทะเล	แนวทางปฏิบัติของรัฐในกลุ่มที่	ผลประโยชน์ที่มีจากการออกกฎหมายเพื่อใช้บังคับในเขตต่อเนื่องที่มีต่อปัญหาการลักลอบค้ำน้ำมันเดือน	ข้อสังเกต
มาตรา 7 เรื่อง อำนาจสั่งหยุดเรือและใช้อาวุธบังคับได้	หลักการใช้ภายในเขตต่อเนื่องตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยทะเล 1) มาตรการในการบังคับใช้สิทธิในการป้องกัน	สอดคล้อง	3	พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถออกคำสั่งให้เรือที่ต้องสงสัยว่าค้ำน้ำมันเดือน หยุดเรือ เพื่อทำการตรวจค้นจับกุมตามมาตรา 6 รวมทั้งใช้อาวุธบังคับได้ในกรณีที่มีความจำเป็นเช่น การหนี หรือขัดขืน	กฎหมายไม่ได้กำหนดถึงการใช้ไล่ตามคิดค้นเรือที่หนีไว้กำหนดแต่การใช้กำลังตามที่จำเป็นเท่านั้น
มาตรา 8 เรื่อง กำหนดหน้าที่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการสั่งตัวผู้ต้องหาและของที่ยึดพร้อมรายงานให้พนักงานสอบสวนทราบโดยไม่ชักช้า	1) มาตรการในการบังคับใช้สิทธิป้องกัน	สอดคล้อง	-	พนักงานเจ้าหน้าที่มีหน้าที่จะต้องส่งผู้ต้องหา รวมทั้งเรือสิ่งของไปให้พนักงานสอบสวนโดยเร็ว เป็นการใช้มาตรการบังคับใช้สิทธิป้องกันโดยการควบคุมผู้ต้องหาต่อเนื่องมาจากมาตรา 6	เป็นวิธีปฏิบัติภายหลังจากการบังคับใช้สิทธิในการป้องกัน

ตารางสรุปพระราชบัญญัติว่าด้วยการปฏิบัติกรของพนักงานเจ้าหน้าที่ในเขตต่อเนื่องเพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำผิด (ต่อ)

มาตรา	หลักการทางกฎหมายและอำนาจที่ใช้ภายในเขตต่อเนื่องตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยทะเล	ความสอดคล้องกับหลักกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยทะเล	แนวทางปฏิบัติของรัฐในกลุ่มที่	ผลประโยชน์ที่มีจากการออกกฎหมายเพื่อใช้บังคับในเขตต่อเนื่องที่มีต่อปัญหาการลักลอบค้าน้ำมันเดือน	ข้อสังเกต
มาตรา 9 เรื่อง การกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา				การกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานประมวลกฎหมายอาญาเนื่องจากกระทำผิดตามกฎหมายอาญาโดยตรงต่อรัฐ การกำหนดให้ใช้อำนาจของเจ้าพนักงานจะช่วยให้การป้องกันการได้ผล มีประสิทธิภาพ	
มาตรา 10 เรื่องการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติกรตามพระราชบัญญัติและอำนาจรักษาการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย	อำนาจรัฐ	สอดคล้อง		การแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติหน้าที่ในเขตต่อเนื่อง ก็เป็นอำนาจเฉพาะเรื่อง ๆ ไป ดังนั้นพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติกรเฉพาะเรื่องซึ่งมีความเชี่ยวชาญและมีความสามารถในเรื่องที่ตนเองรับผิดชอบตามสิทธิที่มีในกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยทะเล	อำนาจรักษาการควารเป็นของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยคนเดียว ซึ่งง่ายต่อการปฏิบัติกร เนื่องจากเป็นกฎหมายแม่บทจึงให้อำนาจตกที่กระทรวงมหาดไทยเพียงกระทรวงเดียวในการดูแลรักษาสิทธิ

**ข้อพิจารณาเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติทั้งหลายที่จะใช้บังคับเหนือเขตต่อ
เนื่องของประเทศไทย**

จากการพิจารณาถึงร่างพระราชบัญญัติทั้ง 3 ฉบับได้แก่ร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย ร่างพระราชบัญญัติศุลกากร และร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ในเขตต่อเนื่องเพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิด ซึ่งเป็นร่างพระราชบัญญัติที่จะออกมาเพื่อใช้บังคับภายในเขตต่อเนื่องของประเทศไทย อันเนื่องมาจากเหตุที่ไม่มีกฎหมายฉบับใดเลย ที่จะสามารถใช้บังคับเหนือเขตต่อเนื่องในการปกป้องคุ้มครองผลประโยชน์บางประการของประเทศไทยที่มีอยู่ภายในดินแดนและทะเลอาณาเขตได้ โดยที่ร่างพระราชบัญญัติแต่ละฉบับที่จะออกมาเพื่อใช้บังคับเหนือเขตต่อเนื่องนั้น ต่างก็มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายที่เกี่ยวกับเขตต่อเนื่อง คงมีเพียงแต่ มาตรา 6 แห่งร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ในเขตต่อเนื่องเพื่อป้องกันและปราบปรามต่อการกระทำความผิดเท่านั้น ที่เสนอร่างกฎหมายในลักษณะการขยายการบังคับกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิ 4 เรื่อง ให้ขยายการบังคับออกไปภายในเขตต่อเนื่องทั้งหมด ซึ่งหากพิจารณาถึงที่มาและพื้นฐานทางทฤษฎีกฎหมายในเรื่องเขตต่อเนื่องแล้ว จะพบร่างกฎหมายตามความในมาตรา 6 ไม่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายเท่าใดนัก ถึงแม้ว่าการเสนอแนวร่างกฎหมายดังกล่าวจะถือว่าเป็นแนวทางปฏิบัติของรัฐต่าง ๆ ที่สามารถกระทำได้ และไม่มีประเทศใดคัดค้านเลยก็ตาม และถึงแม้ว่าแนวทางดังกล่าวจะทำให้ประเทศไทยสามารถพิทักษ์รักษาผลประโยชน์ของประเทศไทยไว้ได้มากที่สุดก็ตาม แต่ผู้เขียนก็เห็นว่าแนวทางดังกล่าวก็ไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์และหลักกฎหมายในเรื่องเขตต่อเนื่อง เนื่องจากการบัญญัติกฎหมายให้อำนาจแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าว อาจจะมีผลกระทบต่อเสรีภาพในการเดินเรือในเขตต่อเนื่องของรัฐอื่น และอาจจะก่อให้เกิดความรับผิดชอบในทางระหว่างประเทศ อันเนื่องมาจากการบังคับใช้สิทธิตามกฎหมายภายในฉบับดังกล่าว ส่วนความในมาตราอื่น ๆ ก็มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายในเรื่องเขตต่อเนื่อง

อนึ่งสำหรับประเด็นปัญหาว่าร่างพระราชบัญญัติศุลกากรกับร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ในเขตต่อเนื่องเพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิด ซึ่งเป็นร่างพระราชบัญญัติที่ออกมาเพื่อใช้บังคับภายในเขตต่อเนื่องด้วยกันนั้น ต่างเป็นร่างพระราชบัญญัติในเรื่องเดียวกันหรือไม่ และมีการเสนอร่างกฎหมายในเรื่องเดียวกันและมีความซ้ำซ้อนกันหรือไม่นั้น สำหรับประเด็นปัญหาดังกล่าว ในความคิดเห็นของผู้เขียนเห็นว่าร่าง

พระราชบัญญัติทั้งสองฉบับ ไม่มีความซ้ำซ้อนกันหรือไม่ได้เป็นร่างพระราชบัญญัติที่เสนอออกมาในเรื่องเดียวกันพร้อมกันเนื่องจาก

ประการแรก ผู้เขียนเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติศุลกากรในความเป็นจริงแล้วเป็นเพียงส่วนหนึ่งหรือเป็นเพียงเรื่องหนึ่งที่มีอยู่ตามเกี่ยวกับผลประโยชน์ในเขตต่อเนื่อง และเป็นส่วนที่กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับสิทธิอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวกับการศุลกากรเท่านั้น แต่ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ในเขตต่อเนื่องเพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดนั้น เป็นร่างพระราชบัญญัติที่กำหนดสิทธิอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการในเขตต่อเนื่องเพื่อคุ้มครองป้องกันผลประโยชน์ของประเทศไทยทั้ง 4 เรื่อง อันได้แก่ การคลัง การศุลกากร การเข้าเมือง การสาธารณสุข ซึ่งเป็นผลประโยชน์ที่ประเทศไทยมีทั้งหมดเกี่ยวกับเขตต่อเนื่อง หรืออาจกล่าวได้ว่าถึงแม้ร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับ จะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเขตต่อเนื่องทั้งสองฉบับก็ตาม แต่ก็มีความแตกต่างกันในเรื่องที่เกี่ยวกับหลักการของกฎหมายอยู่บ้าง กล่าวคือ ร่างพระราชบัญญัติศุลกากรมีลักษณะเฉพาะเกี่ยวกับเรื่องศุลกากรโดยเฉพาะเรื่องเดียวที่จะใช้บังคับภายในเขตต่อเนื่อง ส่วนร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ในเขตต่อเนื่องเพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดนั้นมีความแตกต่างกับร่างพระราชบัญญัติศุลกากร ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ที่มีตามร่างพระราชบัญญัติที่จะดำเนินการปกป้องคุ้มครองไม่ได้จำกัดแต่เฉพาะเรื่องการศุลกากรเท่านั้น แต่ยังรวมถึงผลประโยชน์ในเรื่องการคลัง การเข้าเมือง การสาธารณสุขด้วย

ประการที่สอง ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีรูปลักษณะเป็นกฎหมายแม่บท ที่ให้อำนาจหน้าที่แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ที่จะปฏิบัติการในเขตต่อเนื่องโดยเฉพาะ จึงมิได้มีการกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ตลอดจนอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่จะดำเนินการเฉพาะเรื่องลงไปดังเช่นร่างพระราชบัญญัติศุลกากร เนื่องจากอำนาจที่จะออกกฎหมายในเรื่องรายละเอียดตลอดจนวิธีปฏิบัติต่าง ๆ ในการออกกฎหมายมาบังคับใช้ ก็ให้เป็นอำนาจโดยเฉพาะของส่วนราชการผู้รับผิดชอบอยู่เช่นเดิม อาทิเช่นเรื่องการศุลกากร ก็ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมศุลกากร เรื่องการสาธารณสุขก็ให้เป็นอำนาจของกระทรวงสาธารณสุข เรื่องการเข้าเมืองก็ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกองตรวจคนเข้าเมือง ที่จะกำหนดรายละเอียดของกฎหมายและนำกฎหมายมาบังคับใช้กับการคุ้มครองป้องกันผลประโยชน์ของประเทศไทยในเขตต่อเนื่อง

อย่างไรก็ตามในประเด็นปัญหาดังกล่าว อาจมีปัญหาที่เกี่ยวกับรูปแบบของกฎหมายที่ออกมาใช้บังคับภายในเขตต่อเนื่องได้เช่นกัน กล่าวคือร่างพระราชบัญญัติศาลการ และร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ในเขตต่อเนื่องเพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิด มีลำดับความเท่าเทียมกันของกฎหมายที่เป็นพระราชบัญญัติด้วยกันทั้งคู่ซึ่งตามหลักการแล้วกฎหมายที่ออกมาภายหลังจะมีผลเป็นอันยกเว้นหรือล้มล้างหรือแก้ไขกฎหมายฉบับที่ใช้บังคับอยู่ก่อนหรือไม่นั้น ในความคิดเห็นของผู้เขียนเห็นว่ากรณีดังกล่าวไม่อาจเป็นเช่นนั้นได้เนื่องจาก

ประการแรก หากพิจารณาถึงลักษณะของร่างกฎหมายทั้งสองฉบับที่ไม่มีความซ้ำซ้อนกัน ในประเด็นที่เกี่ยวกับเป้าหมายของกฎหมาย กล่าวคือกฎหมายฉบับหนึ่งมีลักษณะเป็นกฎหมายแม่บท กฎหมายอีกฉบับหนึ่งเป็นกฎหมายที่กำหนดรายละเอียดเฉพาะเรื่องไว้ ดังนั้นร่างกฎหมายทั้งสองฉบับมิใช่ร่างกฎหมายในเรื่องเดียวกันเลขที่เดียว ถึงแม้ว่าจะมีลำดับศักดิ์เป็นพระราชบัญญัติด้วยกันก็ตาม แต่ในความคิดเห็นของผู้เขียนเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติศาลการ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการศาลการโดยเฉพาะ ดังนั้นในกรณีที่กฎหมายศาลการมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงผลของการแก้ไขเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ย่อมทำให้กฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ถูกล้มล้างหรือถูกแก้ไขโดยกฎหมายที่ออกมาภายหลัง ซึ่งกฎหมายทั้งสองก็จะต้องเป็นเรื่องการศาลการหรือเป็นเรื่องเดียวกัน แต่ในกรณีของร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ในเขตต่อเนื่องฯ นั้นมีลักษณะเป็นกฎหมายแม่บทหรือกฎหมายกลางที่ให้อำนาจหน้าที่แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ไว้ในหลักการของกฎหมายเท่านั้น แต่มิได้กำหนดรายละเอียดของกฎหมายเอาไว้ อีกทั้งผลประโยชน์ตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ก็เป็นเรื่องที่ไม่ได้จำกัดอยู่แต่เฉพาะการศาลการเท่านั้น แต่ยังมีอีก 3 เรื่อง อันได้แก่ การคลัง การเข้าเมือง การสาธารณสุขอีกด้วย แต่ถ้าหากในกรณีที่ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ถูกกำหนดให้เป็นกฎหมายแม่บทในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการศาลการโดยเฉพาะ และมีการออกกฎหมายในลักษณะเดียวกันโดยออกเป็นพระราชบัญญัติ (Law) ในระดับเดียวกันเกี่ยวข้องกับการศาลการซ้ำซ้อนออกอีก ผลทางกฎหมายในกรณีดังกล่าวก็คือกฎหมายที่ออกมาใช้ภายหลังย่อมมีผลเป็นอันยกเลิกหรือแก้ไขกฎหมายที่มีผลใช้บังคับก่อน เว้นแต่การออกกฎหมายจะออกมาในรูปของอนุบัญญัติ (Regulation) ที่มีการออกกฎหมายอนุวัติการตามกฎหมายแม่บท ดังนั้นในกรณีดังกล่าวจึงมีอาจถือได้ว่าร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับเป็นเรื่องเดียวกันและจะมีการเสนอร่างกฎหมายซ้ำซ้อนกัน อันมีผลทางกฎหมายให้ร่างพระราชบัญญัติฉบับใดฉบับหนึ่งที่ออกมาใช้บังคับภายหลังยกเลิกเพิกถอนกฎหมายที่มีและใช้บังคับอยู่ได้

ประการที่สอง ถึงแม้ว่าร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ในเขตต่อเนื่องฯ จะมีลำดับศักดิ์เป็นพระราชบัญญัติ (Law) ด้วยกันกับร่างพระราชบัญญัติศาลการก็ได้ แต่ร่างพระราชบัญญัติศาลการก็ได้ถือว่าเป็นกฎหมายที่ได้มีการกำหนดรายละเอียดของอำนาจหน้าที่ตลอดจนการปฏิบัติการตามกฎหมายศาลการในเรื่องเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการศาลการเท่านั้น ซึ่งเป็นส่วนเฉพาะของแต่ละหน่วยงานที่มีหน้าที่ที่จะต้องกำหนดรายละเอียดตลอดจนวิธีปฏิบัติของหน่วยงานของตนอยู่แล้วในรูปของการออกอนุบัญญัติเพื่ออนุวัติการตามกฎหมายแม่บท เพียงแต่การกำหนดรายละเอียดและวิธีปฏิบัติของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวกับการศาลการนั้น ได้ออกมาในรูปของพระราชบัญญัติในระดับเดียวกันเท่านั้น ซึ่งผู้เขียนเห็นว่าก็น่าจะใช้บังคับได้เช่นเดียวกัน ถึงอย่างไรก็ตามในเรื่องรายละเอียดตลอดจนวิธีปฏิบัติของแต่ละหน่วยงานก็ต้องดำเนินการออกกฎหมายมาใช้บังคับอยู่ดี โดยเป็นการออกมาใช้ในรูปของอนุบัญญัติ เพียงแต่การกำหนดรายละเอียดตลอดจนวิธีการปฏิบัติดังกล่าวได้ออกมาใช้ในรูปของพระราชบัญญัติเท่านั้น ดังนั้นในกรณีที่ร่างกฎหมายทั้งสอง ซึ่งไม่มีความสอดคล้องหรือมีแนวทางในการออกกฎหมายคนละแนวทางกัน ก็น่าที่จะแก้ไขให้มีความสอดคล้องให้สามารถกำหนดวิธีปฏิบัติตลอดจนมีหลักการที่สอดคล้องในลักษณะเดียวกันได้

กล่าวโดยสรุปแล้ว ร่างพระราชบัญญัติศาลการกับร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ในเขตต่อเนื่องฯ เพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดไม่ถือว่าเป็นกฎหมายที่ออกมาใช้บังคับภายในเขตต่อเนื่อง ในเรื่องเดียวกันและมีความซ้ำซ้อนกัน เนื่องจากผลประโยชน์ที่มีตามร่างพระราชบัญญัติศาลการเป็นเพียงเรื่องเดียวเท่านั้น และยังเป็นเพียงผลประโยชน์ประการหนึ่งที่มีในร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ฯ อีกด้วย อีกทั้งร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ฯ มีลักษณะเป็นกฎหมายแม่บทที่ให้อำนาจในการปฏิบัติงานในเขตต่อเนื่องโดยเฉพาะ จึงมิได้มีการกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่เฉพาะเรื่องดังร่างพระราชบัญญัติศาลการ ในด้านรูปแบบของกฎหมายก็เช่นกัน ถ้าการออกกฎหมายทั้งสองฉบับเป็นเรื่องเดียวกัน กล่าวคือ เป็นสิทธิในเฉพาะทางศาลการเท่านั้น และมีลำดับศักดิ์กฎหมายเดียวกัน ผลทางกฎหมายจึงเป็นการยกเลิกเพิกถอนกฎหมายที่มีความซ้ำซ้อนกัน อีกทั้งถึงแม้ว่าร่างกฎหมายทั้งสองฉบับจะมีลำดับศักดิ์เท่าเทียมกันก็ตาม แต่กฎหมายศาลการก็ได้ถือว่าเป็นกฎหมายที่จะต้องดำเนินการกำหนดรายละเอียดตลอดจนวิธีปฏิบัติในทางศาลการ ซึ่งกรมศาลการก็ต้องกำหนดรายละเอียดของกฎหมายในรูปของอนุบัญญัติอยู่แล้ว เพียงแต่การกำหนดรายละเอียดได้ถูกกำหนดให้ออกมาใน

รูปพระราชบัญญัติเท่านั้นเอง ร่างกฎหมายทั้งสองฉบับซึ่งไม่มีความซ้ำซ้อนกันอันจะทำให้มีผลเป็นอันยกเลิกเพิกถอนการบังคับใช้ไป

อย่างไรก็ตามความพยายามในการแก้ไขปัญหาการลักลอบค้าน้ำมันเถื่อน โดยการเสนอร่างพระราชบัญญัติทั้ง 3 ฉบับเพื่อให้มีผลบังคับใช้ภายในเขตต่อเนื่องขึ้น ก็มีได้หมายความว่าเมื่อร่างพระราชบัญญัตินี้ 3 ฉบับดังกล่าวมีผลบังคับใช้แล้ว จะทำให้ปัญหาการลักลอบค้าน้ำมันเถื่อนหมดไปไม่ แต่ในความเป็นจริงแล้วความพยายามเสนอร่างกฎหมายดังกล่าวสามารถแก้ไขปัญหาให้เบาบางลงไปได้ในระดับหนึ่งเท่านั้น เนื่องจากการลักลอบค้าน้ำมันเถื่อนที่เกิดขึ้นไม่ได้เกิดขึ้น เฉพาะภายในทะเลอาณาเขตและเขตต่อเนื่องของประเทศไทยเท่านั้น แต่ยังเกิดขึ้นภายในเขตเศรษฐกิจจำเพาะทั้งทางด้านอ่าวไทยและทะเลอันดามันด้วย การประกาศเขตต่อเนื่องและการเสนอร่างกฎหมายเพื่อให้มีผลใช้บังคับได้ภายในเขตต่อเนื่อง จึงแก้ปัญหาได้เฉพาะกับเรือที่ลักลอบเข้ามาขนาน้ำมันในเขตต่อเนื่องเท่านั้น ส่วนเรือลักลอบค้าน้ำมันเถื่อนที่จอดลอยลำในเขตเศรษฐกิจจำเพาะนั้น ในปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายที่จะใช้ป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดที่เกิดขึ้นในเขตเศรษฐกิจจำเพาะด้วย ซึ่งในข้อเท็จจริงที่ปรากฏเมื่อมีการประกาศเขตต่อเนื่อง เรือลักลอบค้าน้ำมันเถื่อนก็จะออกไปจอดลอยลำเพื่อขนาน้ำมันเถื่อนอยู่นอกเขตต่อเนื่องหรือนอกเขต 24 ไมล์ทะเลเท่านั้น การออกกฎหมายเพื่อใช้การป้องกันต่อการแก้ไขปัญหาการลักลอบค้าน้ำมันเถื่อนในเขตต่อเนื่องจึงใช้ได้ผลกับเรือประมงขนาดเล็กเท่านั้น ที่ไม่สามารถออกไปเติมน้ำมันเถื่อนที่นอกเขตต่อเนื่องได้ แต่ในความเป็นจริงแล้วเรือประมงขนาดกลางและเรือประมงขนาดใหญ่ ก็ยังเดินทางไปเติมน้ำมันเถื่อนนอกเขตต่อเนื่องได้อยู่ดี รวมทั้งยังมีการลักลอบนำเข้าน้ำมันเถื่อนเข้ามาในประเทศไทยอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นในการแก้ไขปัญหาการลักลอบค้าน้ำมันเถื่อนเพื่อให้ได้ผลอย่างจริงจัง จึงต้องอาศัยมาตรการในการป้องกันอันเป็นทางปฏิบัติอีกหลายแนวทางเพื่อให้การแก้ไขปัญหาการลักลอบค้าน้ำมันเถื่อน สามารถบรรลุผลได้อย่างแท้จริง ซึ่งในกรณีดังกล่าวผู้เขียนจะขอกล่าวไว้เพียงแต่พอสังเขปเท่านั้น โดยจะไม่แสดงให้เห็นในรายละเอียดมากจนเกินไป เนื่องจากมิใช่วัตถุประสงค์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

5.2.2 การออกกฎระเบียบเกี่ยวกับการเก็บและการขนย้ายน้ำมัน

กรมสรรพสามิตได้ดำเนินการออกระเบียบควบคุมการเก็บและการขนย้ายน้ำมันดีเซลหมุนเร็วเมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2537 และได้ออกระเบียบ (ฉบับที่ 2) แก้ไขเพิ่มเติมเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2538 โดยกำหนดให้สถานที่ใช้สำหรับเก็บน้ำมันดีเซลหมุนเร็วที่มีขนาดความจุตั้งแต่ 200,000 ลิตรขึ้นไป ต้องแจ้งชื่อคลังเก็บน้ำมัน ชื่อเจ้าของหรือผู้รับผิดชอบ สถานที่ตั้งขนาดความจุ และจำนวนภาชนะที่ใช้เก็บน้ำมัน เมื่อมีการซื้อหรือรับน้ำมันเข้าเก็บในคลังจะต้องแจ้งให้เจ้าหน้าที่สรรพสามิตทราบทุกครั้ง รวมทั้งจะต้องแสดงเอกสารหลักฐานการซื้อขาย หรือการได้มาต่อเจ้าหน้าที่ด้วย

สำหรับการขนย้ายน้ำมันดีเซลหมุนเร็วตั้งแต่ 5,000 ลิตรขึ้นไป จะต้องมิใบกำกับน้ำมันกำกับไปกับน้ำมันที่ขนนั้นด้วย โดยใบกำกับดังกล่าวจะต้องมีรายละเอียด ได้แก่ วันที่ ชื่อและสถานที่จ่ายน้ำมัน เลขทะเบียนยานพาหนะ ชื่อผู้รับปลายทาง ฯลฯ ทั้งนี้โดยผู้ขายหรือผู้จ่ายน้ำมันเป็นผู้ออกใบกำกับน้ำมันดังกล่าว

5.2.3 การควบคุมตัวสารละลาย (โซลเวนต์)

ในปัจจุบันโซลเวนต์ไม่ได้ถูกกำหนดให้อยู่ในพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต กรมสรรพสามิตจึงไม่ได้จัดเก็บภาษี และไม่มีการควบคุมโดยตรง แต่เนื่องจากการผลิตโซลเวนต์ส่วนใหญ่จะใช้น้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน เช่น แนฟทา และก๊าซธรรมชาติเหลว (NGL) เป็นวัตถุดิบในการผลิต โดยผู้ประกอบการที่จำหน่ายวัตถุดิบดังกล่าวให้แก่โรงอุตสาหกรรมโซลเวนต์จะสามารถขอยกเว้นภาษีวัตถุดิบในกรณีนี้ได้ ดังนั้นเพื่อป้องกันมิให้มีการนำน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันที่ได้รับการยกเว้นภาษีในกรณีดังกล่าวไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ กรมสรรพสามิตจึงต้องควบคุมการใช้น้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันในการผลิตโซลเวนต์อย่างเข้มงวด โดยดำเนินการตามประกาศกรมสรรพสามิต เรื่องหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการยกเว้นภาษีสำหรับน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันที่นำไปใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเคมีปิโตรเลียมและอุตสาหกรรมตัวสารละลาย (โซลเวนต์) ซึ่งได้กำหนดให้มีการควบคุมและตรวจสอบชนิดและปริมาณวัตถุดิบตั้งแต่ขั้นตอนการขนย้ายวัตถุดิบจากแหล่งต้นทางมายังโรงอุตสาหกรรมโซลเวนต์ปลายทาง รวมทั้งขั้นตอนในการผลิตด้วย หากพบว่าวัตถุดิบดังกล่าวสูญหายหรือขาดจำนวนไปในระหว่างการขนส่งผู้ประกอบการต้นทางมีหน้าที่ต้องเสียภาษีสำหรับวัตถุดิบจำนวนนั้น และหากตรวจพบว่าวัตถุดิบสูญหายหรือขาดจำนวนไปในระหว่างขั้นตอนของการผลิต หรือ

ระหว่างอยู่ในโรงอุตสาหกรรม ผู้ประกอบอุตสาหกรรมโซลเว้นท์จะต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าภาษีใน ส่วนนั้น

อย่างไรก็ตาม โรงงานอุตสาหกรรมโซลเว้นท์ส่วนใหญ่จะมีเจ้าหน้าที่สรรพสามิตอยู่ ประจำควบคุมโรงอุตสาหกรรมอยู่แล้ว เนื่องจากผลิตภัณฑ์ที่ผลิตได้ส่วนหนึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่จัด อยู่ในพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิตต้องชำระภาษีสรรพสามิตเสียก่อนจึงนำออกจากโรงอุตสาหกรรม ได้

ฉะนั้น จึงมั่นใจได้ในระดับหนึ่งว่าจะไม่มีการนำวัตถุดิบที่ได้รับการยกเว้นภาษีไปใช้ ผลิตวัตถุดิบประสมค์ หรือลักลอบนำผลิตภัณฑ์อื่นที่ต้องชำระภาษีออกจากโรงงานอุตสาหกรรม สำหรับผลิตภัณฑ์โซลเว้นท์เมื่อมีการนำออกจากโรงอุตสาหกรรมแล้ว ก็จะไม่มีการควบคุม ใดๆ

จากปัญหาที่ปรากฏว่ามีการลักลอบนำโซลเว้นท์ไปผสมในน้ำมันเบนซินเพื่อจำหน่าย ตามสถานบริการน้ำมัน โดยเฉพาะในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งนอกจากจะผิดกฎหมาย ของกระทรวงพาณิชย์เกี่ยวกับเรื่องคุณภาพน้ำมันแล้ว ยังทำให้รัฐต้องสูญเสียรายได้จากภาษีใน ส่วนนี้ด้วย ซึ่งกรมสรรพสามิตก็มีได้หนึ่งนอสนใจเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าว โดยได้ออกข้อปฏิบัติเกี่ยว กับการขอยกเว้นภาษีน้ำมันที่นำไปใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตโซลเว้นท์เพิ่มเติม กำหนดให้ผู้ ประกอบอุตสาหกรรมโซลเว้นท์ต้องแจ้งปริมาณโซลเว้นท์ที่จำหน่ายรายชื่อ และที่อยู่ของลูกค้าให้ กรมสรรพสามิตทราบทุกเดือน รวมทั้งให้เจ้าหน้าที่สรรพสามิตทำการตรวจสอบหลักฐานการรับ- จ่ายวัตถุดิบที่ได้รับการยกเว้นภาษี รายละเอียดการผลิตสินค้าที่ผลิตได้ และการจำหน่ายสินค้า รายงานให้กรมสรรพสามิตทราบอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการติดตามตรวจสอบ หากพบว่าการนำไปจำหน่ายให้แก่สถานบริการน้ำมันแห่งใด จะได้ประสานงานกับหน่วย งานที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการจับกุมดำเนินคดีอย่างเข้มงวด

อย่างไรก็ตาม แม้กรมสรรพสามิตจะใช้มาตรการควบคุมต่าง ๆ ดังที่กล่าวแล้ว ปัญหา ดังกล่าวก็ยังคงมีปรากฏอยู่ คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติจึงได้เสนอให้กรมสรรพสามิต ดำเนินการนำโซลเว้นท์เข้าพิกัดอัตราภาษี เพื่อจัดเก็บภาษีและให้สามารถขอคืนได้ ถ้าหากมี หลักฐานว่าได้นำไปใช้ในอุตสาหกรรมต่อเนื่องตามวัตถุประสงค์ ซึ่งขณะนี้กรมสรรพสามิตกำลัง เร่งพิจารณาเกี่ยวกับความเหมาะสมและแนวทางในการดำเนินการในเรื่องนี้อยู่

5.2.4 การเติมสาร Marker ในน้ำมันดีเซลที่เสียภาษีแล้ว

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (สพช.) มีนโยบายให้กรมสรรพสามิตพิจารณาดำเนินการเติมสาร Marker ในน้ำมันดีเซลหมุนเร็วที่เสียภาษีแล้ว เพื่อให้ตรวจสอบง่ายขึ้น ในขณะที่กรมสรรพสามิตกำลังเร่งดำเนินการศึกษาสาร Marker แต่ละชนิด ในเรื่องคุณสมบัติ วิธีใช้ วิธีตรวจสอบ ข้อดีและข้อเสีย โดยดำเนินการศึกษาข้อมูลดังกล่าวจากผู้ค้า Marker ที่มาเสนอจำนวน 2 ราย ซึ่งจะต้องใช้เวลาอีกระยะหนึ่ง และเมื่อได้ผลการดำเนินการในส่วนนี้แล้ว ก็จะได้กำหนดวิธีการควบคุมการเติมสาร Marker และการเก็บรักษาให้รัดกุมต่อไป

5.2.5 การตรวจสอบคลังน้ำมันโดยกรมโยธาธิการ

กรมโยธาธิการได้ดำเนินการตรวจสอบคลังน้ำมันชายฝั่งทุกแห่งว่ามีการเก็บน้ำมันไว้ถูกต้องตามชนิดที่ขออนุญาตต่อกรมโยธาธิการหรือไม่ ตลอดจนดำเนินการตรวจสอบคลังน้ำมัน ถ้าหากมีการสร้างคลังน้ำมันเพิ่มเติมเกิดขึ้นในพื้นที่ ให้กรมโยธาธิการแจ้งกรมสรรพสามิตและกรมสรรพากรทราบเพื่อดำเนินการติดตั้งมิเตอร์ต่อไป

5.2.6 การกำหนดให้มีผู้ตรวจสอบอิสระ

กระทรวงพาณิชย์ได้ดำเนินการกำหนดเงื่อนไขในการนำเข้าเพิ่มเติมให้มีการตรวจสอบปริมาณน้ำมันที่นำเข้าโดยผู้ตรวจสอบอิสระ ทั้งปริมาณต้นทาง ณ เมืองท่าที่ส่งออก และปลายทาง ณ คลังน้ำมันนำเข้า ซึ่งผู้ตรวจสอบอิสระดังกล่าวต้องมีคุณสมบัติตามมาตรฐานที่ทางราชการกำหนด โดยให้ผู้ค้าที่มีสิทธินำเข้า (ผู้ค้าตามมาตรา 6) จัดส่งผลการตรวจวัดดังกล่าวให้แก่กระทรวงพาณิชย์ ทั้งนี้เพื่อส่งให้แก่หน่วยงานปราบปรามและช่วยแบ่งเบาภาระหน้าที่ของเจ้าหน้าที่หน่วยปราบปรามโดยให้เอกชนเข้าร่วมดำเนินการตรวจสอบด้วย และสามารถใช้อำนาจจากเอกสารของผู้ตรวจสอบอิสระเป็นประโยชน์ในการตรวจสอบติดตามและดำเนินคดีต่อไป

5.2.7 การตรวจสอบสถานีบริการน้ำมัน

กรมตำรวจและกรมทะเบียนการค้าได้ร่วมกันตรวจสอบคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงตามสถานีบริการทั่วราชอาณาจักร โดยจัดรถออกตรวจสอบคุณภาพน้ำมันหากพบการกระทำความผิดก็สามารถดำเนินคดีทุกราย ตลอดจนดำเนินการตรวจสอบโดยกรมสรรพากรจัดส่งเจ้าหน้าที่ไปตรวจภาษีเงินได้ และภาษีมูลค่าเพิ่มของสถานีบริการต่าง ๆ โดยเฉพาะสถานีบริการขนาดเล็กและถึงลอยด้วย เพื่อตรวจสอบยืนยันการซื้อขายน้ำมันจากสถานีบริการ และเอาผิดแก่สถานี

บริการรวมทั้งปั๊มดั่งลอยที่ลักลอบซื้อ-ขายน้ำมันเถื่อให้ได้ รวมทั้งทำให้สถานีบริการหรือปั๊มดั่งลอยที่จำหน่ายน้ำมันไม่เสียหาย โดยตั้งราคาต่ำกว่าผู้อื่น ไม่สามารถทำการค้าได้ตามปกติ

5.2.8 การปราบปรามการลักลอบค้ำน้ำมันเถื่อน

นับตั้งแต่ปี พ.ศ.2535 เป็นต้นมารัฐบาลทุกรัฐบาลได้พยายามแก้ไขปัญหาลักลอบค้ำน้ำมันเถื่อนในเขตทางทะเลของประเทศไทย โดยเฉพาะปัญหาการลักลอบนำน้ำมันเข้ามาในประเทศไทยโดยทางทะเล ซึ่งรัฐบาลได้มีการกำหนดมาตรการให้หน่วยงานต่าง ๆ ดำเนินการป้องกันและปราบปรามในปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 23 มกราคม 2539 ได้มีมติอนุมัติตามข้อเสนอของคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ 6/2538 (ครั้งที่ 54) ให้มีการจัดตั้งองค์กรกลาง เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาดำเนินการแก้ไขปัญหาลักลอบค้ำน้ำมันเถื่อนร่วมกันและมีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิด โดยสำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติเป็นผู้ประสานงานในศูนย์รวมการดำเนินการ และได้มีการร่วมพิจารณาปรับปรุงมาตรการต่าง ๆ ให้มีความเหมาะสมที่เกี่ยวกับการปราบปรามการลักลอบค้ำน้ำมันเถื่อนทั้งทางบก และทางทะเลดังนี้

5.2.8.1 การปราบปรามทางทะเล

ในการร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาลักลอบค้ำน้ำมันเถื่อน หน่วยงานที่ดำเนินการป้องกันและปราบปราม ได้ร่วมกันให้กองทัพเรือเป็นศูนย์กลางในการปราบปรามทางทะเลร่วมกับกรมตำรวจและกรมศุลกากร เพื่อให้มีการปฏิบัติงานร่วมกันอย่างเป็นเอกภาพ ซึ่งกองทัพเรือได้จัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจปราบปรามทางทะเลขึ้น โดยมีเสนาธิการทหารเรือเป็นผู้อำนวยการศูนย์ เพื่อจัดทำแผนงานปราบปรามควบคุมประสานการปฏิบัติงานร่วมกับกรมศุลกากรและกรมตำรวจ รวมทั้งรวบรวมข้อมูลข่าวสารในการปราบปรามทางทะเล ประเมินผลงานตลอดจนปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะทางการปฏิบัติงานในทางทะเล

จากการดำเนินการจับกุมผู้กระทำความผิดตั้งแต่ปีพ.ศ.2535-2539 โดยกองทัพเรือ กรมศุลกากร ตำรวจน้ำ ที่ผ่านมาโดยการจับกุมผู้กระทำความผิดได้นั้น สามารถพิจารณาได้จากตารางสรุปการดำเนินการปราบปรามการลักลอบค้ำน้ำมันเถื่อนทางทะเล ดังนี้

ตารางสรุปผลการดำเนินการปราบปรามผู้ลักลอบค่าน้ำมันเดือน
ในเขตทางทะเลของประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ.2535-พ.ศ.2539¹¹

หน่วยงานที่ดำเนินการ	จำนวนคดีที่ดำเนินการจับกุมผู้กระทำความผิดได้					ปริมาณน้ำมันที่จับได้ (ลิตร)				
	2535	2536	2537	2538	2539	2535	2536	2537	2538	2539
จับกุมผู้กระทำความผิด	-	2	3	8	9	-	57,000	29,053	613,636*	862,000
กองทัพเรือ	10	12	21	8	4	1,518,142	1,955,318	1,239,536	995,986**	2,229,324
กรมศุลกากร	7	10	17	10	15	1,638,580	110,240	1,206,265	750,500	2,402,214
ตำรวจน้ำ	17	24	41	26	28	3,156,722	2,122,558	2,474,854	2,360,122	3,487,148

หมายเหตุ * เป็นน้ำมันเบนซิน 2,113 ลิตร

** เป็นน้ำมันเบนซิน 2,440 ลิตร

¹¹ รายงานการจับกุมของกรมศุลกากร กองทัพเรือ ตำรวจน้ำ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2535-2539.

5.2.8.2 การปราบปรามทางบก

นอกจากการดำเนินการปราบปรามทางทะเลแล้ว การปราบปรามการลักลอบค้าน้ำมันเถื่อนบนบกก็มีความสำคัญอย่างยิ่ง ดังจะเห็นได้จากการที่รัฐบาลได้พยายามแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยกำหนดให้กระทรวงพาณิชย์แก้ไขประกาศกระทรวงพาณิชย์ เพื่อเพิ่มอำนาจเจ้าหน้าที่ตำรวจให้มีอำนาจตามพระราชบัญญัติน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ.2521 สามารถเข้าตรวจสอบการเก็บและการจำหน่ายน้ำมันได้ทุกแห่ง และให้อธิบดีกรมโยธาธิการและผู้ว่าราชการจังหวัดที่เกี่ยวข้องมอบอำนาจให้นายตำรวจ ซึ่งได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติการเป็นหัวหน้าชุดในศูนย์ป้องกันและปราบปรามการนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงโดยมิชอบด้วยกฎหมาย (ศปนม.) กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง มีอำนาจตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ.2474

อย่างไรก็ตาม ในการปราบปรามการลักลอบค้าน้ำมันเถื่อนบนบก ได้มีการดำเนินการร่วมมือกันระหว่างกรมศุลกากรและกรมตำรวจ โดยการให้กรมศุลกากรและกรมตำรวจดำเนินการจัดหาสายสืบเฝ้าตรวจสอบพฤติการณ์การขนส่งน้ำมันจากทะเลขึ้นสู่คลังน้ำมันชายฝั่งบนบกทุกแห่ง ทั้งคลังที่ได้รับอนุมัติให้นำเข้าและคลังที่ไม่ได้รับอนุมัติให้นำเข้า ตลอดจนกำหนดให้กรมตำรวจเพิ่มการตรวจสอบการขนส่งลำเลียงทางบก โดยให้มีการจัดตั้งด่านตรวจสอบรถบรรทุกน้ำมันทุกคันว่ามีมีการขนส่งน้ำมันลักลอบนำเข้ามาหรือไม่ ซึ่งพิจารณาจากหลักฐานเอกสารใบกำกับการขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงของกรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ ซึ่งหากเป็นการขนส่งน้ำมันที่มีการเสียภาษีจากผู้มีสิทธินำเข้าโดยสุจริตต้องมีติดไปกับรถบรรทุกน้ำมันทุกครั้ง

สำหรับผลการดำเนินการปราบปรามการลักลอบค้าน้ำมันเถื่อนบนบก ในช่วงเวลาเดือนมิถุนายน พ.ศ.2539 - 13 กรกฎาคม พ.ศ.2539 กรมศุลกากรสามารถดำเนินการจับกุมผู้ลักลอบค้าน้ำมันเถื่อนบนบกได้ โดยจับกุมรถบรรทุกน้ำมันศาลเท็กซ์ (ไทย) จำกัด ได้น้ำมันเป็นจำนวน 8,000 ลิตร ส่วนกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลางสามารถจับกุมรถบรรทุกน้ำมันได้น้ำมันเป็นจำนวน 539,263 ลิตร¹²

¹² สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ, น้ำมันเถื่อน (กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ, 2539), หน้า 13. (เอกสารไม่ตีพิมพ์เผยแพร่)